

Samrådsredogörelse

Förslag till översiktsplan Karlskoga kommun

SAMRÅD 1

2025-10-03

Innehållsförteckning

Yttrande 1 – Länsstyrelsen.....	3
Yttrande 2 – Trafikverket	47
Yttrande 3 - Försvarsmakten	56
Yttrande 4 - Luftfartsverket.....	69
Yttrande 5 - Svenska kraftnät.....	71
Yttrande 6- Region Örebro län	73
Yttrande 7 - Bergslagens Räddningstjänst	75
Yttrande 8 - Karlskoga Energi & Miljö AB	78
Yttrande 9 - Ellevio	81
Yttrande 10 - Skanova AB.....	83
Yttrande 11 - Saab Bofors test Center	85
Yttrande 12 - Gelleråsen Fastigheter	88
Yttrande 13 - Örebro kommun	92
Yttrande 14 - Kristinehamns kommun	95
Yttrande 15 - Degerfors kommun.....	100
Yttrande 16 - Lekebergs kommun.....	107
Yttrande 17 - Nora kommun	113
Yttrande 18 - Storfors kommun.....	115
Yttrande 19 - Tillväxt- och Tillsynsförvaltningen	118
Yttrande 20 - Kultur- och fritidsförvaltningen	120
Yttrande 21 - Samhällsbyggnads- och serviceförvaltningen	122
Yttrande 22 - Lantmäterimyndigheten Karlskoga kommun	128
Yttrande 23 - Stadsarkitekt Karlskoga kommun.....	130
Yttrande 24 - Säkerhetschef Karlskoga kommun	133
Yttrande 25 - Lantbrukarnas riksförbund Storfors kommungrupp	135
Yttrande 26 - Hushållningssällskapet.....	137
Yttrande 27 - Gullspångsälvens vattenvårdsförbund	139
Yttrande 28 - Karlskoga Naturskyddsförening.....	143
Yttrande 29 - Privatperson 1.....	147
Yttrande 30 - Privatperson 2.....	149
Yttrande 31 - Privatperson 3.....	151
Yttrande 32 - Privatperson 4.....	153
Yttrande 33 - Privatperson 5.....	156
Yttrande 34 - Privatperson 6.....	158
Yttrande 35 - Privatperson 7 (12 fastighetsägare)	160

Yttrande 1 – Länsstyrelsen

Yttrande

1 (28)

Datum
2025-04-08

Diarienummer
2040-2025

Karlskoga kommun
samhallsledningsavdelningen@karlskoga.se

Samråd om översiktsplan för Karlskoga kommun

Kommunens ärendenummer: 2021-00369

Beskrivning av ärendet

Översiktsplanen har överlämnats till Länsstyrelsen i enlighet med 3 kap. 8 § plan- och bygglagen (PBL). Länsstyrelsen har beretts tillfälle att lämna synpunkter.

Enligt 3 kap. 10 § PBL ska Länsstyrelsen under samrådet av översiktsplanen

1. ta till vara och samordna statens intressen,
2. tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
3. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (MB) tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Länsstyrelsens sammanfattande synpunkter

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har en aktiv översiktsplanering och har tagit fram ett förslag till ny översiktsplan.

De synpunkter som Länsstyrelsen framför i yttrandet ska ses som en hjälp i det fortsatta arbetet med översiktsplanen. Efter det informella samrådet önskas en dialog för att kunna ge fortsatt råd

och stöd till kommunen i planprocessen. Länsstyrelsen vill påminna om att det formella samrådet av översiktsplanen ska föregås av tidig dialog där Länsstyrelsen får bidra med vägledning i planprocessen i form av avgränsningssamråd av miljökonsekvensbeskrivning (MKB) vilket ska genomföras enligt 3 kap. 9 § PBL.

Länsstyrelsen bedömer att aktuellt planförslag inte är komplett i flera delar, exempelvis då hantering av LIS-områden, skogsbruksområden samt områden för vindbruk saknas. Planförslaget saknar utöver detta en MKB samt övrig redovisning av planförslagets väsentliga konsekvenser vilket ska finnas enligt 3 kap. 6a § PBL. Länsstyrelsen vill därmed vara synnerligen tydlig med att de bedömningar och synpunkter som framförs i detta yttrande kan komma att revideras i ett kommande formellt samrådsskede.

Översiktsplanen ska vara vägledande för efterföljande planläggning, lovgivning och tillståndsprövning i kommunen. Länsstyrelsen bedömer att det saknas redovisning av flera viktiga planeringsförutsättningar samt tydliga bedömningar, ställningstaganden och strategier avseende bland annat klimatrelaterade risker, kulturmiljö, bostadsförsörjning, jordbruksmark, förorenade områden, naturmiljö, miljö kvalitetsnormer och social hållbarhet. Detta behöver kompletteras för att översiktsplanen ska ge tillräcklig vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Länsstyrelsen anser att det finns brister i planförslagets upplägg och icke-digitala format. Framför allt saknas i flera fall kartunderlag av tillräcklig kvalitet vilket i många fall försvårar en helhetsbedömning. Länsstyrelsen vill uppmuntra kommunens ambition om att till det formella samrådet skapa en digital version av översiktsplanen som kan bidra till ökad tillgänglighet och bättre stöd för efterföljande planläggning, lovgivning och tillståndsprövning. För att skapa ökad tydlighet behöver kommunen även generellt se över hur olika ställningstaganden är formulerade samt i vilka delar av planförslaget de återfinns. Vidare behöver det också förtydligas hur övergripande fokusområden och samhällsbyggnadsinriktningar är kopplade till planförslagets olika ställningstaganden och föreslagna mark- och vattenanvändning.

Länsstyrelsen bedömer att riksintressen för totalförsvarets militära del riskerar att inte tillgodoses i planförslaget. I flera fall bedömer Länsstyrelsen att det i planförslaget behöver förtydligas hur olika

riksintressen ska tillgodoses. Vidare instämmer Länsstyrelsen i kommunens bedömning att en gränsdragning av ett Natura 2000-område (Fisksjön) behöver justeras.

Riksintressen

Allmänna synpunkter

Av översiktsplanen ska det enligt 3 kap. 5 § PBL framgå hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena. I planförslaget saknas det generellt mer specifika ställningstaganden om hur riksintressen ska tillgodoses, hur riksintressena kan påverkas vid tänkt utveckling och hur särskilda värden ska omhändertas. Det är angeläget att dessa frågor hanteras i översiktsplaneringen för att kunna göra relevanta bedömningar och avvägningar mellan olika allmänna intressen, samt bedömningar av konsekvenser och genomförbarhet av planens föreslagna utveckling och markanvändning.

Länsstyrelsen bedömer att riksintressen för totalförsvarets militära del riskerar att inte tillgodoses i planförslaget. Vidare bedömer Länsstyrelsen att det inte på ett tillräckligt tydligt sätt framgår hur riksintresse för naturvården (Knutsbol), riksintresse för friluftslivet (Södra Kilsbergen), riksintresse för industriell produktion (Bofors skjutfält), riksintressen för kulturmiljövården samt riksintresse för kommunikationer (E18) ska tillgodoses i planförslaget. Vidare instämmer Länsstyrelsen i kommunens bedömning att gränsdragningen av ett Natura 2000-område (Fisksjön) behöver ses över. Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma att inga riksintressen har konsekvensbedömts i en MKB varför bedömningarna är preliminära. Länsstyrelsen framför i nedanstående stycken specifika synpunkter kring olika riksintressen.

Riksintresse för totalförsvaret, den militära delen

Länsstyrelsen vill uppmärksamma att planförslaget inte har en korrekt redovisning av senast beslutade riksintresseanspråk för totalförsvarets militära del i kartor och text. Det går därför inte att utesluta att planen kan innebära risk för påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del. Planförslaget behöver uppdateras med de senast beslutade riksintresseanspråken i såväl kartor som text.

Kartan på sida 100 i planförslaget illustrerar *påverkansområde* övrigt i gul färg där den geografiska utbredningen för påverkansområdet behöver stämma överens med vad som framgår i Försvarmaktens riksintressekatalog för Örebro län. I samma karta saknas redovisning av *påverkansområde för buller eller annan risk* tillhörande riksintresset Villingsbergs skjutfält och även detta behöver motsvara vad som framgår i ovan nämnda riksintressekatalog. Vidare verkar kommunen endast ha ritat ut riksintresse *på land* som benämns *totalförsvaret influensområde* i planförslaget. Utpekade riksintressen och påverkansområden för totalförsvarets militära del är inte heller rätt benämnda i texten på sida 100 enligt Försvarmaktens senaste beslut. Dessutom saknas mer utförliga beskrivningar om områdena på samma sida och texten under rubriken *Riksintresse för totalförsvaret 3 kap. 9 § miljöbalken* behöver kompletteras med detta. Vidare behöver även text läggas till om att tillkommande bostadsbebyggelse är något som kan utgöra risk för påtaglig skada inom *påverkansområde för buller eller annan risk* i sammanhanget.

Under rubriken *Landsbygdsutveckling* på sida 32, beskriver kommunen en vilja om att på längre sikt utveckla områdena Villingsberg och Våtsjötorp med ytterligare bostäder, service samt funktioner kopplat till befintlig sportverksamhet. Länsstyrelsen vill uppmärksamma att dessa områden angränsar till de södra batteriplatserna på skjutfältet för skjutning med artilleri, vilket kommer generera störande buller. Områdena omfattas därmed av *påverkansområde för buller eller annan risk* tillhörande skjutfältet. Enligt Försvarmaktens riksintressekatalog kan ny störningskänslig bebyggelse (exempelvis bostadsbebyggelse) samt vissa förändringar av befintlig störningskänslig bebyggelse inom påverkansområdet medföra påtaglig skada på riksintresset. Vidare vill Länsstyrelsen uppmärksamma kommunen på att det även finns ett restriktionsområde för luftfart söder om E18 som kan aktiveras då skjutningar med artilleri bedrivs söder om Europavägen, vilket skulle kunna påverka kommunens principiella bild över drönartransporter i bilagan på sida 104.

Det är av stor vikt att exempelvis kommande planer, lov och tillståndsärenden remitteras till Försvarmakten enligt vad som framgår i riksintressekatalogen/senaste beslut om riksintresseanspråk för totalförsvarets militära del. Detta för att bland annat säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess där inget kan redovisas öppet på en karta. Utifrån Boverkets inrådan har benämningen *influensområde* ändrats

till *påverkansområde*. För tydligheten bör denna terminologi även användas i planförslaget.

Riksintresse för kulturmiljövården

Riksintresseområde för kulturmiljövården Bofors-Björkborn berörs av ett föreslaget utvecklingsområde för bostadsbebyggelse.

Länsstyrelsen bedömer att det inte tydligt framgår hur kommunen avser att tillgodose riksintresset och att detta behöver utredas vidare inför ett formellt samrådsskede. Det finns ett förslag till justering av gränserna för ovan nämnt riksintresseområde samt att utöka området så att även Björkborns herrgård omfattas.

Länsstyrelsen har ännu inte tagit ställning i frågan men vill betona att dessa potentiella anspråk bör beaktas vid plan- och bygglovsprocesser tills vidare.

Det i planförslaget föreslagna utvecklingsområdet för sammanhängande bostadsbebyggelse *Hägnan* är beläget inom ett riksintesseområde för kulturmiljövården. Länsstyrelsen bedömer att det inte tydligt framgår av planförslaget huruvida riksintresset tillgodoses och att påverkan på riksintresset behöver utredas vidare inför ett formellt samrådsskede.

Länsstyrelsen vill även uppmärksamma kommunen på att Karlsdal, som omnämns utvecklas under avsnittet om *natur och friluftsliv*, även är av riksintresse för kulturmiljövården och att hänsyn därmed behöver tas vid utveckling av området. Länsstyrelsen bedömer att det saknas tydlig redovisning av hur riksintresset för Karlsdal ska tillgodoses och att påverkan på riksintresset behöver utredas vidare inför ett formellt samrådsskede.

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att det saknas en tydlig redovisning för hur riksintressen för kulturmiljövården ska tillgodoses.

Riksintresse för naturvården, Knutsbol

Länsstyrelsen konstaterar att riksintesse för naturvården (Knutsbol) påverkas av föreslagen sträckning av Nobelbanan vilket beskrivs i planförslaget. Länsstyrelsen saknar dock kommunens bedömning av planförslagets konsekvenser och påverkan på riksintresset samt beskrivning av hur riksintresset ska tillgodoses och anser att detta behöver kompletteras inför ett formellt samrådsskede.

Riksintresse för kommunikationer

Enligt 3 kap. 8 § MB ska områden som är av riksintresse för kommunikationer skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Med det avses att funktionen hos riksintresset ska säkerställas. Ny bebyggelse får inte negativt påverka nuvarande eller framtida användning av anläggningen. Ny exploatering får inte heller påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av densamma. Detta förutsätter exempelvis hänsyn till utrymmesbehov för anläggning och restriktioner för influensområden vid byggnation.

Länsstyrelsen bedömer att det i planförslaget behöver förtydligas hur riksintresse för kommunikationer avseende E18 ska tillgodoses. I planförslaget saknas bland annat beskrivning av hur riksintresset påverkas vid föreslagen utveckling samt vilken hänsyn som ska tas och hur risker för eventuella negativa konsekvenser på riksintresset ska hanteras. Huruvida det är möjligt att genomföra föreslagna exploateringar längs med E18 behöver vidare utredas utifrån exempelvis krav på framkomlighet och kapacitet.

Kommunen berörs även av MSA-yta för Örebro flygplats som utgör riksintresse för kommunikationer. I planförslaget anges att *kommunen skickar remiss till Försvarsmakten vid alla förfrågningar om byggnadsverk över 20 meter*. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att samråd även behövs med berörd flygplats och Luftfartsverket (LFV), som är sakägare för att bedriva flygplatsverksamhet för infrastrukturutrustning, vid planering av byggnadsverk/föremål högre än 20 meter. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium och om objektet befinner sig i en insjö ska även kustbevakningen i Karlskrona remitteras. I de fall det framkommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras vid varje etablering och skickas till berörda flygplatser.

Riksintresse för friluftslivet, Södra Kilsbergen

Länsstyrelsen noterar att riksintresse för friluftslivet (Södra Kilsbergen) påverkas av föreslagen sträckning av Nobelbanan vilket beskrivs i planförslaget. Länsstyrelsen saknar dock kommunens bedömning av planförslagets konsekvenser och påverkan på riksintresset samt beskrivning av hur riksintresset ska tillgodoses och anser att detta behöver kompletteras inför ett formellt samrådsskede.

Natura 2000

Natura 2000-områden är både riksintressen enligt 4 kap. 8 § MB och skyddade områden enligt 7 kap. 28 a § MB. Det är förbjudet att utan tillstånd bedriva verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Länsstyrelsen vill uppmärksamma att även åtgärder utanför ett Natura 2000-område kan kräva tillstånd om de på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det betyder att verksamheter som exempelvis riskerar att påverka populationerna av utpekade fågelarter negativt, till exempel genom att viktiga häcknings- eller födosöksplatser förstörs, kan vara tillståndspliktiga även om de sker utanför själva Natura 2000-områdena. För varje utbyggnadsområde behöver därför eventuell påverkan på närliggande Natura 2000-områden med utpekade arter och naturtyper tas i beaktande.

Kommunen föreslår på sida 102 i planförslaget att avgränsningen av Natura 2000-området Fisksjön är olämplig och bör ses över då nuvarande gränsdragning går direkt i ett husliv. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning om att gränsen bör justeras i det specifika fallet och har initierat en process för att ändra gränsen.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Av översiktsplanen ska det enligt 3 kap. 5 § PBL framgå hur kommunen avser att följa gällande miljökvalitetsnormer.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att gemensamma mål om att uppnå satta MKN för vatten är en viktig del att ta hänsyn till i den översiktliga planeringen. Det är viktigt att översiktsplanen ger förutsättningar för, eller i alla fall inte försvårar, att MKN för vatten kan uppnås. Det kan bland annat handla om att bedöma huruvida recipienten för nya utbyggnadsområden klarar av den belastning som kan vara ett resultat av planförslagets genomförande. Här vill Länsstyrelsen betona vikten av att en MKB tas fram och påminner om att när dessa frågor utreds måste det ske med den redan befintliga belastningen och vattenförekomstens nuvarande status och riskfaktorer i åtanke. Länsstyrelsen bedömer därmed att det inte tydligt framgår av det aktuella planförslaget hur gällande miljökvalitetsnormer avses följas och att detta behöver kompletteras inför ett formellt samrådsskede.

Människors hälsa eller säkerhet samt risk för olyckor, översvämning eller erosion

Enligt 2 kap. 5 § PBL ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet, och risken för olyckor, översvämning eller erosion. Av översiktsplanen ska det även enligt 3 kap. 5 § PBL framgå kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker kan minska eller upphöra. Länsstyrelsen vill framföra nedanstående synpunkter kring dessa frågor.

Förorenade områden

Planförslaget innehåller beskrivning av förorenad mark i eget avsnitt med tillhörande ställningstaganden vilket Länsstyrelsen anser är positivt. Länsstyrelsen menar emellertid att det mer tydligt behöver framgå hur kommunen har beaktat förorenade områden i föreslagen mark- och vattenanvändning.

I planförslaget anges att det finns 369 förorenade områden i Karlskoga kommun, varav 2 är placerade i riskklass 1. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att detta inte stämmer. Enligt EBH-stödet finns 372 förorenade områden i Karlskoga kommun. 4 objekt är placerade i riskklass 1 och 26 objekt är placerade i den näst högsta riskklassen, riskklass 2.

På sida 85 i planförslaget anges att sedimenten i sjön Möckeln kan vara förorenade. Länsstyrelsen vill dock påtala att flertalet undersökningar har gjorts i Möckeln som visar att sedimenten är förorenade av bland annat tungmetaller, kvicksilver, PCB och PAH. Detta är något som behöver förtydligas och tas hänsyn till. Länsstyrelsen anser vidare att ett ställningstagande på samma sida om att kommunen bör prioritera efterbehandling på de platser/områden som planeras för byggnation behöver omformuleras. Prioriteringen av kommunens arbete med förorenade områden behöver göras ur ett bredare perspektiv som även omfattar befintliga områden med exempelvis bostäder, skolor och förskolor, vattenskyddsområden och Natura 2000-områden.

I planförslaget anges vidare att det är viktigt att skydda ytvattentäkten vid Gälleråsen (Timsälven) då denna kommer fungera som reservvattentäkt efter att den nya planerade vattentäkten är på plats (Alkvettern). Här vill Länsstyrelsen särskilt uppmärksamma

kommunen på tre förorenade områden som kan påverka ytvattentäkten vid Gälleråsen, då avrinningen från dessa områden leder mot den befintliga dricksvattentäkten. Det handlar om spridning av tungmetaller och PFAS från "Kilsta industriområde", tungmetaller från "Batteriupplag" på fastigheten Terminalen 10 samt alifatiska kolväten från "Gälleråsen, utfylld grustäkt".

Buller och andra störningar

Flera utpekade utvecklingsområden ligger i närheten av vägar och industrier/verksamheter som medför att områdena riskerar påverkas av buller och andra störningar och risker. Länsstyrelsen anser att det i planförslaget behöver tydliggöras att vid planläggning av bostäder, nya såväl som befintliga, ska riktvärden i förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader tillämpas. Vid planläggning av skolor och förskolor, nya såväl som befintliga, ska Naturvårdsverkets riktvärden för buller på skolgårdar tillämpas. För industribuller ska Boverkets allmänna råd om omgivningsbuller utomhus från industriell verksamhet och annan verksamhet med likartad ljudkaraktär (BFS 2020:2) tillämpas. När ny eller väsentligt ändrad trafikinfrastruktur planeras genom detaljplan är det infrastrukturpropositionens (1996/97:53) riktvärden som ska användas för bedömning av olägenheter av buller vid befintlig bebyggelse utanför den aktuella detaljplanen.

Natur- och klimatrelaterade risker

I en översiktsplan ska kommunen på en övergripande och strategisk nivå identifiera geografiska områden där det finns risk för skador på den byggda miljön och beskriva hur kommunen avser förhålla sig till dessa risker. Det kan också handla om att peka ut geografiska områden där det behövs mer detaljerade undersökningar av riskförhållanden. Länsstyrelsen bedömer att detta saknas i planförslaget likväl som strategier för att minska risken för ras, skred och erosion samt att detta behöver kompletteras inför ett formellt samrådsskede. Vid beskrivning och bedömning av både befintliga och möjliga nya områden att ta i anspråk är det viktigt att använda de underlag som finns kring ras, skred, erosion och översvämning. Enligt Länsstyrelsens bedömning saknas relevant underlag kring framför allt risker för skred. Dessa kartsnitt finns bland annat på Länsstyrelsens [KlimatGIS Örebro län](#). Länsstyrelsen vill vidare betona vikten av att risker som utgår från jordart eller bergart i kombination med vattendrag, topografi och påverkan genom ett ändrat klimat beaktas i planförslaget. I områden med

brant topografi och nära vattendrag bör risk för erosion och skred beaktas, speciellt i områden med finkorniga jordarter.

Vidare anser Länsstyrelsen att det är önskvärt att i en översiktsplan peka ut större områden för hantering av dagvatten och skyfall för att få en mer genomtänkt planering av hantering av stora nederbördsmängder. Planförslaget saknar ställningstagande om lägsta golvnivå för bebyggelse runt Möckeln vilket medför svårigheter för Länsstyrelsen att bedöma huruvida nivån är lämplig utifrån översvämningsrisk. Detta behöver därmed förtydligas inför det formella samrådsskedet.

Planförslaget innehåller ett ställningstagande som anger att: *en utredning behöver tas fram över vilka gator inom tätorten som är rimliga att använda som så kallade skyfallsgator för att ytligt leda bort vattenmassor när kommunens dagvattensystem inte klarar att ta hand om de mängder som blir. Länsstyrelsen vill i detta sammanhang belysa att utredningen bör ske i dialog med blåljuspersonal samt andra samhällsviktiga aktörer, såsom hemtjänst, för att säkerställa att framkomligheten inte påverkas. Vidare anser Länsstyrelsen att samhällsviktiga verksamheter inte bör placeras inom områden som riskerar att översvämmas, oavsett flöde och sannolikhet. Planförslaget innehåller ett ställningstagande om att samhällsviktiga verksamheter ska lokaliseras inom områden med mycket låg sannolikhet för översvämning som därmed behöver omformuleras.*

Länsstyrelsen anser det vidare som önskvärt att kommunen tydliggör och förstärker vikten av grönområden och dess funktion genom tydligare ställningstaganden och mål om tillgång till grönska samt tydligare ställningstaganden kopplat till hantering av värme för sårbara grupper.

Säkerhet, beredskap och civilt försvar

Kommunens säkerhetsarbete styrs bland annat av lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och vid höjd beredskap. Syftet med lagen är att minska sårbarheten i olika verksamheter samt att skapa en god förmåga att hantera krissituationer i kommunen och samhället i sin helhet. Denna lag reglerar bland annat att alla kommuner ska ta fram en risk- och sårbarhetsanalys (RSA). Länsstyrelsen noterar att det inte framgår om eller hur kommunens RSA har beaktats i planförslaget. Kommunen bör i översiktsplanen redovisa en samlad bild över riskerna i kommunen och hur man avser att hantera dessa, det vill säga om riskerna kan accepteras eller om man avser vidta

förebyggande eller andra riskreducerande åtgärder. Även ställningstaganden gällande risker saknas i flera avseenden i planförslaget, exempelvis kopplat till utpekade områden för industri/verksamheter nära vägar och/eller tätbebyggda områden. Att detta kompletteras är viktigt för att översiktsplanen ska ge långsiktiga förutsättningar för kommunens riskhantering och riskvärdering samt utgöra ett bra stöd för att hantera riskfrågor i kommande detaljplaner, bygglov och tillståndsärenden.

En översiktsplan bör även beakta samhällsviktig verksamhet för att säkerställa att viktiga samhällsfunktioner kan fortgå och inte hotas av förändringar i närområdet. Länsstyrelsen anser att kommunen generellt behöver lägga till dessa perspektiv i större utsträckning i planförslaget. Exempel på detta kan vara att i beskrivningar av utbyggnadsområden nära E18 redogöra för hur framkomligheten påverkas i dessa stråk av föreslagen exploatering. Länsstyrelsen vill också belysa att viktiga samhällsfunktioner ofta utgör mellankommunala intressen och välkomnar en utökad beskrivning av detta i planförslaget.

Kommunen är ansvarig för totalförsvarets civila del på lokal nivå. Länsstyrelsen kan dock inte utläsa hur totalförsvarets civila intressen har tillgodosetts i planförslaget. Vilka mark- och vattenområden som är av intresse och betydelse för totalförsvarets civila del samt kommunens militärstrategiska betydelse på regional nivå är viktigt att beakta i den översiktliga planeringen. Elberedskap är exempelvis ett prioriterat område för totalförsvaret. Vidare är även befolkningsskyddet, såsom tillgång till skyddsrum, i kommunen en fråga som med fördel bör belysas i översiktsplanen. Länsstyrelsen vill återigen betona att även översvämningsrisker är en viktig förutsättning att belysa i sammanhanget för att möjliggöra bedömning av huruvida ny planering och exploatering påverkar intilliggande grundläggande och samhällsviktig infrastruktur samt för att säkerställa att dessa blir tillgängliga även vid höga vattenflöden.

Transportleder för farligt gods

I planförslaget redovisas transportvägar för farligt gods. Då flera utpekade utbyggnadsområden ligger i närheten av rekommenderade transportleder för farligt gods behöver skyddsavstånd från väg och järnväg och ibland andra åtgärder vidtas för att uppnå en god bebyggd miljö. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att risker vid transportleder för farligt ska beaktas inom 150 meter från

rekommenderad transportled vilket behöver förtydligas i planförslaget. För vägledning vid planläggning intill transportleder för farligt gods använder Länsstyrelsen en rapport framtagen av Länsstyrelsen i Stockholms län; *Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods*, rapport 2016:4.

Skyddsavstånd utmed det allmänna vägnätet

Vid planering och byggande utmed allmänna vägar behöver tillräckliga avstånd hållas till väganläggningen för att kunna upprätthålla trafiksäkerhet och sköta drift och underhåll med mera. Hänsyn behöver tas till vägens vägområde och säkerhetszon enligt Trafikverkets regelverk *Vägar och gators utformning*. Enligt väglagen finns även en tillståndspliktig zon, där Länsstyrelsens tillstånd krävs om byggnader eller anläggningar som kan inverka på trafiksäkerheten ska uppföras. Länsstyrelsens tillstånd krävs inte om åtgärden provas i en detaljplan eller i ett bygglov. Den tillståndspliktiga zonen sträcker sig generellt 12 meter från den allmänna vägens vägområde. Efter beslut från Länsstyrelsen gäller utökad tillståndspliktig zon på 50 meter för E18 samt 30 meter för väg 205, 237 samt 243 vilket bör framgå av översiktsplanen.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Av översiktsplanen ska det, enligt 3 kap. 5 § PBL, framgå sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden) som avses i 7 kap. 18 e § första stycket MB. I planförslaget redovisas inga LIS-områden och kommunen anger att detta tillkommer i det formella samrådsskedet. Länsstyrelsen noterar detta och reserverar sig därmed från att yttra sig över kommunens hantering av LIS-områden till det formella samrådsskedet.

Statliga och mellankommunala intressen

Av översiktsplanen ska det enligt 3 kap. 5 § PBL framgå sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse. Kommunen listar i planförslagets inledande kapitel ett antal mellankommunala intressen. Länsstyrelsen anser att även bostadsförsörjning samt materialförsörjning bör tilläggas listan över mellankommunala intressen.

Vidare vore det fördelaktigt om mellankommunala intressen behandlades mer utförligt i planförslaget, förslagsvis i ett eget avsnitt. Mellankommunala intressen som har en geografisk koppling

i form av exempelvis markreservat eller liknande bör dessutom även tydligt redovisas i mark- och vattenanvändningskartan i de fall det är lämpligt utifrån ett informationssäkerhetsperspektiv.

Nobelbanan

Nobelbanans sträckning, med tillhörande stationslägen och anslutningspunkter till befintlig infrastruktur, utreds för närvarande i en lokaliseringsutredning som beräknas vara klar 2026. Länsstyrelsen tar därför i nuläget inte ställning till föreslagen sträckning i planförslaget. Länsstyrelsen vill framföra att en skrivning på sida 26 där kommunen anger att Nobelbanan utreds nationellt behöver omformuleras då det inte stämmer eftersom Nobelbanan utreds av ett bolag.

Vidare vill Länsstyrelsen betona att det är av stor vikt att kommunen avvaktar med planering och exploatering inom de föreslagna alternativen till dess att lokaliseringsutredningen och tillåtlighetsprövningen är klar. Länsstyrelsen anser att kommunen även bör lämna ytor intill den föreslagna korridoren samt stationsområdet fria från planering och exploatering alternativt reglera att ny bebyggelse i nära anslutning till utredningsområdet inte bör planeras/uppföras förrän Nobelbanans eventuella läge är beslutat.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Se bifogat yttrande.

Statens geotekniska institut (SGI)

Se bifogat yttrande.

Länsstyrelsen Värmlands län

Se bifogat yttrande.

Skogsstyrelsen

Se bifogat yttrande.

Svenska kraftnät

Se bifogat yttrande.

Energimyndigheten

Se bifogat yttrande.

Försvarsmakten

Se bifogat yttrande.

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Se bifogat yttrande.

Trafikverket

Se bifogat yttrande.

Tillväxtverket

Se bifogat yttrande.

Övriga remissinstanser

Havs- och vattenmyndigheten har meddelat att de avstår från att yttra sig. LFV har framfört information om samråd om höga objekt inom flygplatsens MSA-yta. Planförslaget har även remitterats till Post- och telestyrelsen som inte har inkommit med något yttrande.

Råd enligt 2 kap. PBL

Nationella och regionala mål, planer och program

Länsstyrelsen anser att de nationella och regionala transportplanerna med fördel bör omnämnas i planförslaget då de är gemensamma beslutade verktyg för genomförande av viktiga infrastrukturåtgärder.

Länsstyrelsen anser även att hänvisningar till mål kopplade till social hållbarhet bör läggas till i det avsnitt där andra nationella mål beskrivs och noterar att det även saknas redovisning av mål för hållbar regional utveckling i samma avsnitt. Vidare bör det finnas en mer utförlig beskrivning av hur planförslaget bidrar till regionala målsättningar och den regionala utvecklingsstrategin.

Enligt Naturvårdsverkets nationella tillsynsstrategi har tillsynsmyndigheter senast år 2025 upprättat handlingsplaner eller motsvarande styrdokument för tillsyn av prioriterade förorenade områden. Då handlingsplanen är en strategisk plan som bland annat

påverkar den fysiska planeringen i kommunen bör den med fördel omnämnas i planförslaget.

Fokusområden, vägledande samhällsbyggnadsprinciper och ställningstaganden

Enligt 3 kap. 2 § PBL ska översiktsplanen ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Enligt 3 kap. 3 § PBL ska det av översiktsplanen framgå grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden samt kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Planförslaget innehåller fem fokusområden med tillhörande sju samhällsbyggnadsinriktningar/principer som anges vara vägledande för den fysiska planeringen samt för att förverkliga planens måluppfyllnad. Länsstyrelsen anser att det generellt är svårt att av planförslaget utläsa hur de olika övergripande fokusområdena samt inriktningarna/principerna hänger samman med olika ställningstaganden samt hur de kopplas till olika markanspråk. Länsstyrelsen bedömer att detta behöver utvecklas för att säkerställa att översiktsplanens övergripande strategier ger önskad effekt och tydlig vägledning i efterföljande plan- och lovprocesser.

Vidare anser Länsstyrelsen att kommunens ställningstaganden generellt sett behöver ses över. I flera fall finns behov av konkretisering, omformulering och förtydliganden för att översiktsplanen ska uppfylla sin vägledande funktion. I vissa fall utgörs ställningstagandena av skyldigheter enligt redan gällande lagstiftning vilket förslagsvis kan tas bort för att minska antalet ställningstaganden och därmed ge ökad tydlighet. I flera fall finns ställningstaganden som direkt motsäger varandra och det finns därmed stort behov av att förtydliga dessa för att ge stöd kring hur kommande avvägningar ska hanteras. Exempel på detta finns bland annat i avsnittet "ställningstaganden bostäder" på sida 66 om förtätning av bebyggelse samt byggande på landsbygden.

Jordbruksmark och livsmedelsförsörjning

Jordbruk är av nationell betydelse. Enligt 3 kap. 4 § MB får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från

allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Jordbruksverket anger att den svenska jordbruksmarken beräknas bli mer värdefull än idag då ett varmare klimat kan gynna Sveriges odlingsförutsättningar, samtidigt som globala klimatförändringar minskar tillgången på jordbruksmark i många länder. Svensk jordbruksmark kommer därmed att bli allt viktigare för livsmedelsförsörjningen i Sverige och i världen. Utöver detta är jordbruksmarken även en viktig resurs för att långsiktigt trygga svensk livsmedelsförsörjning i händelse av kris. Länsstyrelsen rekommenderar därför kommunen att tydligare belysa livsmedelssäkerheten i planförslaget samt att det perspektivet vägs in i kommunens hantering av jordbruksmark i översiktsplanen.

I planförslaget anges flera olika ställningstaganden, principer och samhällsbyggnadsinriktningar som berör bevarande och exploatering av jordbruksmark. Exempel på detta är att kommunen anger att sammanhängande jordbruksmark i största mån ska undantas från exploatering samt att sammanhängande jordbruksmark som är rationell att bruka inte bör exploateras för andra ändamål. Kommunen pekar emellertid ut ett antal utvecklingsområden på jordbruksmark i planförslaget och avseende detta önskar Länsstyrelsen mer utförlig beskrivning och redovisning. Här vill Länsstyrelsen återigen betona vikten av att en MKB tas fram som belyser de konsekvenser som planförslaget medför för att möjliggöra lämpliga avvägningar och bedömningar.

Länsstyrelsen vill även belysa att kommunen, oavsett översiktsplanens innehåll, i varje enskilt fall behöver utreda om jordbruksmarken är brukningsvärd samt redogöra för om den föreslagna markanvändningen är av väsentligt samhällsintresse och motivera varför föreslagen exploatering inte kan lokaliseras på en alternativ plats. Detta kan med stor fördel förtydligas i planförslaget. Länsstyrelsen ser det som positivt om en första lokaliseringsöversyn görs redan i kommunens översiktsplan, exempelvis genom att begränsa utbyggnadsområden där markens potential för livsmedelsproduktion är som högst.

Bostadsförsörjning

Enligt 3 kap. 5 § PBL ska det av översiktsplanen framgå hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. Enligt Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska en handlingsplan, som utgör underlag för bedömningar som görs

i översiktsplanen när det gäller hänsyn till behovet av bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet, antas under varje mandatperiod. Länsstyrelsen noterar att kommunens bostadsförsörjningsprogram antogs 2018, vilket innebär att det är inaktuellt. De analyser och underlag som ligger till grund för kommunens handlingsplan för bostadsförsörjning ska bland annat omfatta vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden, vilket gör dem mycket relevanta för den översiktliga planeringen. Länsstyrelsen bedömer att det därför är angeläget att nya riktlinjer tas fram då det är grundläggande för att göra en korrekt bedömning om planförslagets aktualitet i förhållande till det långsiktiga behovet av bostäder. Länsstyrelsen vill betona vikten av att planförslagets ställningstaganden gällande bostäder kopplar an till de åtgärder samt tillhörande genomförandestrategi som ska återfinnas i en handlingsplan för bostadsförsörjning. Detta var även något som Länsstyrelsen påtalade i sitt yttrande under samrådet av kommunens gällande bostadsförsörjningsprogram 2017.

Kommunens bostadsförsörjningsprogram sträcker sig till 2030 medan planförslaget har 2050 som tidshorisont. Länsstyrelsen rekommenderar därför kommunen att resonera om diskrepansen i ett kommande formellt samrådsskede. Vidare framförs i planförslaget att kommunen i nuvarande bostadsförsörjningsprogram tar höjd för att bli 33 000 invånare. Länsstyrelsen vill här belysa att bostadsförsörjningsprogrammet (och därmed planförslaget) enbart utgår från bostadspolitiska mål i form av prognostiserad befolkningsökning. Vidare kan Länsstyrelsen inte utläsa hur många nya bostäder som planförslaget innehåller vilket behöver förtydligas, gärna både totalt såväl som ort för ort. Länsstyrelsen rekommenderar även att den befintliga planberedskapen tydligare redovisas för att det ska vara möjligt att göra korrekta bedömningar om föreslagna markanspråk är rimliga i förhållande till behovet av nya bostäder.

Ett av planförslagets fokusområden beskriver vikten av att planera bostäder för alla, bland annat genom att ta hänsyn till den åldrande befolkningen och se till att det finns tillräckligt med bostäder för äldre med olika behov eller personer med olika inkomstnivåer. Detta är ett exempel på en typ av bostadsbehov som ska framgå av en handlingsplan och grundas på en analys (som bland annat ska utgå från ett underlag som Boverket tar fram) som även väger in fler gruppers behov. I detta sammanhang vill Länsstyrelsen även rekommendera kommunen att mer tydligt belysa det befintliga

beståndet som resurs för att tillgängliggöra mer prisrimliga bostäder.

Kommunen beskriver i planförslaget på sida 65 att en blandning av bostäder för personer med olika inkomstnivåer främjar social integration. Länsstyrelsen uppmuntrar kommunen att fördjupa detta påstående. Vidare vore det önskvärt om planförslaget i större utsträckning behandlade bostadsförsörjning som en mellankommunal och regional fråga i ett sammanhang tillsammans med andra arbets- och näringslivsfrämjande insatser. Samverkansinsatser med angränsande kommuner och län bör även med fördel framgå av en ny handlingsplan för bostadsförsörjning.

Markavvattning och vattenverksamhet

Länsstyrelsen noterar att det i planförslaget saknas tydlig redovisning över hur markavvattningsföretag berörs av utpekade bebyggelseområden. För att ge stöd och vägledning i kommande planeringsskeden är det lämpligt att redan i översiktsplanen redovisa vilka områden som har befintliga markavvattningsföretag.

Vid exploatering på jordbruksmark är sannolikheten stor att det finns befintliga markavvattningsföretag och tillstånd till markavvattning. I samband med planläggning och exploatering inom områden där det finns sådana företag bör hänsyn tas till dessa och påverkan på dem bör utredas i planprocessen. En förändrad markanvändning, som en exploatering ofta innebär, kan betyda att befintliga anläggningar (diken och vallar) förändras och därmed måste tillstånden och företagen anpassas. Kommunen bör verka för att sådana förändringar fastställs genom exempelvis att mark- och miljödomstolen omprövar eller upphäver tillstånd och företag. Exploatering kan även innebära att ökade dagvattenmängder/flöden uppstår och kommunen måste tillse att ökade utsläpp inte sker till nedströms liggande dikesanläggningar som följd av exploateringen.

Eftersom planförslaget anger utbyggnadsområden som ligger strandnära bör det framgå att uppförande av anläggningar i ett vattenområde, exempelvis en brygga, hamn eller pir, grävning eller fyllning i ett vattenområde, bortledande av yt- eller grundvatten samt åtgärder som syftar till att avvatta mark utgör vattenverksamheter. Vattenverksamheter kräver i regel tillstånd enligt 11 kap. 9 § MB, dock kan verksamheter av mindre omfattning i stället anmälas till Länsstyrelsen. Det framgår av förordning (1998:1388) om vattenverksamheter vilka vattenverksamheter som är anmälningspliktiga.

Vattenskyddsområde

Länsstyrelsen noterar att det på sida 8 står att: *det finns ett nytt förslag från länsstyrelsen i Örebro län på vattenskyddsområde för grundvatten för Gälleråsen*, vilket inte stämmer och behöver ändras inför kommande formellt samrådsskede. Vattenskyddsområdet för Gälleråsen har dock reviderats av Länsstyrelsen efter att Karlskoga kommun inkommit med en ansökan om revidering. Beslutet om revidering och nya föreskrifter togs under 2023.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen anser att det är positivt att kulturmiljö anges som en av kommunens sju samhällsbyggnadsinriktningar men bedömer att det bör konkretiseras *hur* kulturvärden ska tas om hand och beaktas i exempelvis plan- och lovprocesser, landsbygdsutveckling, utveckling av besöksnäring samt vid lokalisering och anläggande av energiproduktion. Vidare saknar Länsstyrelsen en beskrivning av kulturmiljö som exempelvis anger hur kulturvärden ska hanteras i plan- och byggprocesser under utvecklingsinriktningen för bebyggelse i planförslaget.

Länsstyrelsen anser att beskrivningen om mark- och vattenanvändning på sida 27 tydligare behöver omsättas i kommande underrubriker samt genomsyra efterföljande ställningstaganden. I avsnittet om *mångfunktionell bebyggelse* vore det önskvärt att utveckla en inriktning kring hantering av den befintliga bebyggelsens höga kulturvärden. I centrala Karlskoga, men också i många stadsdelar, finns exempelvis högkvalitativ modernistisk bebyggelse i en ovanligt hög koncentration. Vidare vill Länsstyrelsen även upplysa om att frågan om byggnadsminne är väckt för Folkets hus i Karlskoga.

Länsstyrelsen ser behov av att kommunen generellt utvecklar hur befintliga kulturvärden ska tillgodoses även i avsnittet om *sammanhängande bostadsbebyggelse*. Länsstyrelsen välkomnar kommunens arbete med att ta fram förslag till kulturmiljöstrategi och föreslår att ett ställningstagande om att denna ska beslutas läggs till i planförslaget. Vidare anser Länsstyrelsen att det är positivt att kommunen särskilt omnämner Boforsområdet vars kulturvärden är mycket höga.

Länsstyrelsen noterar att Lunedet inte omnämns som besöksmål i planförslaget trots dess höga kulturvärden. I kommunen finns även många parker och grönområden med höga kulturvärden, exempelvis

äldre träd och alléer, vilket är aspekter som med fördel kan fördjupas i planförslaget. Planförslaget kan med fördel kompletteras med tydliga ställningstaganden om hur kulturvärden ska hanteras och utvecklas för att bidra till upplevelser och fritidsliv i kommunen.

I många kulturmiljöer är vatten viktiga inslag och kontakten med Möckeln är av central betydelse för en positiv upplevelse av Karlskoga tätort vilket bör beaktas i samhällsplaneringen. Bevarandet av kulturmiljöer bidrar även till näringslivsutveckling, exempelvis inom besökssektorn samt livsmedelsproduktionen, vilket med fördel kan belysas i planförslaget. Beträffande solenergi vill Länsstyrelsen upplysa om att detta kan ha stor påverkan på kulturmiljö, landskapsbild och förekomst av fornlämningar vilket behöver förtydligas och beaktas i planförslaget. Vidare vill Länsstyrelsen påminna om att även kulturmiljöer påverkas av klimatförändringar och belysa att kommunen, tillsammans med fler andra aktörer, har ett stort ansvar för att planera och förebygga att kulturmiljön påverkas exempelvis översvämningar och bränder.

Fornlämningar

Länsstyrelsen anser att planförslaget behöver tillföras text om fornlämningar. Fornlämningar är specifikt skyddade enligt 2 kap. kulturmiljölagen och det är därmed viktigt att i samband med planering och exploatering tidigt utreda om fornlämningar riskerar att beröras.

En tidig dialog med Länsstyrelsen kan öka möjligheten att genom planerad hänsyn undvika påverkan på fornlämningar, och i förlängningen också minska skador på kulturmiljön. Att ta hänsyn till fornlämningar i tidigt skede är även av stor vikt då det kan bidra med viktiga värden i tillkommande livsmiljöer.

Naturmiljö

Planförslaget innebär att tidigare oexploaterad mark planeras att tas i anspråk. Länsstyrelsen vill därmed upplysa kommunen om att tillräckliga utredningar gällande naturvärden och förekomst av arter ska genomföras i framtida detaljplanläggning och rekommenderar att detta förtydligas i planförslaget. Länsstyrelsen vill även betona att avvägningar kan bli aktuella avseende vilken naturmark som är lämplig att exploatera då ytterligare utredning om de naturvärden som finns på den specifika platsen genomförts. Länsstyrelsen välkomnar en löpande dialog kring detta vid framtida planläggning. Länsstyrelsen saknar även beskrivning av på vilket sätt hänsyn

kommer tas till fridlysta arter i samband med exploatering för ny eller expanderad mark- och vattenanvändning. Detta bör med fördel framgå av planförslaget.

Naturreservat

Länsstyrelsen anser att bildade och blivande naturreservat på sida 53 behöver redovisas tillsammans med föreslagen markanvändning på sida 28. Vidare anser Länsstyrelsen att kartan över skyddade områden på sida 53 i planförslaget behöver uppdateras då det saknas ett antal bildade naturreservat såväl som områden där naturreservat planeras att bildas, till exempel ett av länets största naturreservat Finnekroken som planeras att beslutas hösten 2025. Alla bildade och blivande naturreservat finns att tillgå på Länsstyrelsens webbplats och i karttjänsten *Informationskarta Örebro län*.

Biotopskydd och artskydd

Länsstyrelsen vill upplysa om att biotoper som är skyddade genom det generella biotopskyddet enligt 7 kap. 11 § MB kan komma att beröras vid framtida exploatering. Biotopskyddet innebär att det är förbjudet att skada dessa biotoper och om de riskerar att skadas i samband med en exploatering måste en dispens från det generella biotopskyddet sökas innan området tas i anspråk. Länsstyrelsen får medge dispens från biotopskyddet om det finns särskilda skäl. En prövning av om det finns särskilda skäl avgörs från fall till fall och alternativa lösningar måste utredas. I första hand ska dock skyddsåtgärder vidtas för att undvika skada på biotoperna. Länsstyrelsen kan ställa krav på kompensationsåtgärder i de fall en dispens medges.

Artskyddsförordningen omfattar bestämmelser till skydd för fridlysta arter, både växter och djur. I enskilda fall får Länsstyrelsen ge dispens från fridlysningsbestämmelserna. Förutsättningarna för att meddela dispens skiljer sig åt mellan de nationella fridlysningsbestämmelserna i 6, 8 och 9 §§ artskyddsförordningen jämfört med fridlysningsbestämmelserna i 4, 4 a, och 7 §§ artskyddsförordningen, som har sitt ursprung i EU-rätten (art-och habitatdirektivet och fågeldirektivet).

Invasiva arter

Länsstyrelsen uppmärksammar att planförslaget saknar beskrivning av arbetet med invasiva främmande arter vilket bedöms vara ett

område som behöver införlivas i översiktsplanen. Enligt EU-förordningen nr (1143/2014) om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter är det varje markägares skyldighet och ansvar att följa reglerna att hindra spridningen av de invasiva arterna på EU-förteckningen.

Som stora markägare och kommunikationskanal ut till kommuninvånarna är kommunerna en viktig del i arbetet mot invasiva främmande arter och en plan för hantering och introduktion av invasiva arter i översiktsplaneringen är en bra början till kommunens arbete i frågan. Vidare rekommenderar Länsstyrelsen även att planeringen omfattar hantering av invasiva främmande arter som inte ingår i EU-förteckningen. Många av dessa arter har en stor spridning i hela länet och kan komma bli lagstiftade framöver.

Friluftsliv och grön infrastruktur

Länsstyrelsen anser att det är positivt att grön- och blåstruktur lyfts fram som en viktig del i den regionala utvecklingen samt att planförslaget innehåller flertalet ställningstaganden som påvisar goda ambitioner. Det är dock önskvärt att i flera fall stärka och förtydliga kommunens ställningstaganden på området för att ge frågorna ökad tyngd i kommande planeringsprocesser.

Länsstyrelsen anser att kommunen med fördel kan samla friluftslivsfrågor i eget avsnitt då de i planförslaget återfinns under olika avsnitt vilket skapar viss spretighet och otydlighet. Vidare saknas kartunderlag över grönstrukturen vilket är en viktig förutsättning för att möjliggöra bedömningar av planförslaget.

Länsstyrelsen saknar beskrivning av flertalet viktiga tätortsnära grönområden såsom Rävåsen och Bullerdalen och det saknas även beskrivning av flera viktiga friluftsområden såsom Kilsbergen och Lokadalen. Det vore önskvärt om det förtydligas vad urvalet av områdena grundas på inför det formella samrådsskedet samt att flertalet texter under rubriken "Att beakta" utvecklas ytterligare.

Strandskydd

Strandskyddets utbredning är en relevant planeringsförutsättning att redovisa då flera föreslagna utbyggnadsområden ligger inom strandskyddat område. Länsstyrelsen anser därför att det är positivt att strandskyddets utbredning redovisas i planförslaget.

På sida 55 i planförslaget anges att strandskyddet för mindre vattendrag är upphävt i Örebro län. Detta stämmer inte och behöver omformuleras. För Örebro län finns det ett förordnande om undantag från strandskydd för små vattendrag. Vidare vill Länsstyrelsen även uppmärksamma propositionen 2024/25:102 *Lättnader i strandskyddet – ett första steg* som bland annat föreslår ändringar som innebär att generellt strandskydd inte längre ska gälla vid insjöar mindre än en hektar och vattendrag som är maximalt två meter breda vid medelvattenstånd, och inte heller vid vatten som anlagts efter den 30 juni 1975. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025. För Örebro län kommer den förändrade lagstiftningen främst innebära förändringar vad gäller strandskydd vid insjöar mindre än en hektar eftersom det, som ovan nämnts, redan finns ett förordnande om undantag från strandskydd för små vattendrag i länet.

Skogsmark

Länsstyrelsen noterar att planförslaget innehåller viss redovisning av förutsättningar samt ställningstaganden gällande skogsmark. Samtidigt anges i planförslaget att detta kommer att uppdateras med skogsbruksområden till det formella samrådsskedet. Länsstyrelsen reserverar sig därmed från att yttra sig över kommunens hantering av skogsmark till det formella samrådsskedet då planförslaget inte är komplett i alla delar som krävs för att en helhetsbedömning ska vara möjlig.

Energiförsörjning och elnät

Regional samverkan i energifrågor är viktigt för att säkerställa en hållbar energiförsörjning. Länsstyrelsen välkomnar därför kommunens initiativ till mellankommunal samverkan om fjärrvärmenätet. Vidare bedöms kommunens generella ambitioner om att stärka elektrifiering och utveckla laddinfrastrukturen samt främjandet av utökad biogasproduktion som ett steg mot en mer hållbar och diversifierad elförsörjning som positivt.

Länsstyrelsen anser dock att planförslaget på ett tydligare sätt behöver redovisa *vart* och *hur* de generella ambitionerna ska genomföras. Kommunen kan exempelvis identifiera fler specifika områden för sol- och vindkraftsutbyggnad i översiktsplanen eller utveckla ställningstaganden som ger mer vägledning inför kommande lokaliseringar och prövningar. Energiförsörjning behöver

även belysas i ett sammanhang tillsammans med klimatrisker samt ur ett beredskapsperspektiv.

Vidare behöver kommunen ta fram en energiplan då varje kommun ska ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439). Genom att energiplanering integreras i översiktlig planering säkerställs att aktuella bedömningar av energibehov ligger till grund för planeringen samt att kommunen kan dra nytta av möjligheterna som omställningen ger samtidigt som ett resurseffektivt och hållbart samhälle utvecklas. Länsstyrelsen vill särskilt understryka vikten av att kommunen förtydligar hur behovet av utbyggnad av elnätet och laddinfrastruktur ska tillgodoses i och med elektrifieringens nyckelroll i omställningen till ett hållbart samhälle samt att elbehovet kommer att öka kraftigt de kommande åren. I detta arbete krävs samverkan mellan olika aktörer.

Länsstyrelsen vill även upplysa om att det på sida 39 i planförslaget felaktigt anges att den planerade solcellsparken norr om Björkbornsområdet ligger i närheten av stamnätet.

Hållbara transporter och minskad klimatpåverkan

Länsstyrelsen konstaterar att planförslaget innehåller flertalet ställningstaganden och ambitioner som bedöms som positiva utifrån ett hållbarhetsperspektiv, exempelvis gällande förbättrad kollektivtrafik samt utbyggnad av gång- och cykelvägnät. Exempel på detta är ställningstaganden om att gång- och cykelvägar ska finnas på plats innan de första boende flyttar in i nya bostadsområden samt att ny bebyggelse ska utformas tillräckligt tät för att skapa goda förutsättningar för service och kollektivtrafik. Vidare anser Länsstyrelsen att avsnittet om *gestaltad livsmiljö* innehåller flertalet positiva formuleringar som främjar hållbar mobilitet och minskad klimatpåverkan. Länsstyrelsen ser även kommunens ställningstagande om att erbjuda pendlarparkeringar för cykel och bil i anslutning till kollektivtrafik som positivt och ser gärna att dessa platser redovisas i kartan.

Vidare bedöms det som positivt att minskad klimatpåverkan lyfts som ett av fem fokusområden. Dock kan detta fokus få ta större plats på sida 59 där *klimatförändringar och klimatanpassning* lyfts. Minskad klimatpåverkan kan även med fördel även införlivas i angiven samhällsbyggnadsinriktning *klimat och miljö*. För mer vägledning se *Checklista för begränsad klimatpåverkan* (bilaga) som

även kan ge vägledning kring hur samhällsplaneringen kan påverka andelen resor med biltrafik i kommunen.

Vidare anser Länsstyrelsen att kommunen behöver förtydliga vad som menas med skrivningen om att kommunen har en *positiv inställning till ny bebyggelse på landsbygden där förutsättningarna så medger* för att ge bättre vägledning i kommande planerings- och lovprocesser.

Materialförsörjning

Samhällets materialförsörjning är ofta en mellankommunal fråga som bör hanteras i ett övergripande perspektiv då enskilda täkter kan leverera till större geografiska områden. Frågan bör därför hanteras som en mellankommunal fråga i översiktsplaneringen. Länsstyrelsen anser att detta med fördel kan utvecklas inför ett formellt samrådsskede. Exempelvis kan kommunen tydligare redovisa befintliga och eventuella framtida täktverksamheter i mark- och vattenanvändningskartan samt förslagsvis utveckla ställningstaganden och beskrivningar ur ett mellankommunalt perspektiv.

Social hållbarhet

Länsstyrelsen anser det som önskvärt om det i större utsträckning framgår hur sociala hållbarhetsperspektiv (såsom jämlikhet, folkhälsa, barnrätt och jämställdhet) beaktas och integreras i planförslagets olika delar. I planförslaget behöver det tydligare framgå *vad* som ska uppnås samt *hur*. Förslagsvis kan en intersektionell målgruppsanalys genomföras som ett underlag kring vilka målgrupper och områden som behöver prioriteras, men som också kan användas som ett verktyg i planeringen framöver kring exempelvis vilka insatser som behövs.

På sida 17 i planförslaget finns bland annat ett avsnitt som berör folkhälsomålen. Stycket beskriver en prioritering kring vilka delar som är särskilt avgörande för att uppnå jämlik hälsa, vilket är positivt då det ger vägledning kring i vilka delar folkhälsoperspektivet särskilt ska beaktas i samhällsplaneringen. På samma sätt behöver planförslaget belysa andra rättighetsaspekter, till exempel jämställdhetsperspektivet, för att ge tydligare vägledning kring i vilka delar av planförslaget det är särskilt viktigt och prioriterat att jämställdhet och andra rättighetsperspektiv beaktas. Vad gäller jämställdhetsperspektivet så kan det förslagsvis integreras i ställningstaganden avseende såväl tillgång till bostäder som attraktiv

stadskärna och kollektivtrafik. Vidare kan det även vara relevant att belysa jämställdhetsaspekter kopplat till lika tillgång till arbetsmarknad och behov av service utifrån exempelvis skillnader i rörelsemönster.

Länsstyrelsen menar att det vore det fördelaktigt om det i planförslaget förtydligades vad som menas med *socialt hållbara bostadsområden* samt vilka värden det är som ska bevaras och stärkas för att åstadkomma detta. Avsnittet om *otrygghet* på sida 17 innehåller tydliga utgångspunkter som ska vara vägledande i arbetet men Länsstyrelsen anser att det är svårt att utläsa hur dessa utgångspunkter förhåller sig till övriga ställningstaganden i översiktsplanen.

Vidare anser Länsstyrelsen att det generellt sett vore fördelaktigt om det fanns fler tydliga ställningstaganden kopplat till social hållbarhet i planförslaget. Ett exempel på detta är en skrivning om att: *Det är även viktigt att säkerställa en blandning av bostäder för personer med olika inkomstnivåer för att främja social integration* som med fördel skulle kunna omformuleras till ett ställningstagande. Vidare kan även jämlikhetsaspekter tydliggöras i ställningstaganden rörande hur bland annat bostadsområden, grönytor, samhällsservice, kollektivtrafik, kultur- och friluftsliv ska utvecklas. I planförslagets olika avsnitt om natur, kultur och friluftsliv kan även lika tillgång till detta hos invånarna med fördel belysas. Vidare behöver ställningstagandet som anger att kommunens förskolor ska bli färre och större belysas ur ett barnrättsperspektiv och hänsyn behöver tas till Skolverkets rekommendationer om storlek på förskolor. Länsstyrelsen anser att barnrättsperspektivet med fördel kan tydliggöras generellt i planförslagets olika delar och ställningstaganden.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Länsstyrelsen konstaterar att MKB samt beskrivning av planförslagets väsentliga konsekvenser saknas i planförslaget. Länsstyrelsen har därmed inte möjlighet att göra en fullständig bedömning av planförslaget som helhet och anser att dessa delar behöver tillkomma till det formella samrådet.

Informellt samråd

Länsstyrelsen noterar att kommunen skickat ut planförslaget på så kallat *informellt samråd* i ett mycket tidigt skede. Varför detta tillvägagångssätt valts, samt vad det innebär då planförslaget har

skickats ut till en bred samrådsrets, framgår dock inte på ett tydligt sätt av planförslaget. Länsstyrelsen vill återigen betona svårigheten i att göra fullständiga bedömningar av ett planförslag som saknar flera viktiga delar såsom korrekt och läsbar redovisning av relevanta planeringsförutsättningar, föreslagen markanvändning och välformulerade ställningstaganden. Länsstyrelsen vill vara tydlig med att de bedömningar och synpunkter som framförs i detta yttrande därmed kan komma att revideras i ett kommande formellt samråd samt att det då är det kommande formella samrådsyttrandet som är gällande i den vidare planprocessen.

Tematiskt tillägg till gällande översiktsplan (TÖP)

Länsstyrelsen noterar att planförslaget innehåller viss redovisning av förutsättningar samt ställningstaganden gällande vindkraft. Samtidigt anges i planförslaget att kommunens TÖP för vindkraft från 2012 ska uppdateras inför det formella samrådsskedet. Länsstyrelsen reserverar sig därmed från att yttra sig över kommunens hantering av vindkraft till det formella samrådsskedet då planförslaget inte är komplett i de delar som krävs för att en helhetsbedömning ska vara möjlig.

Digital översiktsplan

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på ändringar i Boverkets föreskrifter om översiktsplan som började gälla den 1 november 2024 och har kunnat tillämpas från detta datum. Påbörjas en översiktsplan från och med den 1 januari 2027 måste föreskrifterna tillämpas. Boverkets föreskrifter ställer krav på hur planens information ska identifieras för att kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt. Länsstyrelsen vill därmed uppmuntra kommunens ambition om att till det formella samrådsskedet ta fram ett digitalt planförslag.

Länsstyrelsen välkomnar ett planförslag i det formella samrådsskedet som tillgängliggör översiktsplanens innehåll på ett bättre sätt. Det krävs exempelvis ändringar som förbättrar utläsandet av vilka markområden som berörs av olika ställningstaganden och förutsättningar, vilka ställningstaganden som gäller generellt respektive specifikt för olika delområden, samt vilken hänsyn och markanvändning som överlappar i olika geografiska områden. Länsstyrelsens bedömning är att planförslagets kartmaterial behöver utvecklas för att bättre uppfylla 3 kap. 6 § i PBL.

De som medverkat i beslutet

Detta beslut har fattats av tf. länsråd Peder Eriksson med samhällsplanerare Emily Folkö som föredragande. I handläggningen av ärendet har också samhällsplanerare Johanna Westerberg, länsarkitekt Gustav Hellund, samhällsplanerare Aila Kollenhag, vattenvårdshandläggare Sara Litzell, vattenvårdshandläggare Britt Sjöqvist, antikvarie Mia Geijer, naturvårdshandläggare Susanna Ek, naturvårdshandläggare Daniel Gustafsson, naturvårdshandläggare Mattias Sterner, naturvårdshandläggare Sara Martinez Gunnarsson, enhetschef Liv Hellquist, energistrateg Angelika Kvillebäck, särskilt sakkunnig i jämställdhet Matilda Gustavsson, utvecklingsstrateg Hanna Stenfelt Lejondahl, energi- och klimatstrateg Veronica Sund, miljöskyddshandläggare Ylva Hedene, klimatanpassningssamordnare Karin Thedéen och beredskapshandläggare Daniel Malmborg deltagit.

Bilagor:

- Checklista för begränsad klimatpåverkan, Länsstyrelserna, Rapportnummer: 2022:03

Kopia av yttrande till Länsstyrelsen från:

- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), daterat 2025-02-19
- Statens geotekniska institut (SGI), daterat 2025-03-05
- Länsstyrelsen Värmlands län, daterat 2025-03-07
- Skogsstyrelsen, daterat 2025-03-04
- Svenska kraftnät, daterat 2025-03-11
- Energimyndigheten, daterat 2025-02-25
- Försvarsmakten, daterat 2025-03-13
- Sveriges geologiska undersökning (SGU), daterat 2025-03-21
- Trafikverket, daterat 2025-03-24
- Tillväxtverket, daterat 2025-03-03

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄN
Plan och kultur
Emily Folkö
701 86 ÖREBRO

Yttrande angående Översiktsplan för Karlskoga kommun på samråd

Energimyndigheten är positiv till att Karlskoga kommun avser uppdatera det tematiska tillägget till översiktsplanen om vindkraft och vill understryka betydelsen av att det blir genomfört.

Energimyndigheten noterar även att kommunen inte verkar ha en energiplan. Enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Det vore önskvärt att kommunen anger om en energiplan planeras tas fram. För mer information och vägledning om kommunal energiplanering, se Energimyndighetens hemsida. Genom att integrera energiplanering i övrig samhällsplanering, så som översiktlig planering, kan kommunen ta vara på möjligheterna som omställningen ger samtidigt som ett resurseffektivt och hållbart samhälle utvecklas. Energimyndigheten vill särskilt understryka elektrifieringens nyckelroll i omställningen till ett hållbart samhälle och att elbehovet kommer att öka kraftigt de kommande åren.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Fredrik Svartengren.
Föredragande har varit handläggaren Ida Blank.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens
ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift

Från: "Länsstyrelsen i Örebro län"
Skickat: Thu, 27 Mar 2025 14:17:22 +0100
Ämne: VB: Översiktsplan för Karlskoga kommun på samråd Länsstyrelsens diarenummer 2040-2025

Från: cns-analys@lfv.se <cns-analys@lfv.se>
Skickat: den 27 mars 2025 13:04
Till: samhallsledningsavdelningen@karlskoga.se; Länsstyrelsen i Örebro län <orebro@lansstyrelsen.se>
Kopia: cns-analys@lfv.se
Ämne: Översiktsplan för Karlskoga kommun på samråd Länsstyrelsens diarenummer 2040-2025

LFV vill i egenskap av sakägare för CNS-utrustning avge följande yttrande:
I översiktsplanen nämns ingenting om flyghinder för den civila luftfarten, endast Försvarsmaktens regler nämns. Vad som gäller avseende civil luftfart bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LFV och Försvarsmakten remitteras i dessa ärenden.

LFV vill påminna om att följande gäller för civil luftfart:
Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, vindkraftverk, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan ska remitteras till LFV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium. Befinner sig objektet till havs eller i insjö ska även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras.

Mvh
Johan Palm
CNS-analyser, Teknisk dokumentation
CNS COM Radio

Direkt 011192293
Post: LFV, 601 79 Norrköping
Besök: Hospitalsgatan 30, 601 16 Norrköping
Växel: 011-19 20 00
www.lfv.se

[Så här behandlar LFV dina personuppgifter.](#)

Länsstyrelsen i Örebro län
orebro@lansstyrelsen.se

Översiktsplan för Karlskogas kommun - Samråd

Beskrivning av ärendet

Rubricerad översiktsplan har översänts till Länsstyrelsen för samråd enligt 3 kap 8 § plan- och bygglagen (PBL).

Förslaget innehåller följande handlingar:

- Samrådshandling, Översiktsplan för Karlskoga kommun

Länsstyrelsens roll

Länsstyrelsen skall vid samråd om översiktsplan enligt 3 kap. 10 § PBL särskilt:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Örebro län har sänt Karlskogas kommunövergripande översiktsplan på samråd till Länsstyrelsen i Värmlands län. Länsstyrelsen i Värmland har fått den på remiss för att vi delar länsgräns med Karlskoga, Örebro län.

Vi har ett par synpunkter som gäller kommunens utpekande för Nobelbanan. Förutom det har vi ingen erinran på Karlskogas översiktsplan.

Synpunkter

Vi har noterat att Karlskogas översiktsplan har pekat ut en korridor för Nobelbanan. Korridoren är enligt översiktsplanen tänkt att gå strax söder om tätorten Karlskoga och över sjön Möckeln.

Kommunen har i närheten av korridoren pekat ut mark för bostäder. Länsstyrelsen i Värmland anser att kommunen bör lämna ytor nära Nobelbanans sträckning fria från bebyggelse, alternativt reglera att ny bebyggelse i nära anslutning till utredningsområdet inte bör uppföras förrän Nobelbanans eventuella läge är beslutat.

På sida 26 i översiktsplanen skriver kommunen att Nobelbanan utreds nationellt. Vi vill poängtera att så inte är fallet, utan att Nobelbanan utreds av ett bolag.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Tomas Sahlström med planhandläggare Jonas Meyerdahl som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef för samhällsbyggnad Anna Nordlander medverkat.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

REMISSVAR

Datum
2025-02-19

Ert datum
2025-02-05

Ärendenr
MSB 2025-02209

Er referens
2040-2025

1 (2)

Enheten för personalförsörjning och
samhällsplanering
Emelie Dronsfield
010-240 55 78
Emelie.dronsfield@msb.se

Länsstyrelsen i Örebro
emily.folko@lansstyrelsen.se

Förslag till ny översiktsplan för Karlskogas kommun, samråd

Ärendet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har getts möjlighet att yttra sig i rubricerat ärende.

MSB:s yttranden i översiktsplanärenden avser myndighetens planeringsunderlag och områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen. Vid behov lämnas även råd och synpunkter inom myndighetens ansvarsområden för skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Mer information om MSB:s roll i samhällsplaneringen samt plan- och byggärenden finns på MSB:s webbsida [Samhällsplanering](#).

Planeringsunderlag

MSB tar fram en stor mängd underlag som myndigheter, kommuner och andra aktörer kan använda i sin samhällsplanering. MSB:s planeringsunderlag består av information och vägledning i form av webbsidor, publikationer och kartunderlag. MSB:s planeringsunderlag finns tillgängligt på MSB:s webbsida [Planeringsunderlag](#).

Riksintresse för totalförsvarets anläggningar (den civila delen)

MSB ansvarar för att lämna uppgifter till länsstyrelserna om sådana områden som myndigheten bedömer är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, enligt 2-2a §§ förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden samt 3 kap. 9 § 2 st. miljöbalken. MSB arbetar kontinuerligt med att identifiera mark- och vattenområden som kan vara av riksintresse.

Länsstyrelsen har ett ansvar att meddela MSB om ett område bör anges som riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, eller om ett område av riksintresse bör omprövas (4 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden).

Mer information om MSB:s arbete med områden av riksintresse finns på MSB:s webbsida [Riksintresse](#).

Beslutade riksintressen

Karlskoga kommun berörs av MSB:s beslutade riksintresseanspråk Tfc 0002 Konvex, Mosserud, Karlskoga kommun i Örebro län (2020-01-31/MSB 2019-09690).

MSB bedömer att kommunen i planförslaget tagit hänsyn till riksintresseanspråkets värden och har därför inga synpunkter i detta avseende.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Synpunkter om skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar**Totalförvarshänsyn i samhällsplaneringen**

Inom ramen för de allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen och 3 kap. 9 § miljöbalken ska översiktsplanen beakta totalförsvarets civila intressen. Enligt 2 kap. 6 § plan- och bygglagen ska kommunen vid planläggning särskilt beakta kraven om människors hälsa och säkerhet samt åtgärder för att skydda befolkningen mot och begränsa verkningarna av stridshandlingar.

Kommunen och länsstyrelsen är ansvarig för totalförsvarets civila del på lokal och regional nivå. Länsstyrelsen har ett ansvar att ge kommunen stöd i bedömning av vilka mark- och vattenområden som är av intresse och har betydelse för totalförsvarets civila del samt kommunens militärstrategiska betydelse på regional nivå, vilka är viktiga att beakta i den översiktliga planeringen. Målet för totalförsvaret respektive för civila försvaret är att beakta i detta stöd och har även betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.

MSB kan inte utläsa hur totalförsvarets civila intressen har tillgodosetts i översiktsplanen. Målet för det civila försvaret är att beakta som stöd och utgångspunkt i det arbetet. Vidare kan slutsatser ur kommunens risk- och sårbarhetsanalys (RSA) samt identifieringen av samhällsviktig verksamhet utgöra underlag till arbetet med att omhänderta totalförsvarets intressen. Även hänsyn till befolkningsskyddet (så som skyddsrum, skyddade utrymmen och trygghetspunkter) är exempel på andra relevanta aspekter att belysa och beakta i översiktsplanen.

Läs mer om hur totalförsvarets civila intressen kan beaktas i samhällsplaneringen och den fysiska planeringen på MSB:s webbsida [Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen](#).

Emelie Dronsfield

Utredare, avdelningen krisberedskap och civilt försvar

Yttrande

Datum 2025-03-05
Diarienummer 4.3.1-2502-0204

Er beteckning
Lst dnr: 2040-2025

Länsstyrelsen i Örebro län
orebro@lansstyrelsen.se

ÖP för Karlskoga kommun

Yttrande över samrådshandling

Statens geotekniska institut (SGI) har beretts möjlighet att yttra sig i ärendet. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår inte i vår granskning.

Underlag:

1. Förslag till översiktsplan, samråd 1 av 2, daterad 31 januari 2025

Bakgrund och förutsättningar

Geologiska och geotekniska förutsättningar i kommunen

Enligt SGU:s jordartskarta kan man förenklat säga att den östra delen av kommunen till stora delar består av morän, berg i dagen och torv. Stora delar av den östra delen av kommunen ligger över högsta kustlinjen. Majoriteten av de mellersta och västra delarna ligger under högsta kustlinjen och i stora delar av den västra halvan består de ytliga jordlagren av lera och silt, för att längst västerut övergå till morän med mindre områden av torv och berg i dagen.

Enligt kartunderlaget förutsättningar för skred i finkornig jordart finns det flertalet aktsamhetsområden inom kommunen, fram för allt vid vattendrag och ravinbildningar. Enligt både SGU:s och SGI:s karteringar av inträffade ras och skred har det skett ett flertal skred inom kommunen. Enligt Skogsstyrelsen finns det även flera områden med slänter som har mycket kraftig lutning och därmed kan ha förutsättningar för erosion, ras och slamströmmar.

Kommunens hantering av geotekniska säkerhetsfrågor

Enligt 2 kap 5 § PBL ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet samt med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion. Vidare ska kommunen enligt 3 kap 5 § 4 i sin översiktsplan redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Yttrande

Datum	Diarienummer
2025-03-05	4.3.1-2502-0204

SGI:s synpunkter**Redovisning av geologiska och geotekniska förutsättningar**

SGI anser att det skulle vara fördelaktigt för planen att övergripande redovisa de geologiska och geotekniska förutsättningarna inom kommunen, lämpligtvis tillsammans med en jordartskarta.

Klimatförändring och tidsaspekter

Kommunen har själva identifierat att de enligt plan- och bygglagen ska redovisa kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av klimatrelaterade olyckor som till exempel översvämning, ras, skred och erosion samt hur sådana risker kan minska eller upphöra. SGI kan dock inte se någon redovisning av områden där klimatrelaterade olyckor riskerar uppstå i bebyggd miljö. Inte heller kan vi se att planen innehåller en strategi för att minska risken för ras, skred och erosion.

Redovisning i karta

Översiktsplanen innehåller kartor som visar områden med ras och skredrisk (förutsättningar för ras och skred Örebro län publ nr: 2013:37) samt stränders eroderbarhet, vilket SGI anser är positivt.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen skriver att geotekniska förhållanden bör utredas i samband med exploatering, strategisk och fysisk planläggning samt bygglovsprövning i områden där topografi, erfarenhet eller annat underlag indikerar att risk för ras- och skred föreligger.

SGI anser att de geotekniska förhållandena ska utredas i detaljplaneskedet, på tillräckligt noggrann nivå för att klart och entydigt kunna utesluta ras, skred och slamströmmar.

Rekommenderat planeringsunderlag

SGI upplever att kommunen själva har identifierat kartor med statligt planeringsunderlag. Vi har i detta yttrande hänvisat till SGU:s jordartskarta och Skogsstyrelsens kartunderlag "Områden där skogsbruk och exploatering kan orsaka erosion, ras och slamströmmar". Dessa kan bland annat hittas på SGI:s GIS-funktion: <https://gis.sgi.se/hajk/?m=rasskrederosion>

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Maria Kristensson, efter föredragning av geoteknikern Martin Dreifaldt.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT

Maria Kristensson

Martin Dreifaldt

Statens geotekniska institut

581 93 LINKÖPING
Besöksadress: Olaus Magnus väg 35

Telefon: 013-20 18 00
E-post: sgi@sgi.se

Bankgiro: 5211-0053
Org.nr: 202100-0712

Samråd: Översiktsplan Karlskoga kommun

Hej!

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 2025-02-05 tagit emot rubricerad remiss. Jag ber om ursäkt för begärt uppskov. SGU avstår i detta fall på grund av hög arbetsbelastning från att lämna ett platsspecifikt yttrande, men hänvisar till bifogat yttrande.

SGU önskar dock framförande följande synpunkter rörande föreliggande remiss:

- Samhällets försörjning med ballastprodukter innebär ofta kommunöverskridande frågor, då förekomst av lämplig berggrund och täktverksamhet samt efterfrågan på motsvarande produkter kan variera stort över landet. Nuvarande och framtida försörjning av ballast har inte bara bäring på frågor som miljömål och utsläpp, men är även en vital del i Sveriges försörjningssäkerhet vid ev. kris. SGU anser därför att detta är en fråga som generellt bör listas under mellankommunala intressen.
- Det är mycket positivt att kommunen nämner förekommande täktverksamhet i planhandlingens text (s38) samt att dessa står namngivna på kartan i figur 9.
- Avsaknad av ett online-GIS möjliggör jämförelse i karta av planerad eller ev. konkurrerande markanvändning samt bedömning av ev. förekommande lokala naturrisker.
- Kommunen tar på ett bra sätt upp naturrisker som tex. erosion och översvämning av låglänta områden genom skyfall.

Generella synpunkter rörande planremisser:

Det är av stor vikt att eventuella naturrisker som utgår från jordart, bergart i kombination med vattendrag, topografi och påverkan genom ett ändrat klimat beaktas vid all samhällsplanering, likaså hållbar (åter-)användning av naturresurser som förbrukas av samhället. SGU ser generellt positivt på åtgärder som bidrar till sanering av förorenad mark, klimatanpassning och hållbar energiproduktion för grön omställning. I områden med brant topografi och nära vattendrag bör risk för erosion och skred beaktas, speciellt i områden med finkorniga jordarter.

Även i de fall där kommunen inte är självförsörjande på bergmaterial behöver fysisk planering tillgodose materialförsörjning till byggande och infrastruktur på både kort och lång sikt, exempelvis genom masshantering, mellankommunala samarbeten och regional materialförsörjningsplanering. Då täktverksamhet kan innebära avsevärd påverkan på omgivningen och samtidigt i många fall ställer specifika krav på råvara och lokalisering, kan det vara klokt att redovisa dylik verksamhet i plankartan om tillämpligt för att visualisera ev. konkurrerande markanvändning och påverkan.

Vänligen,
Magnus

--

Magnus Johansson, EurGeol
Statsgeolog

Länsstyrelsen Örebro
orebro@lansstyrelsen.se

Yttrande avseende ny översiktsplan i Karlskoga kommun, Örebro län

Skogsstyrelsen ser inte att skogsbrukets betydelse för näringslivet finns med i översiktsplanen.

Den nya översiktsplanen ger ett mycket väl genomarbetat intryck och tar bland annat upp värdet och betydelsen av biotopskydd, naturvårdsavtal och nyckelbiotoper vilket är mycket positivt.

Det är också mycket positivt att planen tar upp den stora betydelsen av att värna och vårda grön- och blåstruktur samt att kommunens unika och värdefulla naturmiljöer enligt presenterat underlag ska bevaras och utvecklas både för biologisk mångfald och friluftsliv.

[Skogens Pärlor](#) ger en bild av var i landskapet de formellt skyddade områdena finns.

Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken, gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under skogsvårdslagen). Vidare ingår bland Skogsstyrelsens uppgifter att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

I detta ärende skogskonsulent Maria Nilsson beslutat.

Maria Nilsson

Datum
2025-03-03

Diarienummer
Ä 2025-304

Remissvar – samråd Karlskoga översiktsplan

Tillväxtverket arbetar för konkurrenskraftiga företag och hållbar utveckling i alla delar av Sverige. Det gör myndigheten genom att skapa förutsättningar för stärkt konkurrenskraft, ökad innovation, stärkt omställningsförmåga och en hållbar utveckling i hela landet. Myndigheten arbetar inom huvudsakligen tre politikområden, regional utvecklings- och sammanhållen landsbygdspolitik samt näringspolitik. Vi är ansvarig myndighet för riksintresse industriell produktion. Vårt arbete syftar till att stärka sambanden mellan näringslivsutveckling, samhällsplanering och hållbar regional utveckling. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Tillväxtverkets synpunkt

- Tillväxtverket önskar att riksintresse industriell produktion uppdateras med den senaste informationen avseende beslut, underlag och avgränsning.

Riksintresse industriell produktion

Tillväxtverket är ansvarig myndighet för riksintresse industriell produktion. Industriell produktion enligt 3 kap 8 § MB handlar i huvudsak om områden för basindustrin. Tillväxtverket har en sektorsbeskrivning för riksintresse industriell produktion från 2021 som finns att ta del av på myndighetens webbplats¹.

I Karlskoga kommun finns ett stort område av riksintresse industriell produktion, Bofors skjutfält. Kommunen lyfter i översiktsplanen att detta är en mellankommunal fråga och ett riksintresse. I redovisningen av texten skrivs att "staten inte gjort någon formell geografisk avgränsning" och översiktsplanen hänvisar till den tidigare planen från år 2011. 2024 genomfördes en insamling av synpunkter inför förnyade beslut om riksintresse industriell produktion för bl.a. sjuktområdet i Karlskoga. Kommunen och länsstyrelsen inkom med värdefulla synpunkter. I december 2024 tog Tillväxtverket beslut om område av riksintresse för industriell produktion för Bofors skjutområde inklusive en geografisk avgränsning och underrättade kommunen om beslutet.

¹ [Riksintressen för industriell produktion - Tillväxtverket \(tillvaxtverket.se\)](https://www.tillvaxtverket.se/riksintressen-for-industriell-produktion)

Underlag i form av beslut, värdebeskrivning och geodata finns på Tillväxtverkets hemsida för riksintresse². Vi anser att riksintresset är väl beskrivet men är i behov av uppdatering.

I Karlskoga finns ytterligare ett område för industri som är av den typ av industri som industriell produktion avser enligt 3 kap. MB och det är området för kemiindustri i Björkborns Industriområde (Cambrex Karlskoga AB). I vår uppsikt över industriell produktion har vi, utifrån våra uppsatta kriterier för område av riksintresse, inte bedömt att det finns ett behov att peka ut området för kemisk industri Björkborns Industriområde som område av riksintresse industriell produktion.

God samhällsplanering - ett verktyg för hållbar regional utveckling i hela landet

En god samhällsplanering skapar förutsättningar för en hållbar regional utveckling och har betydelse för såväl näringslivets utveckling och konkurrenskraft som för människors livskvalitet. Det territoriella och fysiska perspektivet i samhällsplaneringen är viktigt för att synliggöra olika behov och utvecklingsalternativ i olika geografiska områden.

Tillväxtverket noterar att under redovisningen av nationella mål saknas mål för hållbar regional utveckling. Vi vill uppmärksamma att det är möjligt att se den *nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030*³ och dess strategiska områden som riktningsgivande kopplat till nationella mål. Strategin pekar på vikten av det territoriella och fysiska perspektivet i samhällsplaneringen för att synliggöra olika behov och utvecklingsalternativ i olika geografiska områden.

Övriga synpunkter på planen

Tillväxtverket noterar att utvecklingsinriktningen för Karlskoga innehåller utrymme och hänsyn till näringslivets utveckling. Vi ser mycket positivt på att kommunen synliggör näringslivet, besöksnäringen och industrin i sin utvecklingsinriktning.

Övriga synpunkter är att vi saknar tydlig redovisning av hur översiktsplanen bidrar till regionala målsättningar och den regionala utvecklingsstrategin. Planen redovisar tydligt vad kommunen tar ställning för att verka för, men skulle kunna redovisa tydligare vad förväntas av andra såsom Region Örebro och i den regionala samverkan med Trafikverket.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Kristina Zetterström. Enhetschef Åsa Bjelkeby har deltagit och Johanna Stenberg har varit föredragande.

Kristina Zetterström

Johanna Stenberg

² [Riksintressen för industriell produktion - Tillväxtverket](#)

³ [Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 - Regeringen.se](#)

Kommentar till yttrande 1:

Länsstyrelsen Örebro län

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Riksintressen	En stor del av revideringsarbetet från det informella samrådet till det formella samrådet, har handlat om att stärka ställningstaganden som hanterar översiktsplanens riksintressen. Nya skrivningar om berörda riksintressen har gjorts i de delar av översiktsplanen som avser riksintressena, i de delar som beskriver ställningstaganden och i mark- och vattenanvändningsdelen.	Justering och komplettering översiktsplan
Riksintresse	När det kommer till riksintresset för totalförsvaret har översiktsplanen uppdaterats med senast beslutade riksintresseanspråk. Där riksintressen står i konflikt med en förväntad framtida utveckling, har översiktsplanen i mark- och vattenanvändningskapitlet uppmärksammat värden som är i behov att beaktas i efterföljande planeringsskeden genom exempelvis krav på planbestämmelser som syftar till att skydda riksintresset. Ovanstående uppdateringar gäller framför allt för riksintresset för naturvården (Knutsbol) samt riksintresset för kulturmiljövården Bofors-Björkborn. När det kommer till riksintresset för kommunikationer och E18 har översiktsplanen kompletterats med en text som beskriver kommunens syn på E18 som både en tillgång och som en barriär. Intentionen i samrådsförslaget är inte att försämra vare sig tillgänglighet eller kapacitet utan att jobba med åtgärder som förbättrar trafiksäkerheten på lokal nivå. Översiktsplanehandlingen har även uppdaterats med saknade remissinstanser när det kommer till flygtrafiken.	Justering översiktsplan
Riksintressen rörligt friluftsliv	En stor och betydande del av Karlskogas nya översiktsplan går ut på att skapa förutsättningar för den så kallade Nobelbanan och för ett nytt stationshus i Storängen. Karlskoga kommun är väl medvetna om vilka konsekvenserna av en sådan etablering blir när det kommer till det rörliga friluftslivet. En ny järnväg och ett nytt stationshus, genererar å andra sidan en mängd positiva synergier. I Karlskogas nya översiktsplan uppmärksammas intressekonflikten genom att upplysa	Ingen ändring

	att kommunen i kommande planeringsskeden behöver vidta åtgärder för att mildra påverkan genom framtagandet av till exempel detaljerade kompensationsåtgärder.	
Natura 2000	I det Natura 2000-området som sammanfaller med försvarets intressen, har kommunen inte rådighet. För övriga Natura- 2000 områden anges ett restriktivt förhållningssätt vid utveckling, kommunens Natura-2000 områden skyddas i översiktsplanen.	Ingen ändring
Miljökvalitetsnormer	I det kapitel som heter Miljö och risker, så har ställningstaganden skärpts i samrådsförslaget. Bland annat finns nu ett ställningstagande som föreslår att kommunen tar fram åtgärdsprogram för de vattenförekomster som inte uppnår MKN för vatten.	Justering översiktsplan
Förorenade områden	Karlskogas nya översiktsplan har uppdaterats med rätt antal förorenade områden. Generellt finns inga konflikter mellan ny föreslagen utveckling och förorenade områden, där så är fallet är konflikten uppmärksammas så att åtgärder kan vidtas vid efterföljande planeringsinsatser. Även texten om föroreningar i Möckeln har uppdaterats.	Komplettering och justering översiktsplan
Buller och andra störningar	Planhandlingar har uppdaterats med senaste riktvärden för buller.	Komplettering översiktsplan
Natur- och klimatrelaterade risker	Karlskogas nya översiktsplan pekar i mark- och vattenanvändningskapitlet ut de områden där klimatrelaterade risker finns. Timsbron som varit utpekad som utvecklingsområde har utgått. Hägnan är utpekad som utredningsområde. När det gäller lägsta golvnivå längs Möckeln, så är den i Karlskogas nya översiktsplan satt till 0,5 meter över dämningnivån i Degerfors”.	Justering översiktsplan
Säkerhet, beredskap och civilt försvar	Synpunkten om säkerhet, beredskap och civilt försvar är noterade	Komplettering översiktsplan
Transportleder för farligt gods	Karlskogas nya översiktsplan är uppdaterad med riskavstånd för transportstrukturella vägar och	Komplettering översiktsplan

LIS	transportleder i enlighet med Länsstyrelsens yttrande. Karlskogas nya översiktsplan kompletteras med en LIS – bilaga som uppdateras till samråd 2. Nya LIS-områden är i Karlskogas nya översiktsplan markerade i översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta.	Komplettering Översiktsplan
Nobelbanan	Karlskogas nya översiktsplan vill genom förslagen markanvändning skapa gynnsamma planeringsförutsättningar för att en stationslösning på sikt ska lokaliseras i Karlskoga. Kommunen reserverar mark i kommande översiktsplan som syftar till att inte hamna i ett läge som försvårar en framtida etablering. Skrivning om avsändare av lokaliseringsutredningen är korrigerad i översiktsplanen.	Justering översiktsplan
Fokusområden och ställningstaganden	Översiktsplanens fokusområden och ställningstaganden är till för att översiktsplanen inte ska spreta. Det har varit en utmaning att få hela översiktsplanedokumentet att samspela och att inte olika ställningstaganden står i konflikt med varandra i översiktsplanens olika delar. Inför det formella samrådet har översiktsplanens fokusområden och ställningstaganden reviderats i syfte att bli tydligare och mindre motsägelsefulla.	Justering översiktsplan
Jordbruksmark	Karlskogas nya översiktsplan har uppdaterats med ställningstaganden om kommunens jordbruksmark. Ambitionen är att så långt det är möjligt värna om större sammanhängande och funktionella jordbruksområden.	Komplettering översiktsplan
Bostadsförsörjning	Karlskoga kommun har fattat ett beslut om att upprätta en handlingsplan för bostadsförsörjning efter det att följande översiktsplan blir antagen. Nuvarande översiktsplan har uppdaterats med en uppskattning om hur många bostäder som planen skapar förutsättningar för i relation till befolkningsmålet.	Komplettering sker i senare skede
Markavvattnin g och vatten- verksamhet	Synpunkter gällande markavvattnin g och vattenverksamhet är noterat och kommer kompletteras till samråd 2.	Komplettering översiktsplan
LIS	Karlskogas nya översiktsplan är uppdaterad med nya LIS-områden, samtliga områden finns redovisade i översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta. En	Justering mark- och vattenanvändni

	fullständig LIS-rapport kommer att finnas till samråd 2	ngskarta
Vattenskydds- område	Felaktigheter gällande kommunens vattenskyddsområde är uppdaterade till det formella samrådet.	Justering översiktsplan
Fornlämningar	Översiktsplanehandlingen har uppdaterats med ny karta och nya texter avseende fornlämningar.	Justering översiktsplan
Strandskydd	Karlskogas nya översiktsplan har reviderats gällande strandskyddsdispens mm i enlighet med Länsstyrelsens yttrande.	Justering översiktsplan
Social hållbarhet	Den sociala hållbarheten har fått ta en relativt stor plats i Karlskogas kommande översiktsplan. Karlskogas nya översiktsplan har uppdaterats genom att de sociala aspekterna, särskilt vad gäller barnperspektivet, genom nya skrivningar stärker barns och ungas rätt att inkluderas vid utvecklandet av Karlskoga, det vill säga vid framtida planeringsinsatser.	Justering översiktsplan
MKB	Enligt lagkrav kommer följande översiktsplan till det formella samrådet att innefatta en tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, avgränsningssamråd har hållits med Länsstyrelsen.	Komplettering översiktsplan
Vindkraft	Det tematiska tillägget till översiktsplanen, antaget 2012-05-21 kommer att ersättas i och med att Karlskogas nya översiktsplan blir antagen. Vindkraft som energislag hanteras i den nya översiktsplanen med tillhörande tematisk karta. Inför samråd 2 kommer vindkraftskartan att uppdateras med buffertzoner avseende avstånd till bebyggelse.	Justering karta
Digital översiktsplan	Inför det formella samrådet kommer förslag till Karlskogas nya översiktsplan att presenteras i ett digitalt format.	-

Yttrande 2 – Trafikverket

1 (7)

Ärendenummer
TRV 2025/12412
Motpartens ärendenummer
Karlskoga översiktsplan
Samrådshandling 1 av 2

Dokumentdatum
2025-03-24

Konfidentialitetsnivå 1

Mottagare
Karlskoga kommun
samhallsledningsavdelningen@karlsko
ga.se

Kopia till
Länsstyrelsen i Örebro län
orebro@lansstyrelsen.se

Samråd gällande översiktsplan för Karlskoga kommun samrådshandling 1 av 2

Trafikverket har mottagit förslag till översiktsplan för Karlskoga kommun. Samrådet utgör enligt utskicket det första av två samråd under processen med att arbeta fram en ny översiktsplan för Karlskoga kommun. Det formella samrådet planeras äga rum under hösten 2025. Till det formella samrådet kommer en Miljökonsekvensbeskrivningen vara upprättad, vilket saknas i det nu aktuella samrådet.

Trafikverket lämnar i detta första samråd synpunkter som anses viktiga att beakta och eventuellt komplettera/förtydliga i kommande samråd. Trafikverkets yttrande utgår från vårt uppdrag om att ansvara för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart samt för byggande, drift och underhåll av statliga vägar och järnvägar. Här ingår även att peka ut och bevaka riksintressena för trafikslagets anläggningar. Trafikverket ska bidra till samhällsutvecklingen samt värna om trafiksäkerhet, miljö och tillgängligheten på statlig infrastruktur. De transportpolitiska målen är en utgångspunkt för Trafikverkets arbete.

Riksintressen för kommunikationer

Trafikverket har pekat ut de mark- och vattenområden som bedöms vara riksintressen för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § miljöbalken. Det är av stor vikt att det i översiktsplanen tydligt framgår hur kommunen avser att säkerställa utpekade anspråk i enlighet med miljöbalken 3 kapitel, dvs hur planerad markanvändning tar hänsyn till Trafikverkets riksintresseanspråk samt hur riksintressen ska tillgodoses.

Riksintresse för kommunikationer ska enligt miljöbalken skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Med det avses att funktionen hos riksintresset ska säkerställas. Ny bebyggelse får inte negativt påverka nuvarande eller framtida användning av anläggningen. Ny exploatering får inte heller påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av densamma. Detta förutsätter exempelvis hänsyn till utrymmesbehov för anläggning och restriktioner för influensområden vid byggnation.

I Karlskoga kommun utgör E18 riksintressen för kommunikationer, vilket framgår av översiktsplanen. Trafikverket anser dock att översiktsplanen kan tydliggöra hur E18 som riksintresse ska tillgodoses och ser behov av en kompletterande beskrivning av hur kommunens utvecklingsplaner förhåller

TMALL 0422 Brev 4.0

Ärendenummer
TRV 2025/12412
Motpartens ärendenummer
Karlskoga översiktsplan
Samrådshandling 1 av 2

Dokumentdatum
2025-03-24

sig till riksintresset E18, hur riksintresset kan påverkas vid tänkt utveckling samt vad som behöver beaktas och hur planen ska kunna genomföras för att minimera risken för negativ påverkan.

Kommunen berörs av MSA-yta för Örebro flygplats som utgör riksintresse för kommunikationer. Trafikverket informerar om att byggnader och andra föremål som är högre än 20 meter kan komma att påverka luftfarten. Berörd flygplats och Luftfartsverket (LFV) är sakägare för att bedriva flygplatsverksamhet för infrastrukturutrustning och ska alltid samrådas vid planering av byggnadsverk/föremål högre än 20 meter. I de fall det framkommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras vid varje etablering och skickas till berörda flygplatser.

Nationella och regionala infrastrukturplaner

Planering, finansiering och tidsplan för genomförande av om- och nybyggnadsåtgärder på det statliga vägnätet och järnväg styrs av Nationell plan för transportsystemet 2022-2033 (revidering pågår) samt Länsplan för regional transportinfrastruktur i Örebro län 2022–2033 (revidering pågår). Nationell transportplan omfattar investeringar i statliga järnvägar, vägar som ingår i stamvägnätet, sjöfart och luftfart. Regional transportplan omfattar investeringar i övriga statliga vägar, statlig medfinansiering till vissa regionala kollektivtrafikanläggningar med mera, samt åtgärder i andra icke statliga anläggningar av betydelse för det regionala transportsystemet. I Örebro län är det Region Örebro län som upprättar och fastställer den regionala planen som därefter godkänns av regeringen. Trafikverket har ansvaret för genomförandet av åtgärderna.

Trafikverket anser att de nationella och regionala transportplanerna med fördel kan nämnas i översiktsplanen som gemensamma beslutade verktyg för att genomföra viktiga infrastrukturåtgärder. Det vore även önskvärt att lyfta in resonemang kopplat till processen för finansiering och genomförande av om- och nybyggnadsåtgärder i statlig infrastruktur som styrs i dessa planer.

Den formella vägen för kommunernas önskemål och förslag om åtgärder i den statliga infrastrukturen går normalt via de forum som används för att förbereda kommande planrevideringar, det vill säga genom Region Örebro län som regionala planupprättare, samt i dialog med Trafikverket. Trafikverket önskar i sammanhanget uppmärksamma att önskemål och behov av åtgärder på statlig infrastruktur, till följd av kommunal exploatering, generellt sett inte finansieras genom nationell eller regional plan – detta är istället avhängigt åtgärden och/eller bristen samt de nyttor som tillskapas. Kommunen behöver därför vara beredd att ta kostnader för de åtgärder som krävs på den statliga infrastrukturen till följd av kommunal planering. I de fall där kommande detaljplaner har påverkan på statlig infrastruktur kan det komma att krävas undertecknade avtal med Trafikverket innan respektive detaljplan kan antas.

Ärendenummer
TRV 2025/12412
Motpartens ärendenummer
Karlskoga översiktsplan
Samrådshandling 1 av 2

Dokumentdatum
2025-03-24

Utbyggnad infrastruktur och kommunikationer

Järnväg - Nobelbanan

Översiktsplanen utgår från en utvecklingsinriktning där Karlskoga ansluts till stambanan för järnväg genom nytt utpekade järnvägsstråk, Nobelbanan. Detta möjliggör enligt planen även ett stationsläge med ett resecentrum som utifrån kommunens egna planeringsförutsättningar lokaliseras till Storängen i södra Karlskoga.

I översiktsplanen anges att den formella lokaliseringsutredning som föregår en järnvägsplan inleds 2024 och planeras färdigställas i mars 2026.

Lokaliseringsutredningen formuleras vara den statliga planeringsprocessen för att utreda var bansträckningen ska förläggas i terrängen och var nya tågstopp bör lokaliseras. Vidare framgår av översiktsplanen att utredning leds av bolaget Oslo-Sthlm 2.55 men Trafikverket medverkar fullt ut. Trafikverket önskar tydliggöra följande gällande detta;

- Lokaliseringsutredningen för Nobelbanan genomförs av bolaget Oslo-Sthlm 2.55.
- Trafikverket Mellersta regionen, VO planering, deltar i styrgrupp.
- Nobelbanan finns inte med som objekt i nuvarande nationell plan (Nationell plan för transportsystemet 2022-2033). Det finns därmed inget beslut om att järnvägens ska byggas och i och med det har Trafikverket inget uppdrag och kan därmed inte fatta några beslut kopplat till utredningen.

Trafikverket lyfter utmaningen med att kommunens utvecklingsinriktning och framtida mark- och vattenanvändning till stor del lutar sig på stora infrastrukturåtgärder i den statliga infrastrukturen med ny järnvägssträckning, stationsläge och resecentrum. Översiktsplanens förverkligande blir i dessa delar beroende av andra myndigheters beslut än kommunens för planering, finansiering och tidsplan. De statliga infrastrukturinvesteringarna prioriteras i konkurrens med investeringsbehov i hela Sverige och beslutas i samband med Nationell transportplan.

Järnväg - lokala bandelar

Trafikverket välkomnar tidig kontakt gällande etableringar och verksamhet som berör tillgång till och trafikering på järnvägen. Trafikverket önskar en dialog med Karlskoga kommun inför nästa formella samråd av översiktsplanen gällande skrivningar/innehåll som berör avsnittet lokala bandelar.

Väg - E18

I översiktsplanen föreslås att E18 dras som en förbifart söder om tätorten, den sk. Möckelnleden. Trafikverket vill vara tydlig med att utpekande av vägsträckning Möckelnleden är ett kommunalt önskemål och planeringsinriktning. En omdragning av E18 i ny sträckning finns inte med som objekt i nuvarande nationell plan (Nationell plan för transportsystemet 2022-2033).

Ärendenummer
TRV 2025/12412
Motpartens ärendenummer
Karlskoga översiktsplan
Samrådshandling 1 av 2

Dokumentdatum
2025-03-24

Som framgår av översiktsplanen genomfördes 2014–2015 en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för E18-sträckningen genom Karlskoga tätort. Trafikverket önskar förtydliga att det utifrån ÅVS:ens resultat inte är en prioritering i gällande verksamhetsplanering att bygga bort samtliga ljusreglerade korsningar på E18 genom Karlskoga tillsammans med full planskildhet för oskyddade trafikanter.

Gång- och cykel

Samhällsplaneringen har en viktig roll för att utnyttja cykelns potential att bidra till ett långsiktigt hållbart transportsystem och Trafikverket välkomnar att kommunen fortsätter arbetet med att kontinuerligt planera och ser över felande länkar i gång- och cykelnätet. Det är viktigt att belysa tillgänglighet och trafiksäkra kopplingar för gående och cyklister vid tillkommande utvecklingsområden samt ta hänsyn till eventuella barriäreffekter som infrastrukturen kan utgöra. I översiktsplanen framgår att kommunens vision är att gång- och cykelvägar måste finnas på plats när ett område exploaterades vilket är positivt. Trafikverket välkomnar tidiga dialoger i de sammanhang då någon av våra vägar och/eller järnvägar berörs.

Eftersom kommunen i sin översiktsplan pekar ut större prioriterade utbyggnader av gång- och cykelvägar längs det statliga vägnätet vill Trafikverket lyfta att utbyggnad av gång- och cykelvägar finansieras via nationell plan, länstransportplanen och/eller kommunen. Regionala gång- och cykelvägar som planeras utmed statlig väg kräver generellt en vägplan.

Utbyggnad bebyggelse

Kommunens översiktsplan med planerad bebyggelse kommer att leda till påverkan och förändrade behov i den statliga infrastrukturen. Planförslaget pekar ut utbyggnadsområden för bebyggelse i nära och direkt anslutning till statlig infrastruktur, som också utgörs av riksintresse. Utveckling och byggande längs med statlig infrastruktur är ofta är förenad med behov av hänsynstagande och villkor, det gäller exempelvis hälso- och riskaspekter, att värna framkomlighet och trafiksäkerhet samt möjligheterna till drift och underhåll av väg och järnväg. Riksintressen för kommunikationer ska särskilt beaktas. Det är angeläget att dessa frågor hanteras i tidiga skeden för att göra relevanta bedömningar och avvägningar kring olika intressen, konsekvenser och genomförbarhet att verkställa förslag om utveckling och markanvändning som berör statlig infrastruktur.

Trafikförsörjning utbyggnadsområden

Trafikverket vill framhålla vikten av att kommunen i ett tidigt skede behöver belysa påverkan på den statliga infrastrukturen, där frågan om hur trafikförsörjning ska ske behöver utredas med tanke på tillgänglighet, trafiksäkerhet och framkomlighet. Trafikverket anser att den lokala trafiken i första hand ska hänvisas till det lokala gatunätet och att interna trafiklösningar inom utbyggnadsområdet ska försörja trafikströmmarna. När flera detaljplaner planeras inom samma område, eller när utbyggnad planeras

Ärendenummer
TRV 2025/12412
Motpartens ärendenummer
Karlskoga översiktsplan
Samrådshandling 1 av 2

Dokumentdatum
2025-03-24

i etapper, behöver påverkan på statens anläggningar diskuteras och utredas i ett helhetsperspektiv.

Trafikverket lyfter särskilt behov av att se över förutsättningar för utveckling av områden i form av både förtätning och nyetableringar längs med E18. Utvecklingsbehov och efterfrågan av attraktiva mark i exponeringsläge längs den stora trafikleden är förenad med villkor om stora krav på god framkomlighet och kapacitet vilket kan hamna i konflikt med trafikallstrande exploateringar. Även utpekad utveckling längs med väg 205 vid Storängen samt väg 555 kommer vid genomförande generera en stor trafikallstring och förändrat behov att nyttja vägnätet vilket behöver utredas tidigt i ett helhetsperspektiv.

När det gäller förslag/önskemål på ny eller utvecklad statlig infrastruktur i samband med utbyggnad av bebyggelse vill Trafikverket påtala att det är av stor vikt att kommunen i tidigt skede samverkar med Trafikverket angående genomförbarheten av dessa åtgärder. Trafikverket vill återigen flagga för att kommunen behöver vara beredd på att ta kostnader för de åtgärder som krävs på den statliga infrastrukturen till följd av kommunal planering.

Miljö, hälsa och säkerhet

Översiktsplanen tar upp flera planeringsfrågor kopplat till miljö och riskfaktorer som Trafikverket ser angelägna att redovisa i en översiktsplan med tanke på infrastruktur. Det är viktigt att tydliggöra ställningstagande samt vilken hänsyn och riktlinjer som kommunen anser ska tillämpas vid planläggning och lovärenden för nybyggnation och större ombyggnader.

Gällande Buller och vibrationer anser Trafikverket att riktvärden enligt förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader bör tydliggöras.

Gällande farligt gods/miljöfarlig verksamhet önskar Trafikverket uppmärksamma att hänsyn behöver tas till risker vid planeringen av anläggningar och verksamhet som hanterar brandfarliga eller explosiva ämnen i närheten av statlig infrastruktur.

Trafikverket önskar också uppmärksamma behov av att beakta skyddsavstånd i samband med planering intill statlig infrastruktur enligt nedan.

Skyddsavstånd väg

Vid planering och byggande utmed väg behöver tillräckliga avstånd hållas till väganläggningen för att kunna upprätthålla säkerhet och sköta drift och underhåll med mera. Hänsyn behöver tas till vägens vägområde och säkerhetszon enligt Vägar och gators utformning. Enligt väglagen finns även en tillståndspliktig zon, där länsstyrelsens tillstånd krävs om byggnader eller anläggningar som kan inverka på trafiksäkerheten ska uppföras. Länsstyrelsens tillstånd krävs inte om åtgärden provas i en detaljplan eller i ett bygglov. Den tillståndspliktiga zonen sträcker sig generellt 12 meter från den allmänna vägens vägområde. Efter beslut från Länsstyrelsen gäller utökad

Ärendenummer
TRV 2025/12412
Motpartens ärendenummer
Karlskoga översiktsplan
Samrådshandling 1 av 2

Dokumentdatum
2025-03-24

tillståndspliktig zon på 50 meter från vägområdet utmed E18 samt 30 meter för väg 205, 237, 243

Skyddsavstånd utmed järnväg

Generellt bör ny bebyggelse inte tillåtas inom ett område på 30 meter från järnvägen, (räknat från spårmittpå på närmaste spår). Ett sådant avstånd ger utrymme för räddningsinsatser om det skulle ske en olycka, och det möjliggör en viss utveckling av järnvägsanläggningen. Verksamhet som inte är störningskänslig och där människor endast tillfälligt vistas, till exempel parkering, garage och förråd, kan dock finnas inom 30 meter från spårmittpå. Vid planering och lokalisering i närhet av järnväg behöver även järnvägsfastigheten samt möjligheterna att underhålla järnvägsanläggningen och bebyggelsen beaktas.

Klimatanpassning

Ett förändrat klimat, exempelvis med ökad nederbörd, förändrade vattenflöden och vattennivåer ställer större krav på transportsystemens robusthet. Infrastrukturen är sårbar för klimatförändringar, inte minst kopplat till översvämningar till följd av skyfall. Det är viktigt att förändringar av miljöer i anslutning till väg- och järnvägsnätet sker på ett sådant sätt att risker för översvämning, ras och skred inte ökar, exempelvis genom ökad omfattning av hårdgjorda ytor utan tillräcklig dimensionering av dagvattenanläggning. Det är också viktigt att se till att grundläggande infrastruktur blir tillgänglig även i ett framtida klimat, exempelvis vid höga vattenflöden. Tillgängligheten är extra viktig att beakta när det gäller planering av samhällsviktiga funktioner.

Dagvatten

Trafikverket vill framhålla vikten av att dagvattenhantering och lösningar för avvattning i samband med exploatering inte får ge negativ påverkan på statlig infrastruktur. Ändrad markanvändning och bebyggelse behöver utformas och/eller att avvattning dimensioneras så att väg eller järnväg inte skadas, eller oskäligt försämrar brukande av anläggningarna. Detta innebär att planeringen behöver säkerställa att utflödet av vatten mot den statliga infrastrukturen inte ökar, varken mängd eller hastighetsmässigt.

Övrigt

Trafikverket vill uppmärksamma kommunen på att nya basprognoser för väg- och järnvägstrafik har publicerats av Trafikverket och gäller från och med 2 april 2024. De nya basprognoserna 2045 kan hittas på Trafikverkets hemsida; <https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/Samhallsekonomska-analys-och-trafikanalys/trafikprognoser-och-trafikanalyser/Kort-om-trafikprognoser/>

För ytterligare information och planeringsunderlag se "Transportsystemet i samhällsplaneringen" på Trafikverkets hemsida; <https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/samhallsplanering/>

Ärendenummer
TRV 2025/12412
Motpartens ärendenummer
Karlskoga översiktsplan
Samrådshandling 1 av 2

Dokumentdatum
2025-03-24

Trafikverket ser behov av att utveckla översiktsplanens kartmaterial till nästa samråd.

Trafikverket ser framemot en fortsatt hantering av översiktsplanen och välkomnar en dialog kring det som rör statlig infrastruktur

För Trafikverket

Maria Lindström
Samhällsplanerare
Trafikverket, Mellersta regionen

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2025/12412, Motpartens ärendenummer Karlskoga översiktsplan Samrådshandling 1 av 2, Dokumentdatum 2025-03-24, Dokumenttyp BREV.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Kommentar till yttrande 2:

Trafikverket

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Riksintresse	Översiktsplanen förtydligas avseende hur riksintresse för kommunikationer kommer tillgodoses.	Justering översiktsplan
Riksintresse	Ställningstagande för riksintressen MSA (Örebro flygplats) förtydligas i översiktsplanen.	Justering översiktsplan
Trafik	Omformulering så att det framgå att de prioriteringar som finns redovisade i ÅVS:en för E18-sträckningen genom Karlskoga tätort inte med automatik är prioritering i gällande verksamhetsplanering för Trafikverket, exempelvis vad gäller att bygga bort samtliga ljusreglerade korsningar på E18 genom Karlskoga tillsammans och åstadkomma full planskildhet för oskyddade trafikanter som behöver passera E18.	Justering översiktsplan
Statligt vägnät	Förtydligande att åtgärder längs det statliga vägnätet i Karlskoga kan finansieras via nationell transportplan eller länstransportplanen och/eller kommunen. Komplettering med hur finansierings- och beslutsprocess går till. Regionala gång- och cykelvägar som planeras utmed statliga väg kräver ofta en vägplan som i många fall måste kombineras med en detaljplan som kommunen upprättar och beslutar.	Justering översiktsplan Komplettering översiktsplan
Nobelbanan	Beskrivningen av den pågående processen med lokaliseringsutredningen kompletteras och förtydligas. I sak kvarstår den korridor för Nobelbanan, inklusive ett stationsläge, som kommunen sedan 10 år håller fredad från andra intressen.	Komplettering översiktsplan
Samverkan	Trafikverket och kommunen har sedan många år löpande dialoger avseende alla typer av trafik och infrastrukturrelaterade frågor, däribland lokala bandelar.	Ingen ändring
Statliga intressen	I en översiktsplan redovisar kommunen vilken utveckling och vilka förändringar kommunen önskar. Detta sammanfaller inte alltid med exempelvis statliga intressen, vilket i så fall också redovisas i översiktsplanen. Detta är inget anmärkningsvärt utan	Ingen ändring

	precis så som en översiktsplan ska fungera. Avseende gällande ÅVS för E18 genom Karlskoga finns i slutrapporten en skrivning som säger att frågan om en förbifart kommer lyftas igen efter år 2030.	
Risk	Översiktsplanen förtydligas avseende hänsyn kopplat till miljö- och riskfaktorer, farligt gods, skyddsavstånd till väg och järnväg samt klimatanpassningar i anslutning till statlig infrastruktur.	Justering översiktsplan
Trafik	Översiktsplanen kompletteras med Trafikverkets basprognos för väg- och järnvägstrafik med mååret 2045.	Komplettering översiktsplan
Kartmaterial	Kartmaterialet kommer generellt att utvecklas och kompletteras till samråd 2, då även en digital version kommer finnas att tillgå.	Komplettering översiktsplan

Yttrande 3 - Försvarsmakten

FÖRSVARSMAKTEN

Yttrande

Datum
2025-03-13

Beteckning
FM2025-5955:10 Sida 1 (13)

Sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
Karlskoga kommun,
Länsstyrelsen i Örebro län

Ert datum
2025-01-31

Er beteckning
2021-00369
2040-2025

Vårt tjänsteställe, handläggare
MELLERSTA MILITÄRREGIONEN
FYSPLAN, Ulrica Flemström
mrm-fysplan@mil.se, 08-788 75 00

Vårt föregående datum

Vårt föregående beteckning

Yttrande avseende remiss om samråd 1 av 2 för förslag till översiktsplan för Karlskoga kommun, Örebro län

Försvarsmakten lämnar nedan synpunkter på samrådsförslag i samråd 1 av 2 för en ny översiktsplan för Karlskoga kommun, Örebro län.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis behöver samrådsförslag för Karlskoga kommuns översiktsplan uppdateras med senast beslutade riksintresseanspråk både i kartor och text. Ett nytt beslut om riksintressen, påverkansområden och områden av betydelse för totalförsvarets militära del togs den 26 januari 2023 (FM2022-23088:1). Således är de delar av översiktsplanen som redogör för ett tidigare taget beslut inte aktuella. Därför gör Försvarsmakten bedömningen att planförslaget i sin nuvarande utformning kan innebära risk för påtaglig skada för riksintresse för totalförsvarets militära del.

Försvarsmakten ser att det är ett flertal aspekter i översiktsplanen kopplat till kommunens utveckling som riskerar att hamna i konflikt med riksintressen och påverkansområden för totalförsvarets militära del. Därmed är det av vikt att vad som framkommer i det senast fattade beslutet om riksintressen, påverkansområden och påverkansområden för totalförsvarets militära del (FM2022-23088:1) förtydligas i översiktsplanen både vad gäller anspråk och remittering.

(LFI)

Postadress
Mellersta militärregionen
196 85 Kungsängen

Besöksadress
Granhammarsvägen 1

Telefon
08-788 75 00

Telefax
08-788 77 78

E-post, Internet
exp-hkv@mil.se
www.forsvarsmakten.se/mrm

1. Bakgrund

Länsstyrelsen i Örebro län och Karlskoga kommun har berett Försvarmakten möjlighet att inkomma med synpunkter på samrådsförslag till ny översiktsplan för Karlskoga kommun.

Riksidressen för totalförsvarets militära del

Försvarmakten ansvarar, i enlighet med förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden, för riksidressen för totalförsvarets militära del (3 kap. 9 § miljöbalken). Försvarmakten är som sektorsmyndighet ansvarig för att identifiera, samråda om, besluta om och presentera underlag för dessa riksidressanspråk. Försvarmakten fattade beslut om nu gällande riksidressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del den 26 januari 2023 (FM2022-23088:1).

I begreppet militär del ingår även andra myndigheters områden och verksamhet så som Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Försvarets radioanstalt (FRA) och Försvarets materielverk (FMV), varför Försvarmakten företräder även dessa vad gäller riksidressen och samhällsplanering.

Av 3 kap. 9 § miljöbalken följer att mark- och vattenområden som är av riksidress på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Riksidressen för totalförsvarets militära del kan i vissa fall redovisas öppet och i andra fall inte. Huruvida ett riksidress kan redovisas öppet eller inte baseras på en bedömning om en sådan redovisning skulle avslöja uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Exempel på områden av riksidress för totalförsvarets militära del som redovisas öppet är övnings- och skjutområden på land och till havs, flottflygplatser och garnisoner. Riksidressen som inte redovisas öppet är sådana där öppet redovisad information om området och dess beskaffenhet riskerar att avslöja uppgifter vars röjande kan medföra betydande men för totalförsvaret eller i annat fall för rikets säkerhet. Sådana områden kan exempelvis ha koppling till anläggningar för spanings-, kommunikations- och underrättelseändamål.

För en utförligare beskrivning av riksidressen för totalförsvarets militära del inklusive en företeckning av alla öppet redovisade riksidressen hänvisar Försvarmakten till myndighetens riksidresskataloger. Katalogerna återfinns på Försvarmaktens hemsida: www.forsvarsmakten.se/riksidressen.

Riksidressen för totalförsvarets militära del

Riksidressen för totalförsvarets militära del (3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet och i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretessskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksidresserna.

Försvarsmakten redovisar även *områden av betydelse* enligt 3 kap. 9 § första stycket.

1.1.1. Öppet utpekade riksidressen och påverkansområden i Karlskoga kommun

Karlskoga kommun berörs av följande öppet utpekade *riksidressen* och *påverkansområden* för totalförsvarets militära del. Utförligare beskrivning av dessa områden, deras värden samt exempel på vilka åtgärder som kan riskera påtaglig skada finns att läsa i aktuell riksidresskatalog.

- ***Riksidressen Villingsbergs skjutfält (TM0058)*** med tillhörande påverkansområden: ***påverkansområden för buller eller annan risk*** och ***påverkansområde med särskilt behov av hinderfrihet***.

Villingsbergs skjutfält är beläget cirka 10 km öster om Karlskoga i Karlskoga kommun. Fältet berör Örebro, Lekeberg, Nora samt Karlskoga kommuner och har en areal av cirka 10 000 ha.

Länsstyrelsen meddelade beslut om tillstånd enligt miljöbalken för verksamheten vid Villingsbergs skjutfält 2003-12-11. Efter överklagande fastställde regeringen 2006-11-02 de slutliga villkoren. Den prövade verksamheten omfattar bl.a. skjutning med fin- och grovkalibrig ammunition samt sprängningar, som påverkar omgivningen utanför skjutfältets gräns genom buller under dygnets alla timmar samt under helger.

I försvarsbeslutet för åren 2021-2025 anges att antalet krigsförband i krigsorganisationen succesivt ska utökas under perioden 2021-2030, vilket i förlängningen betyder att organisationen förstärks med både personal och materiel. Tillväxten omfattar både en utökad krigsförbandsvolym och ökad förmåga i befintlig organisation. Den innebär utöver utökningen av nya organisationsenheter att flera befintliga grundorganisationsenheter får en förändrad eller utökad roll. Försvarsbeslutet innebär dessutom att fem regementen och en flygflottilj återinrättas, ett av regementena som återinrättas är Bergslagens artilleriregemente (A 9) ska återinrättas i Kristinehamn med Villingsberg som skjutfält.

Övnings- och skjutfält utgör omistliga produktionsresurser för Försvarsmaktens övningar med förekommande utrustning och vapensystem och är därför områden av riksidresse. Villingsbergs skjutfält är ett sådant

område, som nyttjas av olika förband inom Försvarsmakten. Det är väsentligt att skjutfältets funktion kan skyddas och bibehållas.

Riksintresseområdet utgörs av skjutfältet och Saab Bofors test Center skjutområde samt de batteriplatser utanför fältet som angetts i miljötillståndet. Den verksamhet som konstituerar riksintresset innebär påverkan på omgivningen genom buller som kan uppfattas som störande och i vissa fall även annan påverkan

- ***Påverkansområde för buller eller annan risk tillhörande riksintresset Villingsbergs skjutfält (TM0058)***

Påverkansområde för buller eller annan risk är ett område vars utbredning kan sträcka sig utanför det geografiska område som utgör själva riksintresset eller området av betydelse för totalförsvarets militära del. Inom detta påverkansområde kan den verksamhet som bedrivs inom riksintresset eller området av betydelse påverka omgivningen, genom exempelvis buller eller andra risker. Vissa mark- och vattenåtgärder inom påverkansområde för buller eller annan risk kan i sin tur påverka den verksamhet som bedrivs och riskerar således att påtagligt skada de värden som utgör riksintresset eller område av betydelse. Inom ett påverkansområde för buller eller annan risk riskerar exempelvis tillkomst av störningskänslig bebyggelse (bostäder, skolor och vårdlokaler) skada riksintresset eller området av betydelse.

Inom riksintresse samt påverkansområde för buller eller annan risk gäller bland annat att samtliga plan- och lovärenden oavsett byggnadshöjd ska remitteras Försvarsmakten för bedömning av påtaglig skada.

- ***Område med särskilt behov av hinderfrihet tillhörande riksintresset Villingsbergs skjutfält (TM0058)***

Område med särskilt behov av hinderfrihet tillhör alltid ett eller flera skjut- eller övningsfält av riksintresse eller område av betydelse för totalförsvarets militära del. Området anger en yta inom vilken det föreligger ett särskilt behov av att säkerställa hinderfrihet i anslutning till riksintresset eller området av betydelse. Detta främst i syfte att möjliggöra samövning mellan Försvarsmaktens flygande förband och markförband. Exempel på sådan verksamhet är inflygning med helikopter, understödjande av markstridsförband, övning med luftvärnssystem mot flygande mål eller flygbekämpning av markmål. Tillkommande höga objekt inom område med särskilt behov av hinderfrihet riskerar att skada värdet av det riksintresse eller område av betydelse området tillhör, och därigenom medföra påtaglig skada på detta. Försvarsmakten kommer därför beakta hur ett föreslaget högt objekt inom område med särskilt behov av hinderfrihet skulle påverka värdet av berört riksintresse eller område av betydelse, avseende möjligheten att nyttja detta för den verksamhet som ligger till grund för det särskilda behovet av hinderfrihet.

Inom område med särskilt behov av hinderfrihet ska alla ärenden gällande uppförande av höga objekt remitteras Försvarsmakten för bedömning av påtaglig skada.

1.1.2. Riksintressen som omfattas av sekretess

För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen eller områden av betydelse som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och därmed inte alls kan redovisas öppet på karta, är hela landets yta samrådsområde för till exempel alla ärenden och projekt som rör objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse. Det innebär att till exempel alla ärenden avseende höga objekt i hela landet måste skickas på remiss till Försvarsmakten för bedömning av påtaglig skada.

För mer information om riksintressen som omfattas av sekretess och remisser till Försvarsmakten se bl.a. *riksintressekatalogerna*
www.forsvarsmakten.se/riksintressen.

- Påverkansområde övrigt

Ett påverkansområde övrigt är ett område kring ett riksintresse eller område av betydelse för totalförsvarets militära del. Uppgifter om den exakta lokaliseringen av riksintresset eller området av betydelse samt uppgifter om vilken verksamhet som bedrivs där omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Själva påverkansområdet omfattas inte av sekretess. Utppekandet av ett påverkansområde övrigt säkerställer Försvarsmaktens möjlighet att bevaka att åtgärder som sker i området inte medför skada på riksintresset eller området av betydelse. Vilka åtgärder som riskerar att skada riksintresset eller området av betydelse kan inte anges på förhand.

Inom detta område ska bland annat alla plan- och lovärenden remitteras till Försvarsmakten för bedömning av påtaglig skada.

Försvarsmaktens bedömning och synpunkter

På ett övergripande plan bedömer Försvarsmakten att översiktsplanen väl tillgodoser totalförsvarets och Försvarsmaktens behov. De statliga och regionala planerna på att etablera Nobelbanan kommer att gynna den militära verksamheten i många avseenden både lokalt och regionalt samt inom ramen för NATO.

Riksintresse för totalförsvarets militära del: Villingsbergs skjutfält

Riksintressen för totalförsvarets militära del är inte helt korrekt redovisade i kartor och beskrivna i text. Kartan på s. 100 i "Förslag till Översiktsplan för Karlskoga kommun" illustrerar påverkansområde övrigt i gul färg där den geografiska utbredningen för påverkansområdet behöver stämma överens vad som framgår i riksintressekatalogen för Örebro län på s. 2.

I samma karta saknas utpekandet av *påverkansområde för buller eller annan risk* tillhörande *Villingsbergs skjutfält* och det motsvarar inte vad som framgår i samma riksintressekatalog på s. 36 (se karta 3 på s. 8 i yttrandet). Kommunen verkar endast ha ritat ut *riksintresse på land* som kallas "*Totalförsvaret influensområde*" i röd färg i översiktsplanen.

Utpekade riksintressen och påverkansområden för totalförsvarets militära del är inte rätt benämnda i underlaget på s. 100 enligt Försvarmaktens senaste beslut om riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del (FM2022-23088:1). En referens görs till Försvarmaktens egen hemsida och hänvisning till beslutet daterat 2022-01-26. Det senaste uppdaterade beslutet är från 2023-01-26. Försättningsvis saknar Försvarmakten förklaringar om områdena på s. 100 och därför behöver texten under rubriken "*Riksintresse ör totalförsvarets 3 kap. 9 § miljöbalken*" kompletteras så att det tydligt framför vad de olika områdena innebär och vilka skillnaderna är, med fördel hänvisning till riksintressekatalogen. I samband med detta bör en text läggas till om att tillkommande bostadsbebyggelse är något som kan utgöra risk för påtaglig skada inom *påverkansområde för buller eller annan risk*.

I övrigt ser Försvarmakten positivt på att kommunen lyfter att utvecklingen inom Villingsberg är begränsad p.g.a. totalförsvarets riksintresse och att utvecklingen enbart kan ske inom ramen för gällande detaljplaner.

I sin helhet gör Försvarmakten bedömningen att kommunen i översiktsplanen inte tydliggjort hur de avser tillgodose riksintressen för totalförsvarets militära del. Det finns därmed osäkerheter kring huruvida planförslaget kan komma att påtaglig skada riksintressena eller inte. Texten ovan samt riksintressekatalogen för Örebro län med tillhörande kartunderlag kan användas som stöd för redovisning och beskrivning av riksintressen för totalförsvarets militära del.

Till följd av detta förutsätter Försvarmakten att kommunen i granskningshandlingen av översiktsplanen tydligt redovisar riksintressen för totalförsvarets militära del samt tydligt beskriver hur dessa avses tillgodoses.

Likaså vill Försvarmakten betona att det är av stor vikt att exempelvis kommande planer, lov och tillståndsärenden remitteras Försvarmakten enligt vad som framgår i riksintressekatalogen/senaste beslut om riksintresseanspråk för totalförsvarets militära del (FM2022-23088:1). Detta för att bland annat säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess där inget kan redovisas öppet på en karta.

Synpunkter

Generella synpunkter

Under rubriken "*Landsbygdsutveckling*" på s. 32 i översiktsplanen beskrivs det att kommunen har en vilja att på längre sikt utveckla områdena Villingsberg och Våtsjötorp med ytterligare bostäder, service samt funktioner kopplat till befintlig

sportverksamhet. Kommunen påpekar att en utveckling begränsas med anledning av totalförsvarets riksintresse samt att en utveckling endast kan ske inom ramen för gällande detaljplaner.

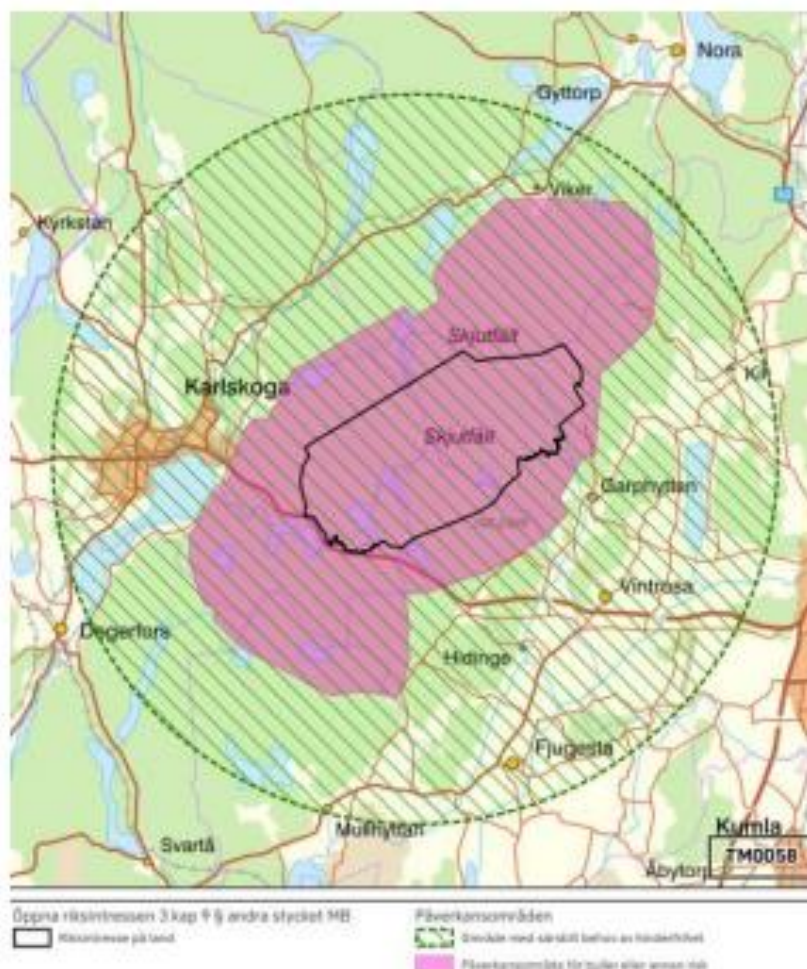

Figur 6 på s. 28 i Karlskoga översiktsplan illustrerar ett grönt streckat område som beskriver landsbygdsutveckling i området Vällingsberg - Våtsjötorp.

Försvarsmakten vill poängtera att området angränsar till de södra batteriplatserna (se blå ring i karta 2 nedan) på skjutfältet för skjutning med artilleri, vilket kommer generera störande buller och det framgår i Försvarsmaktens Riksintresseförteckning samt benämns som *påverkansområde för buller eller annan risk* (se karta 3 på s. 8 i yttrandet). Detta bör kommuniceras med alla som avser att etablera sig i angivet område.

Karta 2 visar batteriplatsområdet i sydvästra delen av Vällingsberg skjutfält.

Karta 3 visar bild ur FM2022-23088:1 Bilaga 17 med utvisade påverkansområden för buller eller annan risk samt område med särskilt behov av hinderfrihet.

Försvarsmakten vill påtala att det finns ett restriktionsområde för luftfart söder om E18 benämnt R18C, vilket kan aktiveras då skjutningar med artilleri bedrivs söder om Europavägen vilka skulle kunna påverka kommunens principiella bild över drönartransporter i området. Se detta på s. 104 i figur 39. Kommunen redovisar samma område som Försvarsmakten i figur 37 på s. 103.

Karta 3 visualiserar gällande restriktionsområden R18 A-C för luftfart i anslutning till Vällingsberg och Bofors skjutfält.

Figur 39 på s. 104 i Karlskoga översiktsplan visar nuvarande reglering kring Karlskoga.

Natur-, friluftsområden och områdesskydd

Försvarsmakten noterar att det i översiktsplanen finns redovisade områden för grönområden, parker, natur och friluftsliv på s. 28 som överlappar med utpekade påverkansområde övrigt och påverkansområde för buller eller annan risk.

Försvarsmakten vill betona att det är av stor betydelse att natur- och friluftsområden eller annan störningskänslig verksamhet inte inrättas inom, eller i närheten av Försvarsmaktens verksamhetsområden där myndigheten bedriver

tillståndsprövad verksamhet som ger upphov till störande buller. Exempelvis övnings- och skjutfält eller militära flygplatser. Detta då störningskänslig verksamhet i anslutning till sådana områden kan medföra begränsningar för Försvarsmaktens verksamhet.

Vidare kan även områdesskydd med begränsande föreskrifter och förbud så som naturreservat, Natura 2000-områden med mera över övnings- och skjutfält på kort eller lång sikt medföra begränsningar för Försvarsmaktens verksamhet och således riskera att påtagligt skada riksintresse för totalförsvarets militära del.

I hela landet ska samtliga ärenden eller projekt som rör områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken för Natura 2000 remitteras Försvarsmakten. Inom *påverkansområden för buller eller annan risk, påverkansområde övrigt och sjöövningsområden* ska områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken så som naturreservat, vattenskydd m.m. remitteras Försvarsmakten. Detta gäller även inom de av Fortifikationsverkets fastigheter som inte utgör riksintressen eller ligger inom påverkansområden. Se mer info i aktuell riksintressekatalog.

Trafik och infrastruktur

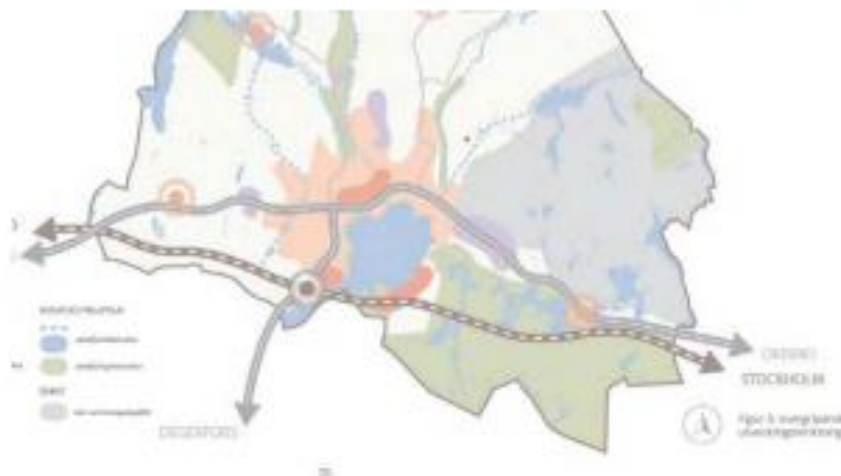
Försvarsmakten har inget att erinra mot föreslagen utveckling av trafikinfrastruktur under förutsättning att hänsyn tas till Försvarsmaktens tyngsta och bredaste fordon vid utformning av vägar, broar och cirkulationsplatser. Detta gäller i synnerhet för de trafikflöden som leder till och från Karlskoga och Örebro. Därtill behöver framkomligheten under byggtiden säkerställas för ovan nämnda fordonstyper.

Nobelbanans tänkta sträckning söder om Villingsberg skjutfält, Riksintresse för totalförsvaret nr. TM058, bedöms inte störa de fasta batteriplatserna söder om väg E18 i och söder om Villingsberg, vilka ligger i Sveaskogs skogsfastigheter samt som ryms inom gällande miljötillstånd för skjutfältet. En batteriplats är en plats varifrån man skjuter från med artilleri mot mål på skjutfältet, så kallad indirekt skjutning.

Under lokaliseringsutredningen för hur banan kommer att placeras behöver dessa blå ringar beaktas och vidare diskussioner föras med A 9 som har ansvaret för skjutfältet. Jämför Försvarsmaktens karta 1 och Karlskoga kommuns figur 5 på s. 26 nedan.

Karta 1 visar batteriplatsområde söder om E18 Villingsberg skjutfält.

Figur 5 på s. 26 i Karlskoga översiktsplan

Försvarsmakten ser positivt på att hantera frågan om en framtida dragning av banan i området söder om E18 med berörda parter i lokaliseringsutredningen då möjligheten att skjuta från andra platser finns i området söder om E18 inom ramen för miljötillståndet och i Sveaskogs område. Med det sagt önskar Försvarsmakten delta i processen.

Övriga medskick

1.1.3. Administrativa synpunkter

Utifrån Boverkets inrådan har Försvarmakten sedan 2019 ändrat benämningen *influensområde* till *påverkansområde*. För tydligheten bör denna terminologi användas i översiktsplanen och ordet *influensområde* ändras till *påverkansområde*.

För frågor i ärendet, kontakta handläggaren enligt ovan.

Beslut i ärendet har fattats av Beata Iverson, tillförordnad chef för sektionen för fysisk planering vid Förvarsstabens infrastrukturavdelning.

Iverson, Beata

Tf. C FST STÖD INFRA FYSPLAN

Handlingen är fastställd i Försvarmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Sändlista

Länsstyrelsen i Örebro län
Karlskoga kommun

Kopia till

orebro@lansstyrelsen.se
samhallslednings
avdelningen@karlskoga.se
info@karlskoga.se

Kommentar till yttrande 3:

Försvarsmakten

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Rikssintresse	Översiktsplanen justeras så att rikssintresseanspråk för totalförsvaret avseende Villingsbergs skjutfält stämmer överens med nytt beslut 26 januari 2023 (FM2022-23088:81). Uppdatering av kartor och tillhörande texter. Förtydligar hur rikssintressen för totalförsvaret tillgodoses.	Justering översiktsplan Justering karta

Yttrande 4 - Luftfartsverket

LFV vill i egenskap av sakägare för CNS-utrustning avge följande yttrande:

I översiktsplanen nämns ingenting om flyghinder för den civila luftfarten, endast Försvarsmaktens regler nämns. Vad som gäller avseende civil luftfart bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LFV och Försvarsmakten remitteras i dessa ärenden.

LFV vill påminna om att följande gäller för civil luftfart:

Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, vindkraftverk, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan ska remitteras till LFV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium. Befinner sig objektet till havs eller i insjö ska även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras.

Mvh

Johan Palm

CNS-analyser, Teknisk dokumentation

CNS COM Radio

Direkt 011192293

Post: LFV, 601 79 Norrköping

Besök: Hospitalsgatan 30, 601 16 Norrköping

Växel: 011-19 20 00

www.lfv.se

[Så här behandlar LFV dina personuppgifter.](#)

Kommentar till yttrande 4:

Luftfartsverket

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Civil luftfart	Översiktsplanen förtydligas avseende riktlinjer för civil luftfart.	Justering översiktsplan

Yttrande 5 - Svenska kraftnät

Hej,

Svenska kraftnät har tagit del av Karlskoga kommuns förslag till ny översiktsplan.

Vi har i dagsläget inga anläggningar, projekt eller intressen i Karlskoga kommun och har därför inga synpunkter på rubricerad remiss.

I samband med detta vill vi bara informera om att den planerade solcellsparken norr om Björkbornsområdet som nämns på sida 39 i planförslaget inte ligger i närheten av stamnätet.

Vid eventuella frågor är ni välkomna att höra av er till oss via registrator@svk.se. Ange ärendenummer SvK 2025/593.

För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till Nätutvecklingsplan 2024-2033 som finns publicerat på Svenska kraftnäts webbplats: [Nätutvecklingsplan | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#).

Med vänlig hälsning

Frank Luthardt

Samhällsplanerare och kommunkontakt

Tel: 010 489 21 33

Svenska kraftnät

Box 1200

172 24 Sundbyberg

Sturegatan 1

svk.se

Kommentar till yttrande 5:

Svenska kraftnät

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Energi- produktion	Översiktsplanen revideras enligt Svenska kraftnäts synpunkter.	Justering översiktsplan

Yttrande 6- Region Örebro län

Region Örebro län

1 (1)

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Christin
Gimberger

Datum
2025-04-07

Delegationsbeslut
Dnr: 25RS1315

Remissyttrande över förslag till ny översiktsplan för Karlskoga kommun, samråd 1.

Karlskoga kommun har tagit fram ett samrådsförslag till ny översiktsplan.
Region Örebro län tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget.
Region Örebro län avstår från att i nuläget yttra sig i frågan.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R. Simonsson'.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Beslutet är fattat i enlighet med gällande regionstyrelsens delegationsordning,
punkt 1.2.

Kommentar till yttrande 6:

Region Örebro län

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
-	Inga synpunkter/noterat.	Ingen ändring

Yttrande 7 - Bergslagens Räddningstjänst

Bergslagens Räddningstjänst

Datum: 2025-03-31
Handläggare: Lucia Christensen Skog
BRT diarienummer: 2025-000114-305
Ankomstdatum BRT: 2025-01-31
Er referens: ÖP Samråd 1

Samhälle och serviceförvaltningen
Plan och geodataenheten
Skrantahöjdsvägen 35
691 83 Karlskoga

Remissyttrande i ärende avseende förslag till ny översiktsplan – Samråd 1 av 2, Karlskoga kommun

Efter granskning av förslag till översiktsplan för Karlskoga har Bergslagens Räddningstjänst inget att erinra men vill ta möjligheten att lämna följande reflektioner utifrån områden som räddningstjänsten ser som aktuella att beakta i fortsatt arbete.

s. 17 Otrygghet

Otrygghet kan även främjas utifrån att skapa trygga bostadsmiljöer och bostäder med närhet till vård och räddningstjänst. Andelen riskutsatta i samhället förväntas öka, och fler väljer att bo kvar i egen bostad. Vi ser en trend att det kan tänkas påverka en ökning av olyckor och bränder i bostadsmiljöer. Kanske kan boendetrygghet (som tex. brandskyddsåtgärder, bostadsanpassning) vara ett aktuellt "tema" under rubriken social hållbarhet – otrygghet? Översiktsplanen tangerar frågan på s. 19 under rubriken "Det vackra, barnvänliga och trygga Karlskoga samt rubriken "utveckling bostäder, punkt 4" på s. 21.

s. 21 Utveckling bostäder

Här nämns att bostadsutveckling främst bör ske med förtätning. Det är positivt med en utökning av invånare och förtätning. Räddningstjänsten vill dock kommentera att hänsyn bör tas till framkomlighet av större räddningsfordon och att det finns utrymme för utrymning med hjälp av räddningstjänsten från byggnationer där stegutrymning är aktuell.

s. 26: Infrastruktur och kommunikationer

Bergslagens Räddningstjänst ser positivt på omledning av tunga transportleder. På dessa leder transporteras farligt gods eftersom Karlskoga ligger i en sådan transportled. Detta kan leda till allvarliga konsekvenser då transportleden på vissa ställen är nära bostäder och andra samhällsviktiga verksamheter.

Väg 205 är idag en olycksdrabbad vägsträcka och det är positivt om den avlastas och att säkerheten höjs på den leden.

s. 32. Immen

En felskrivning, badbrygga nämns två gånger.

s. 65 Utveckling på bostadsmarknaden i Karlskoga (även s. 66, ställningstaganden bostäder)

Här nämns betydelse att uppmärksamma den äldre gruppen som en viktig grupp att anpassa bostadsmarknaden efter. Kommunen ska verka för att tillgodose en variation av trygga bostadsformer för att möta behov av en åldrande befolkning. Det nämns även att kategoriboenden och särskilda boenden ska uppmuntras med hänsyn till äldre. Räddningstjänsten har genom arbetet med särskilt riskutsatta sett betydelse av att dessa boenden är särskilt anpassade för att förebygga brand och annan olycka, samt minska konsekvenser av dessa. Räddningstjänsten vill rekommendera att denna aspekt vägs in och framhävs. Det nämns under rubriken Vård och omsorg på s. 80. Men där nämns bla. Att tillämpa boendeformer likt nickkällan som inte fullt ut följer de krav som eventuellt kan tillkomma för eget boende för individer som förväntas ha svårigheter eller inte kan utrymma på egen hand vid händelse av brand. Räddningstjänsten önskar att även sådana boendeformer vägs in för att skapa anpassade boendeformer med utökad skydd och trygghet.

s. 68-69 Ställningstaganden vägtrafik, genomfarter och större trafikleder

Bergslagens Räddningstjänst ser mycket positivt på de ställningstaganden som görs i översiktsplanen avseende förbättrat nätverk och säkra anslutningar mellan de nationella, regionala och lokala vägarna. Att i samverkan ta fram en plan för förändring av E18 och Nobelbanan ses också som positivt och att kommunen avser verka för att bygga bort risker med den nuvarande infrastrukturen genom centrum. Att kommunen också tagit ställning till att anordna lämpliga leder och uppställningsplatser för farligt gods (s. 89).

Bergslagens Räddningstjänst

Lucia Christensen Skog
Brandinspektör

Denna handling är bekräftad digitalt och saknar därför namnunderskrift

Kommentar till yttrande 7:

Bergslagens räddningstjänst

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Risk	Vissa justeringar görs i översiktsplaneförslaget med anledning av yttrandet.	Justering översiktsplan

Yttrande 8 - Karlskoga Energi & Miljö AB

Utfärdad av
David Ranström

Godkänd av

Dokumenttyp

Datum
2025-03-31

Utgåva

Sida
1 (2)

Ämne

Synpunkter samråd om ny ÖP Karlskoga kommun

Synpunkter samråd om ny ÖP Karlskoga kommun

Inledning

Karlskoga Energi & Miljö AB vill inleda med att tacka för möjligheten att inkomma med synpunkter rörande ny översiktsplan för Karlskoga kommun.

En översiktsplan är ett strategiskt dokument som visar kommunens långsiktiga ambitioner och inriktning för kommunens utveckling. En rad områden berörs, exempelvis boende, näringsliv, infrastruktur, grönområden, kulturmiljöer och teknisk försörjning.

Synpunkter

Karlskoga Energi & Miljö AB är av åsikten att förslaget till ny översiktsplan för Karlskoga kommun, på ett övergripande plan, är ett väl genomarbetat förslag, har ett systemtänk och harmoniserar med vår verksamhet och vår inriktning som kommunalt bolag.

Vi som bolag önskar lyfta fram ett antal positiva punkter i översiktsplanen extra men har även några synpunkter och förbättringsförslag kring förslaget och de sammanställs enligt nedan:

- Kapitlet Verksamheter och industri på sidan 36 beskriver flera verksamheter och områden som är skyddsobjekt. Detta kapitel anser vi, av säkerhetsskäl, ska revideras så att texten inte blir av så detaljerad karaktär.
- Rörande kapitlet Tekniska anläggningar på sidan 39 så beskrivs det att översiktsplanen av säkerhetsskäl inte pekar ut alla anläggningar detaljerat. Det anser vi vara positivt men vi vill framföra att vår åsikt är att texten ändå är på för detaljerad nivå. Vi ser det som positivt att översiktsplanen beskriver expanderad användning och ny användning för att säkerställa expansion av anläggningar.
- Översiktsplanen beskriver teknisk försörjning på sidan 91. Vi anser det generellt vara bra men har några förslag på ändringar.
 - **Elnät.** Förslag ny text: Elsystemet har en central roll i samhällets energiomställning med elektrifiering av industri och transporter. Utvecklingen innebär utmaningar och möjligheter för elnätet i Karlskoga. Generellt har investeringsnivåerna i elnätet ökat för att möta dagens och framtidens krav. Elnätet i Karlskoga är robust och har en god planering för den framtida nätutvecklingen.
 - **Solenergi.** Förslag ny text: Solenergiområdet utvecklas i Sverige och tekniken blir allt mer mogen. I Karlskoga finns solenergiproduktion främst i form av mindre anläggningar ute hos kunderna på elnätet. Möjligheterna att ansluta större anläggningar på det lokala elnätet är begränsade.
- Översiktsplanen beskriver på sidan 92 olika ställningstaganden rörande teknisk försörjning, fjärrvärme, elnät, vindkraft och energigaser. Vi anser dessa vara bra och de stämmer väl med vårt arbete inom dessa områden.

- Rörande ställningstaganden solenergi har vi förslag på ny formulering punkt 2.
 - Kommunen bör generellt se positivt på användning av solenergi i olika former i första hand med placering lokalt nära elnätets förbrukare. Utförandet avgörs utifrån förutsättningar i det enskilda fallet.
- Den beskrivande text och de ställningstaganden rörande kärnkraft som beskrivs på sidan 92 anser vi inte skall innefattas i en översiktsplan för Karlskoga kommun. Nedan följer motiveringarna till vår synpunkt.
 - Översiktsplanen beskriver på sidan 5 att "Förvarsindustrin som är navet i Karlskogas näringsliv" och på sidan 6 "Karlskoga i synnerhet med landets största koncentration av förvarsindustriföretag". Vi instämmer helt i dessa beskrivningar men att på en ort med denna typ av industri anlägga kärnkraftsanläggning, inkluderat småskaliga anläggningar (SMR), anser vi av säkerhetsskäl inte vara lämpligt.
 - Översiktsplanen beskriver att SMR kan anläggas på en yta stor som en fotbollsplan. Det är förvisso sant men även denna teknik kommer att kräva beredskaps- och planeringszoner som är avsevärt större.
 - Vi anser inte att vissa ställningstaganden på sidan 92 harmoniserar med ställningstaganden rörande kärnkraft. Det handlar bl.a. om "Målsättningen är att energi producerad i Karlskoga kommun bör vara framställd på ett sätt som är långsiktigt ekologiskt hållbart" och "Kommunen bör verka för en infrastruktur som stödjer en klimatneutral produktion".
- Vi är positiva till de ställningstaganden rörande miljö kvalitetsnormer för sjöar och vattendrag som presenteras på sidan 83. De belyser viktigheten av vatten som livsmedel och stämmer väl med vårt arbete inom detta område.
- Vi är positiva till ställningstaganden rörande miljöfarliga verksamheter, speciellt första "Om den befintliga dricksvattentäkten ska användas som reservvatten, bör det finnas restriktioner så att vattenkvaliteten inte försämras om nyetablering av industri planeras i Kilsta industriområde".
- Vi är positiva till samtliga ställningstaganden rörande vatten, avlopp och avfall på sidorna 93–95.
- På sidan 39, under Karlskoga Kraftvärmeverk finns ett stavfel. Sista meningen ska vara, marken för utvidgningen ägs av kommunen och inte ägas.
- På sidan 5, under inledning är ordet försvarsmateriel felstavat.

Kommentar till yttrande 8:

Karlskoga Energi & Miljö AB

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Säkerhet	Redovisningen av frågor och objekt av säkerhetskaraktär kommer generellt att ses över i hela översiktsplanedokumentet.	Justering översiktsplan
Elnät	Text som avser elnät och elförsörjning justeras med yttrandet som underlag.	Justering översiktsplan
Energi- försörjning	Text som avser solenergiproduktion justeras med yttrandet som underlag.	Justering översiktsplan
Energi- försörjning	Eftersom energiproduktion genom kärnkraft inte längre avser ett fåtal befintligt verk där det långsiktiga målet varit att avveckla dessa, utan att inriktningen på nationell nivå är nya kärnkraftsanläggningar så är det rimligt att detta energislag lyfts i Karlskogas översiktsplan tillsammans med en rad andra alternativ för energiproduktion. I översiktsplanen anges att utvecklingen ska följas inom kärnkraftsområdet (i praktiken endast de nya mindre SMR-reaktorerna). I översiktsplanen tas ingen ställning till kärnkraft som sådan eftersom det inte finns något underlag för detta. Den säkerhetsaspekt som lyfts är fullt relevant och måste absolut beaktas.	Justering översiktsplan
Vatten- försörjning	Utgångspunkten är att nuvarande råvattenintag inte ska fungera som reservvattenlösning eftersom det ligger strax nedströms det planerade nya råvattenintaget i samma avrinningsområde. Dessutom innebär fortsatt användning av befintligt råvattenintag betydande inskränkningar för verksamhetsutveckling mm i västra Karlskoga. En långsiktig reservvattenlösning bör vara kopplat till ett annat avrinningsområde.	Ingen justering
Teknisk försörjning	Ytterligare smärre justeringar görs under de rubriker som rör teknisk försörjning.	Justering i översiktsplan

Yttrande 9 - Ellevio

Karlstad 2025-03-26

1 (1)

Karlskoga kommun
691 83 Karlskoga

Skickas som e-post till: samhalleledningsavdelningen@karlskoga.se

Samrådsyttrande – Förslag till Översiktsplan för Karlskoga kommun

Elnätet utgör en bärande infrastruktur för en kommuns invånare och verksamhet, och därför är det viktigt att kommunen i samhällsplaneringen medverkar till att befintliga och kommande ledningar och andra anläggningar som överför el skyddas och säkras.

Ellevio ansvarar för regionnätet inom Karlskoga kommun liksom i flera angränsande kommuner. Regionnätet består av flera sträckor med högspänningsledningar 40 – 140kV samt ett tiotal fördelningsstationer, som överför el till det lokala elnätet i kommunen, som sedan försörjer kommunens invånare och verksamhet. I Ellevios planer finns satsningar på att förnya och förstärka regionnätet i kommunen.

Ellevio har även områdeskoncession för lokalnät i en begränsad del av sydöstra hörnet av kommunen.

Elnätet är en möjliggörare för den pågående energiomställningen och elektrifieringen av fordonsflottan. Ellevio medverkar aktivt i energiomställningen och ser kommunernas översiktsplanering som ett verktyg att förverkliga den.

Energifrågan är en viktig del i en hållbar utveckling, vilket bör uppmärksammas och ges utrymme i översiktsplanen. Det är önskvärt att översiktsplanen berättar hur man i den fysiska planeringen hanterar regionnät, fördelningsstationer, nätstationer och lokalnät för att säkra den befintliga och framtida energiförsörjningen.

Alla typer av åtgärder nära Ellevios anläggningar skall samrådaskommunens med Ellevio tidigt i planprocessen. Eventuella åtgärder kan vara förenade med långa och kostsamma processer så dialog och samråd behöver ske i mycket god tid och ges hög prioritet. Genom att upprätthålla avstånd till viktiga matande ledningar i samhällsplaneringen bidrar man till att säkerställa att nuvarande och framtida kapacitetsbehov kan tillgodoses.

För vidare detaljer och praktiska frågor kring vårt elnät och energiförsörjning i samhällsplaneringen hänvisar vi till tidig dialog med oss som elnätsägare samt remissförfarande i samhällsbyggnadsprocessen.

Med vänlig hälsning

Fredrik Blåvall, Samhällsbyggnad, Ellevio

Kommentar till yttrande 9:

Ellevio

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Energiproduktion	Översiktsplanen förtydligas så att det framgår att det finns planer på att förnya och förstärka regionnätet i kommunen.	Justering översiktsplan

Yttrande 10 - Skanova AB

Samråd för ny översiktsplan

Skanova AB (Skanova) har tagit del av förslag till översiktsplan enligt ovan, och låter framföra följande:

Yttrande

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanarbete påbörjas, för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Skanovas nät undvikas för att få en smidigare och snabbare planprocess.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på planeringsunderlaget. Kontakta ledningskollen.se

För ledningssamordning kontakta Nätförvaltningen
telia-natforvaltning@teliacompany.com

Med vänliga hälsningar,

Robin Hjärt

Nationell nätförvaltare

telia-natforvaltning@teliacompany.com

Läs mer om oss och vårt arbete på [Telia som nätägare](#)

[Telia Company AB](#), Stockholm 556103-4249

Kommentar till yttrande 10:

Skanova AB

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
-	Inga synpunkter/noterat.	Ingen ändring

Yttrande 11 - Saab Bofors test Center

Hej!

Saab Bofors Test Center (SBTC) har granskat handlingarna och har följande synpunkter:

1. På flera ställen där SBTC står nämnt så skriver ni att "vi här en unik resurs inte bara för Karlskoga utan för hela norra Europa". Vår uppfattning är att det bör stå "hela Europa". (sidan 26 och 36)
1. Av kartan på sidan 28 och text på sidan 38 framgår att det finns ett visst intresse av att exploatera mark längs med E18 för industrier, bl a söder om skjutfältet vid Tolen. SBTC anser att området norr om E18 i anslutning till Bofors skjutfält är olämpligt att exploatera p g a minskat skyddsavstånd till våra explosivämnesförråd. En exploatering skulle kunna innebära en inskränkning av våra förvaringsmöjligheter i nu pågående verksamhet och också lägga hinder i vägen för eventuella nya förråd. I våra gällande och kommande tillstånd från MSB är E18 ett skyddsobjekt som är gränssättande för vår hantering och förvaring av explosiva varor. Som skyddsobjekt räknas även industribyggnad eller annan arbetsplats där fler än tio människor uppehåller sig, vilket innebär att en ny etablering mellan E18 och skjutfältet skulle ge kortare skyddsavstånd och i och med det begränsningar på vår förvaring av explosivämnen.
1. Angående transporter av farligt gods anser SBTC att det bör framgå tydligare hur detta ska lösas internt inom Karlskoga. På trafikverkets hemsida kan man läsa om planeringsförutsättningar för farligt gods. Där nämns att vägar för transporter av farligt gods delas upp i två kategorier, primära transportvägar som i första hand bör användas för genomfartstrafik med farligt gods och sekundära transportvägar som bör användas för lokala transporter mellan det primära vägnätet och mottagaren och leverantören. På de flesta orter, Karlskoga undantaget, är det rimligt att anta att de sekundära transportvägarna har en procentuellt lägre andel av transporter med farligt gods jämfört med de primära transportvägarna. I Karlskoga är det däremot ett rimligt antagande att förhållandet är det motsatta särskilt vad gäller transporter av explosiva ämnen och föremål det vill säga ADR klass 1. Det är troligt att frekvensen av farligt godstransporter i klass 1 är betydligt högre i Karlskoga än på andra ställen beroende på den typ av industriell verksamhet som bedrivs i och omkring Karlskoga. Det finns bland annat två stora producenter av civila sprängämnen i närområdet, ett industriområde där en betydande tillverkning av explosiva föremål sker och en anläggning för provning och destruktion av explosiva ämnen och föremål som är unik i Sverige. Det finns inga egna riktlinjer för transport av farligt gods i översiktsplanen för Karlskoga vilket är förvånande med tanke på den koncentration av tillverkning, provning och destruktion av explosiva ämnen och föremål som sker i Karlskoga. Att hänvisa till riktlinjer framtagna av Länsstyrelsen i Stockholms län känns tveksamt då förutsättningarna torde vara närmast unika i Karlskoga. På grund av det säkerhetspolitiska läget bör även

risk för sabotage mot transporter av den typ av explosiva föremål som är typiska för Karlskoga finnas med i riskutredningen avseende transporter av farligt gods.

1. På kartan som redovisar riksintressen för försvaret, s 100, bör även försvarets påverkansområde för buller redovisas.

Om ni undrar över något i ovan redovisade synpunkter är ni välkomna att höra av er.

Vänliga hälsningar

Terése Riddersand

Manager Enviroment & Quality

Saab Bofors Test Center AB

P.O. Box 418

691 27 Karlskoga

Sweden

Telephone: +46 586 68008 Mobile: +46 72 467 01 08

Email: terese.riddersand@testcenter.se

Website: www.testcenter.se

Kommentar till yttrande 11:

SAAB Bofors Test Center AB

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Redaktionella synpunkter	Översiktsplanen förtydligas så att det i text att SBTC är en unik resurs för hela Europa.	Justering översiktsplan
Utbyggnads- område	Utbyggnadsområden utpekade norr om E18 är förenliga med SBTC intressen eftersom dessa kan fungera som utvecklingsområden för SBTC. Vägar för farligt gods är primärt en statlig fråga. Kommunen förstärker dock transportnätet genom att bygga samman Norrleden med Österleden. På så vis elimineras en rad kritiska punkter i Karlskogas transportnät.	Ingen ändring
Riksintresse	Kartan över riksintressen för totalförsvaret kompletteras med påverkansområde för buller.	Komplettering karta

Yttrande 12 - Gelleråsen

Fastigheter

Hej

Tack för att vi får vara med och lämna synpunkter på översiktsplanen.

Jag är mycket imponerad över proffsigheten i hela dokumentet och jag tycker planen är väldigt bra.

Jag har läst stor del av planen och har några ändringsförslag och tillägg som jag bifogar.

Ni är välkomna att höra av er om ni har frågor och eller synpunkter.

Bekräfta gärna att ni tagit emot bifogad fil.

Sid 32 *Text bör ändras till röd text*

Immen

Utvecklad användning: Immen i nordvästra Karlskoga är särskilt attraktivt för friluftsliv, fiske och bad. Vid Immelns södra strandkant ska det finnas möjlighet att uppföra ställplatser, bastu, **badbryggor och badplatser**. Satsningen ska locka fler turister att vilja besöka naturen vid Immen.

I dagsläget är inte en solparken vid Immen lämplig placering. Den bör utgå och ersättas av 2 andra förslag på nästa sida som har mer passande placering.

Sid 39

Immen - Kedjeåsen

Ny användning: Initiering av en privat fastighetsägare att anlägga en större solcellspark invid sjön Immen norr om Kedjeåsen i norra Karlskoga kommun. Naturvärden ska beaktas vid planering och anläggande. En solcellsaktör förutsätts arrendera marken, inte förvärva den, såvida inte fastighetsägaren själv bildar ett bolag för anläggningen.

Sid 42

Storskalig solenergiproduktion

För att klara klimatmålen att inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären år 2045, och därefter uppnå negativa utsläpp så måste vi satsa på förnyelsebar energiproduktion. Jag har tidigare projekterat vindkraft i Karlskoga kommun men fick då nej från försvaret när allt annat var klart.

Jag har sedan dess tittat på olika alternativ och kommit fram till att storskaliga solenergi-parker är bästa sättet för Karlskoga kommun att öka förnyelsebar energiproduktion.

Eftersom jag äger mark på olika platser har jag utvärderat samtliga områden. Jag började på Immen eftersom det fanns lämplig nätanslutning där. Tyvärr fanns det andra intressen i området. Men det kan vara en framtida lämpligt placering. Däremot föreslår jag i nuläget istället två andra placeringar.

Kilstaåsen och Granbergsdal

Tillsammans med olika solparksprojektörer har jag kommit fram till två lämpliga områden:

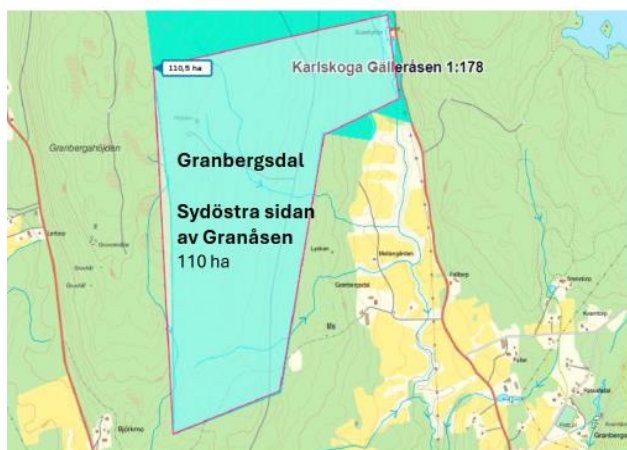
76 ha norr om Kilstaåsen.

110 ha på sydöstra sidan av Granåsen (Granbergsdal).

Viktiga parametrar vid utvärderingen:

- Nära till lämplig kraftledning där det finns tillgängligt utrymme för en anslutning
- Skogsmark istället för åkermark
- Få andra intressen

Jag föreslår att dessa områden tas upp som tekniska framtida anläggningar i översiktsplanen.

Bergtäkt - Lägre byggkostnad

- Karlskoga har extremt höga priser på bergkross
- Alla byggen där det krävs markarbete blir onödigt dyra
- Svårt att bli av med överskottsmassorna

Bergtäkt - Lägre byggkostnad

- Det finns 2 bergtäkter i Karlskoga. Båda ägas av NCC.
- NCC utnyttjar sin monopolställningen och sätter höga priser
- Karlskoga behöver ytterligare en aktör som kan konkurrera med NCC och få ner priserna på bergkross i Karlskoga.

Bergtäkt Granåsen

När jag år 2020 genomförde ett stort markarbete i Karlskoga konstaterade jag att det var billigare att köpa bergkross i Lekeberg och köra materialet till Karlskoga än att köpa bergkross från NCCs verksamhet i Karlskoga. Det var miljömässigt ingen bra lösning men med NCCs monopolställning i Karlskoga så var det inte så mycket att välja på. Det blev en både dyr och miljömässig dålig lösning eftersom förutsättningarna för bra bergkross till vettig prisbild inte finns i Karlskoga.

Jag har sedan dess inlett ett samarbete med Jordkullen AB i Storfors. De äger flera bergtäkter i Värmland och är intresserade att starta bergtäkt i Karlskoga.

Vi har konstaterat att Granåsen har bra kvalitet på berget och eftersom det redan finns täktverksamhet i närheten så borde det finnas förutsättningar för ytterligare en aktör.

Avtal är upprättats med Jordkullen AB och de har gått vidare med ansökningsprocessen.

Jag förslår att området på nästkommande sida tas upp som framtida tekniska anläggningar i översiktsplanen.

Kommentar till yttrande 12:

Gelleråsen Fastigheter AB

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Landsbygds- utveckling	Geografisk inriktning för landsbygdsutveckling Immen ändras enligt yttrande.	Justering översiktsplan
Teknisk anläggning	Ny användning teknisk anläggning – Immen – Kedjeåsen utgår.	Justering översiktsplan
Energi- produktion	Ny anläggning för storskalig energiproduktion läggs till vid Kilstaåsen och i Granbergsdal läggs till mark- och vattenanvändningskartan	Komplettering mark- och vattenanvändning skarta
Bergtäkt	Förslag till ny bergtäkt läggs till vid Granåsen.	Komplettering översiktsplan

Yttrande 13 - Örebro kommun

PROTOKOLLSUTRAG

MOE 13/2025

Markplanerings- och exploateringsnämnden

Sammanträdesdatum: 2025-03-14

Justeringsdatum: 2025-03-18

Anslagsdatum: 2025-03-19

§ 30 Yttrande över samrådsförslag om ny översiktsplan för Karlskoga kommun

Ärendenummer: Moe 126/2025

Handläggare: Sofia Eriksson

Ärendebeskrivning

Karlskoga kommun har arbetat fram ett första förslag till ny översiktsplan. En rad områden berörs, exempelvis boende, näringsliv, infrastruktur, grönområden och kulturmiljöer. Under denna första av två samrådsperioder under 2025 ges möjlighet för kommuninvånare, företag, myndigheter och organisationer att ta del av planförslaget och lämna synpunkter.

Synpunkter ska vara Karlskoga kommun tillhanda senast den 31 mars 2025.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen har berett ärendet för Örebro kommun. I Karlskoga kommuns samrådsförslag betonas vikten av Nobelbanan, en prioritering av bostadsutveckling i service- och kollektivtrafiknära lägen samt att kommunen främjar tillväxt i näringslivet som gynnar en regionförstoring. I Örebro kommuns yttrande betonas riskerna med att Karlskoga planerar en ny sträckning av E18 utmed den kommande Nobelbanan. Örebro kommun lyfter alternativet med trimningsåtgärder längs med E18:s befintliga stäckning.

Beslutsunderlag

Förslag till översiktsplan för Karlskoga kommun – Samråd 1 av 2, 2025-01-31

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-02-28

Yttrande över samrådsförslag om ny översiktsplan för Karlskoga kommun, 2025-02-27

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens förslag till Markplanerings- och exploateringsnämnden:

- Yttrandet över samrådsförslaget om ny översiktsplan för Karlskoga kommun antas och överlämnas till Karlskoga kommun.

Yttrande över samrådsförslag om ny översiktsplan för Karlskoga kommun

Bakgrund

Karlskoga kommun har upprättat ett samrådsförslag till ny översiktsplan med en tidshorisont till 2050. Samrådet pågår mellan 31 januari och 31 mars 2025. Örebro kommun har tagit del av samrådsförslaget, nedan finner ni medskick om mellankommunala intressen.

Synpunkter

Örebro kommun ser positivt på Karlskogas ambition att utveckla bostäder i närhet till befintlig service och kollektivtrafik. Med hög grad av närhet i boendet skapas underlag för handel, service och kollektivtrafik, samtidigt som korta avstånd till vardagliga målpunkter minskar det strukturella bilberoendet och skapar hållbarhet i bred bemärkelse. I förlängningen påverkar det också färdmedelsval vid regional pendling (s. 21). En principiellt viktig fråga för Karlskoga kommun, liksom Örebro kommun, är att stärka sambanden mellan kommunerna och gynna en sammanhållen regional arbetsmarknad.

I översiktsplanen beskrivs hur kommunen främjar tillväxt genom att reservera mark för näringsliv och sysselsättning, med hänsyn till infrastruktur, stadskärnans närhet och skyddsavstånd. Detta är bidragande faktorer till en mer näringslivsmässigt attraktiv kommun och gynnar regionförstoring, vilket går i linje med Örebro kommuns ambitioner.

Örebro kommun delar bedömningen att det knappast kommer att finnas statliga medel för att dra E18 i en ny sträckning inom överskådlig tid och att det därmed är klokt att prioritera trimningsåtgärder som förbättrar den befintliga dragningen genom staden (s. 43). Det är sannolikt inte till Nobelbanans fördel att kommunen vill föra in frågan om en ny sträckning för E18 utmed järnvägen och att en järnvägsbro över Möckeln skulle dimensioneras för att också kunna bära en kommande europaväg (s. 68). Örebro kommuns bedömning är att detta riskerar att försvåra och fördyra planeringen av en ny järnväg och kan i förlängningen hota möjligheten att sträckningen för Nobelbanan förverkligas.

I samrådsförslaget betonas den kommande Nobelbanans stora betydelse för Karlskogas utveckling, och för att binda och utvidga arbetsmarknadsregionerna – en bedömning som Örebro kommun delar. I avsnittet ”Kommunikationer och infrastruktur” (s. 67) finns ett antal viktiga ställningstaganden som Örebro kommun står bakom. Det inkluderar att reservera ytor för Nobelbanan och ett kommande stationsläge med resecentrum, även om det inte finns några garantier att en kommande station hamnar just här. För att skapa bra underlag för en ny station är det angeläget att dels skapa en hög bebyggelsetäthet kring denna, dels att koppla den till den befintliga staden med gång, cykel och kollektivtrafik – båda uttrycks också som inriktning i beskrivningen av Storängen (s. 31).

Ytterligare ställningstaganden som Örebro kommun står bakom handlar även om att verka för en vidareutveckling av den regionala kollektivtrafiken i stråket Karlstad-Örebro och att verka för bra bytespunkter mellan trafikslag, som att anlägga pendlarparkeringar i strategiska lägen. Det sistnämnda kan med fördel vara en del av en regional strategi för att underlätta hållbart resande över kommungränserna.

För Örebro kommun

Kemal Hosó (S)

Ordförande i Markplanerings- och exploateringsnämnden

Kommentar till yttrande 13:

Örebro kommun

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Mellan-kommunala intressen	Av yttrandet framgår att Örebro och Karlskoga kommuner har mycket god samsyn i de mellankommunala frågor som berör de båda kommunerna. Ambitionerna för det stationsläge som lyfts i översiktsplaneförslaget kommer utvecklas ytterligare till samråd 2.	Justering översiktsplan

Yttrande 14 - Kristinehamns kommun

 Kristinehamns kommun	Yttrande	Sida 1 (3)
	Vårt datum 2025-03-24	Vår beteckning Ks/2025:19
Kommunledningsförvaltningen		
Petter Wikström, 0550-88162		
petter.wikstrom@kristinehamn.se		

Yttrande - Översiktsplan för Karlskoga kommun

Ärendet

Karlskoga kommun har bjudit in Kristinehamns kommun till samråd gällande ny översiktsplan för Karlskoga kommun.

Allmänna synpunkter

Kristinehamns kommun ser positivt på att Karlskoga kommun förnyar sin översiktsplan och det är av intresse för Kristinehamn hur Karlskoga ser på sin utveckling, sin roll i stråket mellan Karlstad och Örebro samt hur man förhåller sig till en rad mellankommunala frågor.

Mellankommunala frågor

Kristinehamns kommun och Karlskoga kommun angränsar varandra och det finns därför ett naturligt behov av att samordna frågor som påverkar över kommun och länsgräns. Kristinehamn anser att många mellankommunala frågor har identifierats och belysts väl i översiktsplanen men saknar en vital sådan, Svenska säkerhetsstråket. Kommunen menar att det är en brist, positioneringen som vi kommuner gemensamt gått samman kring bör belysts och ses som en del av kommunens översiktliga planering. Vissa frågor har belysts desto mer ingående, till exempel den framtida järnvägen Nobelbanan vilket anses bra.

Nobelbanan del av Oslo – Stockholm 2.55

Karlskoga beskriver hur den enskild största förändringen för Karlskoga framgent kommer vara möjligheten att anslutas till järnvägens stambanenät genom Nobelbanan, samt hur det skulle innebära helt nya förutsättningar för Karlskoga att utvecklas inom en avsevärt utvidgad arbetsmarknadsregion. Den nya dimensionen som det förändrade säkerhetspolitiska världsläget och NATO medlemskapet för Sverige inneburit för stråket Oslo- Stockholm lyfts även fram. Kristinehamns kommun delar Karlskogas uppfattning gällande stråkets betydelse både för totalförsvaret och som förutsättning för en breddad arbetsmarknadsregion. Det är genomgripande ett stort fokus på Nobelbanan och Kristinehamn förstår vikten Karlskoga lägger vid Nobelbanan. Karlskoga har sammantaget gjort ett gediget och bra arbete kring Nobelbanan i sitt förslag till översiktsplan. Stråket Oslo- Stockholm, och där igenom delsträckan Nobelbanan, är en viktig utvecklingsfråga för Värmland och Mellansverige, inte minst för de berörda kommunerna i det Svenska säkerhetsstråket.

KRISTINEHAMNS KOMMUN	E-post kommunen@kristinehamn.se	Organisationsnummer 212000-1868		
Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Bankgiro
Kommunledningsförvaltningen	Uroxe	0550-88 000 vx	Eget Fax	110-0213
681 84 Kristinehamn	Kungsgatan 30			

Karlskoga lyfter även fram Värmlandsbanan som mycket viktigt transportstråk, där åtgärder för att förbättra framkomligheten, kapacitet och tillgänglighet på banan är viktiga och prioriterade. Karlskoga är även tydliga med att satsningar på Värmlandsbanan inte står i konflikt med Nobelbanan. Kristinehamns kommun är helt eniga i den beskrivningen. Karlskoga menar vidare att framför allt gods i stor utsträckning kommer att fortsätta gå på Värmlandsbanan. Kristinehamns kommun menar att framtida trafik längs Nobelbanan och helheten i stråket Oslo- Sthlm kan bli så stark att det motiverar persontrafik även på Värmlandsbanan. Kristinehamn tror på möjligheterna för en förändrad stoppstruktur i ”mellanmarknaden” mellan Oslo och Stockholm för tågoperatörer i framtiden. För Kristinehamns del är det främst sträckan Kristinehamn – Laxå som har potential. Så även om gods blir en viktig del av framtida Värmlandsbanan så ser vi en möjlighet för mer regionaltåg. Kristinehamns kommun vill belysa vikten av bra kommunikationsförbindelser över kommungränserna i det Svenska säkerhetsstråket samt behovet av ett fortsatt samarbete.

Vidare ser Karlskoga en utveckling av E18 där den dras som en förbifart söder om tätorten, så kallade Möckelnleden, och man framhåller att vägsträckningen skulle kunna samordnas med den järnvägssträckning (Nobelbanan) som just nu utreds. Kristinehamn menar att en samordning kan vara bra men vill belysa vikten i att en samordning inte på något sätt försvårar planerna för Nobelbanan, vilket även påpekas i översiktsplanen.

Kollektivtrafik

Karlskoga kommun har ställningstaganden som kopplar till vidareutveckling av den regionala busstrafiken dvs. linje 500. Kristinehamn är överens om vikten av vidareutveckling av linje 500 för en utveckling av tillgängligheten i stråket Karlstad – Örebro. För att öka den regionala tillgängligheten vill Kristinehamns kommun peka på betydelsen av den regionala kollektivtrafikens turtätheten i hela sträckningen Karlstad – Örebro, ett enhetligt biljettsystem och planeringsverktyg, samt arbetet för bytesfria resor i stråket. Kristinehamns kommun ser fram emot att fortsätta arbeta tillsammans i denna mellankommunala fråga.

Verksamhetsmark

Näringslivet i Karlskoga går för högttryck, vilket skapar nytta i hela stråket och regionen. Om det skulle vara så att eventuell brist på mark i Karlskoga skulle bli ett hinder för fortsatt utveckling skulle Kristinehamns kommun kunna vara en möjliggörare för verksamhetsmark som är ytkrävande och transportgenererande samt omgivningspåverkande i stråket Karlskoga - Kristinehamn. Genom ett utvecklat arbete utifrån etableringsperspektiv mellan kommunerna kan vi tillsammans stärka det regionala stråket. Planläggning för verksamhetsmark pågår i Kristinehamns kommun på flera platser. Vi har pågående detaljplanläggning av ny verksamhetsmark på området Stensta i Kristinehamn, Stensta Syd och Stensta Skarpen. Vi har även området Kroksvik som planläggs via fördjupad översiktsplan för ny verksamhetsmark.

Vindkraft

En mellankommunal fråga vi som kommun önskar fortsatt dialog kring är vindkraft. Karlskoga ämnar uppdatera det tematiska tillägget inför det formella samrådet. Kommunerna hade under 2024 på tjänstemannanivå ett förutsättningslöst första möte för att diskutera vindkraft. Kristinehamns kommun tar för tillfället fram ny energiplan och i den ska det tas ställning till hur mycket lokalt producerad el som Kristinehamn bör bidra med, och hur stor del

av den som kan vara från vindkraft. Kommunstyrelsen har vidare beslutat att ett nytt tematiskt tillägg till översiktsplanen för vindkraft (TÖP) ska tas fram när väl energiplanen är klar. Det finns därför anledning att fördjupa det mellankommunala samtalen framgent. Det är ännu för tidigt att säga om det rör sig om för form av gemensamt arbete, ett exempel är en policy men det kan även utvecklas på andra sätt.

Energi

Karlskoga beskriver i översiktsplanen hur framtida utveckling är beroende av en gränsöverskridande samverkan och ger exempel på hur det tillsammans med Degerfors fortsätter samarbeta kring energiframställning. Det följer sedan ställningstaganden kring teknisk försörjning om att lämpliga former av samverkan mellan Karlskoga och andra kommuner prövas inom energiområdet. Kristinehamns kommuns energibolag KEAB deltar i samverkansgruppen *Färdplan östra Värmland* som samverkar kring elförsörjning. I det samarbetet har tre energiföretag (Karlskoga Energi och Miljö, Kristinehamns energi och Degerfors energi) haft dialogmöten med över tjugo företag. Kristinehamns kommun har börjat arbeta med en ny energiplan där KEAB är en viktig part och vi undersöker gärna möjligheten till att öka vår samverkan om lämpliga former framkommer inom ramen för energiplanarbetet.

Kommunstyrelsen

§ 66

Ks/2025:19

Samråd - Översiktsplan för Karlskoga kommun

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner kommunledningsförvaltningens yttrande över samråd om ny översiktsplan för Karlskoga kommun.

Sammanfattning

Karlskoga kommun har bjudit in till samråd för deras översiktsplan. Förslagets samrådstid var under perioden 31 januari till 31 mars 2025. Kristinehamns kommun har fått förlängd svarstid till 14 april 2025.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse 21 mars 2025

Kommunledningsförvaltningens yttrande den 21 mars 2025

Karlskoga kommuns samrådsinbjudan

Översiktsplan Karlskoga kommun - samrådshandling

Kommunstyrelsens behandling

Marie Oudin (M) yrkar bifall till förslag till beslut.

Beslutet skickas till

samhällsledningsavdelningen@karlskoga.se eller via post.

Karlskoga kommun Översiktsplan 691 83 Karlskoga

Justerandes sign	Utdragsbestyrkande

Contact Signature Referensnummer: 709486SE

Kommentar till yttrande 14:

Kristinehamns kommun

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Mellan-kommunala intressen m.m	Kristinehamn har identifierat tre mellankommunala intressen som adderas till de övriga; Svenska säkerhetsstråket, Linje 500 regional linjetrafik samt gemensamt energiarbete.	Justering översiktsplan
Redaktionella synpunkter	Viss utveckling av texten kommer göras inom områdena järnväg, kollektivtrafik, vindkraft och energi.	Justering översiktsplan

Yttrande 15 - Degerfors kommun

DEGERFORS KOMMUN

Kommunstyrelsens arbetsutskott

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2025-03-31

Sida
1(1)

§ 45

Dnr 00047-2025

Samråd om ny Översiktsplan för Karlskoga kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar yttra sig enligt framförda yrkanden vilka biläggs protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Karlskoga kommun har arbetat fram ett första förslag till ny översiktsplan (ÖP). En översiktsplan är ett strategiskt dokument som visar kommunens långsiktiga ambitioner och inriktning för kommunens utveckling. Under denna första av två samrådsperioder under 2025 ges möjlighet för kommuninvånare, företag, myndigheter och organisationer att ta del av planförslaget och lämna synpunkter.

Samrådstiden pågår från 31 januari till 31 mars 2025. Under samrådsperioden kommer ett eller flera öppna samrådsmöten hållas.

Yrkanden

Torbjörn Holm (V) yrkar att yttrande ska lämnas för Vänsterpartiets räkning enligt bilaga.

Peter Nyström (SD) yrkar att yttrande ska lämnas för Sverigedemokraternas räkning enligt bilaga.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskott § 38/2025-03-18

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2025-03-03

Inbjudan till samråd 2025-01-31

Förslag till översiktsplan för Karlskoga kommun 2025-01-31

Skickas till

Karlskoga kommun

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Yttrande ny Översiktsplan för Karlskoga kommun

Yttrande ny Översiktsplan för Karlskoga kommun – Vänsterpartiet Degerfors

I förslag till ny översiktsplan för Karlskoga kommun nämns flera frågor som berör även grannkommuner. Dessa är framför allt inom områdena trafik och teknisk försörjning.

Nedan sammanfattas vissa ämnesområden i förslaget med kommentarer i *kursiv stil*.

Teknisk försörjning

Det finns flera ställningstaganden som betonar att möjligheterna för Degerfors och Karlskoga kommuner att samverka kring den tekniska försörjningen bör utvecklas ytterligare. Förutom den nyligen genomförda sammankopplingen av fjärrvärmenäten tas även samverkan inom vatten- och avloppsområdet inom östra Värmland samt avfallsgrupp östra Värmland upp. Vad gäller dricksvatten föreslås att sammankoppling av näten mellan Karlskoga och Degerfors fortsätter utredas. I dagsläget finns möjlighet att förse Degerfors med nödvatten från Karlskoga. Just nu utreds även en kompletterande lednings–dragning som skulle innebära att Degerfors kan förses med reservvatten.

Degerfors kommun uppskattar att Karlskoga kommun vardesätter den samverkan som pågår inom dessa områden och önskar utveckla den. En särskilt viktig fråga är samman–koppling av dricksvattennäten för att minska sårbarheten ur beredskapssynpunkt.

Trafik

I förslaget betonas att väg 205 är en viktig transportlänk särskilt för arbetspendling mellan kommunerna. En annan viktig funktion är att den ansluter till järnvägsstationen i Degerfors som beskrivs som även Karlskogas järnvägsstation. Satsningar för att förbättra framkomlighet och kapacitet på Värmlandsbanan och dess anslutning till Västra stambanan är viktiga och prioriterade och Karlskoga bör samverka med andra kommuner och regioner för effektivare och snabbare järnvägstrafik på befintliga spårssystem.

Dessa ställningstaganden överensstämmer med Degerfors kommuns inriktning. Samverkan och stöd för att påverka statliga satsningar välkomnas.

Nobelbanan

I förslag till översiktsplan läggs stor vikt vid resonemang kring en ny järnvägs–sträckning mellan Örebro och Kristinehamn, den sk Nobelbanan. Man tar tydligt ställning för att Nobelbanan bör passera genom Karlskoga kommun via en bro över Möckeln med ett tågstopp omedelbart söder om Storängens handelsområde. Detta stopp benämns som ett regionalt tågstopp för Östra Värmland. I en korridor genom kommunen bör andra intressen avvisas. Den formella lokaliseringsutredning som föregår en järnvägsplan inleddes 2024 och planeras färdigställas i mars 2026. Några garantier för att sträckningen blir enligt Karlskogas förslag finns inte.

Karlskoga kommuns ståndpunkt är att en förbifart för E18 ska samordnas med Nobelbanan. I nuläget är dock inte en förbifart för E18 prioriterad av Trafikverket. Även en gång- och cykelväg föreslås samordnas med en bro över Möckeln för att Östervik ska ges möjlighet att utvecklas i samband med etablering av bro och station.

Frågan om den s.k. Nobelbanan, som en del av sträckan Oslo-Stockholm, har pågått under en längre tid med olika förslag på järnvägsstråk. Tidigare förslag till stråk har avvisats av en tydlig politisk majoritet i Degerfors

Yttrande ny Översiktsplan för Karlskoga kommun

kommun, då stråken i samtliga fall bedömts ha en tydligt negativ inverkan på andra centrala intressen som t.ex. skyddsvärda natur- och kulturmiljöer, områden för rekreation och friluftsliv mm.

I samrådsunderlagets texter och kartor framgår tydligt att det i det utpekade utredningsområdet för Nobelbanan finns en stor förekomst av ovan nämnda områden, som skulle påverkas påtagligt negativt om en ny järnvägsförbindelse skulle dras fram genom eller i närheten av dessa områden. Det blir också tydligt att det finns tydliga anledningar till att den befintliga järnvägen, den s.k. Värmlandsbanan, ligger där den ligger.

Trafikverkets arbetsstrategi enligt den s.k. "förstegsprincipen" skall tillämpas för att säkerställa en god resursutnyttning och för att åtgärder ska bidra till en hållbar samhällsutveckling enligt följande steg:

1. Tänk om 2. Optimer 3. Bygg om 4. Bygg nytt

Vi avvisar en ny järnvägssträckning och vill istället att den nuvarande Värmlandsbanan enligt steg 2 optimeras, enligt steg 3 byggs om (t.ex. förstärkningar, trimningsåtgärder) och enligt punkt 4 delvis byggs nytt (t.ex. dubbelspår, delvis ny sträckning, nya stationslägen och mötesspår).

En uppdaterad Värmlandsbana skulle till en betydligt lägre investeringskostnad, med tidsvinster i förhållande till nuläget och med hänsyn tagen till befintliga boende-, natur- och kulturmiljöområden mm på ett tydligt och snabbare sätt kunna förbättra tågtrafiken i utredningsområdet, som en del av snabbare tågtrafik mellan Oslo-Stockholm. En sådan lösning skulle bidra till regional nytta med en järnvägsstation som redan ligger centralt i östra Värmland och med rimligt avstånd från potentiella resenärers bostäder och arbetsplatser, nämligen Degerfors järnvägsstation. Vi vill också tydligt poängtera vikten av att tågen kommer att stanna och inte bara passera om det ska kunna vara en tillgång för området. För att ytterligare öka möjligheterna för lokal persontågstrafik mot både Örebro och Laxå, bör möjligheterna till ett lokalt tågstopp i Svartå diskuteras.

I det fortsatta arbetet i lokaliseringsutredningen är det viktigt hur värdena inom riksintresset Kilsbergen och dess kluster av naturreservat och opåverkade områden påverkas av en ny järnvägssträckning. Vi vill redan i detta skede också påpeka att lokaliseringsutredningen måste ta stor hänsyn till Degernäs vattenskyddsområde samt de riksintressen för naturvård som finns i kommunen, t.ex. Natura 2000-områdena Sveafallen och Lidetorpsmon samt Knutsbol (se figur 7 och 14 i samrådsunderlaget). Detsamma gäller hänsynstagande till av Degerfors kommun utpekade områden med särskilt värdefull kulturmiljö (se figur 21 i samrådsunderlaget). Det är även av stor vikt att möjligheterna för godstrafik i området inte påverkas, i synnerhet gäller detta för den yngre industri som finns i lokalområdet, i Degerfors kommun i första hand Degerfors järn- och stålverk.

Handel

Utvecklingen avseende externhandel bör koncentreras till Storängen, undantaget dagligvaruhandel. Kommunen har sedan lång tid ett ställnings-tagande om att större dagligvarubutiker inte ges möjlighet att etablera i området eftersom det förväntas ge en förflyttning av dagligvaruhandel som idag är spridd i staden inklusive stadskäman.

För boende i Degerfors är Storängens handelsområde lättillgängligt för sallanköpshandel. Karlskogas installation av etablering av dagligvaruhandel ska begränsas i området ses som mycket positiv då en sådan etablering skulle riskera att påverka dagligvaruhandeln i Degerfors.

Kilsbergen

Södra Kilsbergens riksintresseområde för friluftsliv är markerat som en värdefull grönstruktur i kartan över övergripande utvecklingsinriktning. Inom Södra Kilsbergen föreslås en landsbygdsutveckling i Våtsjötorp/Villingsberg.

Yttrande ny Översiktsplan för Karlskoga kommun

Riksintresseområdet sträcker sig in i Degerfors kommun och värderas högt både i vår översiktsplan och i vårt naturvårdsprogram. Kilsbergen som intressant friluftslivs- och naturområde har inga skarpa geografiska gränser men omfattar även vissa områden utanför de två riksintresseområdena; Kilsbergen som ligger inom Örebro, Lekebergs och Nora kommuner samt Södra Kilsbergen som ligger inom Degerfors, Karlskoga och Lekebergs kommuner.

Både Degerfors och Karlskoga kommuner har deltagit i arbetet med Viljeinriktning Kilsbergen. Syftet med viljeinriktningen är att beskriva de medverkande aktörernas gemensamma vilja och ambition kring utvecklingen av Kilsbergen inom friluftsliv och turism. Ett samverkansråd arbetar med Kilsbergens utveckling utifrån Viljeinriktningen.

Vindkraft

En eventuell gemensam policy för vindkraft står uppräknad under rubriken mellankommunala intressen men berörs inte vidare i förslaget.

Degerfors kommun bedömer att en gemensam policy för vindkraft kan vara intressant att diskutera. Det område där en framtida vindkraftsetablering direkt berör båda kommunerna är i nordvästra Degerfors och sydvästra Karlskoga. Detta område är i gällande vindkraftsplaner (ÖP 2016 i Degerfors samt TOP 2012 i Karlskoga) markerat som möjligt med särskild hänsyn/utan uppenbara hinder.

Vattenkraftverk

I Karlskoga kommun finns fem vattenkraftverk som ägs och drivs av Fortum. Dessa producerar elenergi till kraftnätet.

Degerfors kommun har undersökt möjligheten att skapa en passagemöjlighet/fiskväg förbi kraftverken i Degerfors och Åtorp. Det vore intressant att få veta om fiskvägar har diskuterats vid kraftverken uppströms Möckeln och vilken installation Karlskoga kommun har till sådana projekt.

Övrigt

Andra gemensamma intressen som tas upp i förslaget är exempelvis Möckeln, naturreservat, turismsamverkan, Bergslagens räddningstjänst, gemensam arbetsmarknad och folkhälsoarbete.

Det är positivt att vi kan samverka inom områden som inte avgränsas av kommungränser. Värt att notera kan vara att samverkan inom gymnasieskolan samt kost och stad har avslutats under de senaste åren på initiativ av Karlskoga kommun, vilket Degerfors kommun beklagar.

SD-Degerfors

Gruppmöte 2025-03-30 inför extra KS-AU, KF och KS

Närvarande: Peter, Kent, Henrik, Asko, Thomas, Leif och Annelie.

Adjungerad: Sonja Norén

§1 Mötet öppnades av gruppledare Peter Nyström.

§2 Genomgång av **Dagordning inför extra KS-AU 31/3-25.**

p.3 Översiktsplan Karlskoga. De förordar en tågbro över Möckeln, med station vid Storängen.

Teknisk försörjning (reservvatten): De vill utreda vattenförsörjningen till Degerfors. Låt de utreda vattenförsörjningen.

Trafik: Väg 205 bör utvecklas och bli säkrare. Cykelbanan är farlig.

Handel: Bör koncentreras i Storängen, utom för dagligvaruhandel. **Bifall.**
Kilsbergen: Bifall.

Vindkraft: Karlskoga hänvisar till *mellankommunala intressen*. Motsätter oss Mårtens skrivning! **Karlskoga ska ge f'n i Degerfors intressen.**

Vattenkraftverk: Finns fem kraftverk som ägs av Fortum. *Jaha...? Vad har de för planer? KEM AB och påverkan för Degerfors?*

Möckeln: ???

Kommentar till yttrande 15:

Degerfors kommun

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Teknisk försörjning	Avseende teknisk försörjning så ska det poängteras att dricksvattnen i Karlskoga och Degerfors inte ska kopplas samman till ett nät. Det ska vara två separata nät som kan fungera som varandras reserv- eller nödvatten. En kompletterande ledningssträckning i södra Karlskoga behöver anläggas för att möjliggöra detta fullt ut, ett arbete som pågår etappvis när samordning med andra anläggningsåtgärder i Karlskoga föreligger.	Ingen ändring
Trafik	När det gäller trafik är det främst begränsad framkomlighet på Lv 205 i södra Karlskoga som adresseras i översiktsplanen och som Karlskoga åtminstone planeringsmässigt har viss rådighet över.	Ingen ändring
Nobelbanan	Angående Nobelbanan har Karlskoga och Degerfors kommit att ha skilda åsikter. Värmlandsbanan ska tillåtas utvecklas men inte som ett alternativ utan ett komplement till Nobelbanan. Å andra sidan är besluten kring Nobelbanan, som en del av en snabb och gen järnväg mellan Oslo och Stockholm som passerar de befolkningstäta delarna i Mälardalen, en nationell och internationell fråga. Från Karlskogas sida är vi positiva till projektet som sådant och tar som kommun på oss ansvaret att hålla en korridor öppen för en framtida järnväg. Avvägningar och beslut tas inte på kommunal nivå, Karlskoga förmedlar bara sin ståndpunkt vilket är det grundläggande syftet med en översiktsplan.	Ingen ändring
Natur och friluftsliv	Det är rimligt att befintliga samhällen och bebyggelsestrukturer ska kunna utvecklas även om de övergripande berörs av ett riksintresseanspråk. Hundra procent av ytan inom ett riksintresseanspråk är sällan av riksintresse, bedömningar görs i varje unikt fall. Det finns således inget definitivt motsatsförhållande här.	Ingen ändring
Vindkraft	Frågan om en gemensam vindkraftspolicy har lyfts men ännu inte lett till några konkreta förslag att diskutera vidare. Det faktum att Karlskoga kommun ännu inte har ett enda vindkraftverk inom sina gränser och heller inga aktuell etableringsförfrågningar gör att frågan kanske ses som lite mindre angelägen jämfört med våra	Ingen ändring

	grannkommuner.	
Övrigt	En slutlig kommentar till den inlägga från Sverigedemokraterna som inkluderats i Degerfors yttrande. Ett av de krav som i lagstiftningen ställs på en översiktsplan är att redovisa mellankommunala intressen, så där har Karlskoga inget val. Det ska dock poängteras att detta inte innebär att man måste ha samsyn i den enskilda frågan, bara att den berör två eller flera kommuner.	Ingen ändring
Övrigt	Från Karlskogas sida ser vi fram mot en fortsatt dialog med Degerfors, vår “närmsta” grannkommun, om kända såväl som idag okända frågor.	Ingen ändring

Yttrande 16 - Lekebergs kommun

Lekebergs
kommun

REMISSVAR

Datum 2025-04-02 Diariennr. KS 25-84

Sida
[1]

Remissvar – Samråd 1 om ny översiktsplan för Karlskoga kommun

Synpunkter

Lekebergs kommun har som grannkommun getts tillfälle att lämna synpunkter i det första samrådet av två om ny översiktsplan, och har med intresse tagit del av förslaget. Lekeberg gränsar i nordväst till Villingsberg-Våtsjötorpområdet i Karlskoga kommun.

För kännedom håller Lekeberg på att ta fram en ny översiktsplan, som kommer ut på samråd 2 april – 22 maj 2025.

Generella synpunkter

Förslaget presenteras i ett tydligt och lättillgängligt utskrivbart pdf-dokument på hemsidan, med ambitionen att i nästa steg gå över till en digital version. Lekeberg ser fram emot att ta del av det utvecklingsarbetet, vilket bland annat ger möjlighet att koppla ställningstaganden och riktlinjer direkt till kartorna i översiktsplanen, för att på så sätt ytterligare förtydliga dessa och underlätta för efterföljande planering.

I den inledande delen redovisas de fem fokusområden som representerar de mest prioriterade frågorna för översiktsplanen:

- Det gröna, robusta och klimatanpassade Karlskoga
- Det vackra, barnvänliga och trygga Karlskoga
- Det företagsvänliga och innovativa Karlskoga
- Karlskoga en del av världen
- Det trafiksäkra och mobilitetsvänliga Karlskoga

Dessa prioriterade frågor skulle med fördel kunna följas upp tydligare i förslaget med förslag på hur de sak genomförs med stöd av översiktsplanen, till exempel huvudstråk för cykelpendling, identifierade klimatriskområden i kartan, riktlinjer för barnperspektiv vid planläggning av bostäder etc.

Förslaget innehåller i detta skede ingen hållbarhetsbedömning/konsekvensbeskrivning enligt plan- och bygglagen, eller miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken. Lekeberg ser fram emot att ta del av dessa i samråd 2.

Specifika synpunkter

De mellankommunala frågor som kan identifieras är:

- Kommunövergripande strukturer som kommunikationsstråk, bostads- och arbetsmarknadsfrågor

Postadress Lekebergs kommun 716 81 Fjugesta	Gatuadress Bangatan 7 Fjugesta	Telefon 0585-487 00	E-post kontaktcenter@lekeberg.se	Hemsida lekeberg.se	Organisationsnummer 212000-2981
---	--------------------------------------	------------------------	-------------------------------------	------------------------	------------------------------------

- Hantering av värdefulla områden över eller i närheten av kommungräns, till exempel riksintressen och naturreservat
- Riskhantering, särskilt eventuella hot mot vattenkvaliteten
- Eventuellt utpekade områden för bostäder, verksamheter, energi mm som påverkar över kommungräns

Kommunövergripande strukturer

Karlskoga och Lekeberg har ett gemensamt intresse i E18-stråket som går i öst-västlig riktning genom kommunerna och som omfattar E18, expressbussförbindelse och en möjlig framtida lokalisering av Nobelbanan. I förslaget förordar och planerar Karlskoga kommun tydligt en lokalisering av Nobelbanan över sjön Möckeln och längs med E18 genom Lekeberg mot Örebro. Denna sträckning sammanfaller med den lokalisering som Lekeberg förordar.

Utöver Nobelbanan redovisas ett kommunikationsstråk som berör Lekeberg i den övergripande utvecklingsinriktningen. E18 beskrivs som en viktig transportled för regional arbetspendling och som ger kommunen en god koppling till Örebro, Kristinehamn och Karlstad, samt viktig nationellt särskilt för näringslivet transporter. Kommunikationsstråk sammanfaller med det huvudstråk som pekas ut mellan Lekeberg och Karlskoga i pågående arbete med Lekebergs ny översiktsplan.

När det gäller gemensam bostads- och arbetsmarknad, är Lekeberg på grund av närheten i hög grad sammanlänkad med Örebro, men har också en tydlig relation också med Karlskoga med 3,3 procent av arbetskraften som pendlar till arbeten i Karlskoga och 2,5 procent av arbetstillfällena som Karlskogabor pendlar till. Även bostadsbyggandet påverkas av närheten till den regionala arbetsmarknadens centrum i Örebro, men med ökad rörlighet förväntas även bostadsmarknaden integreras i ett större område. Efter en längre period av kraftig tillväxt i Lekeberg, framför allt i Lannaområdet, har bostadsbyggandet bromsat in. I förslaget till ny översiktsplan är inriktningen en mer begränsad bebyggelseutveckling i Lanna, vilket kan komma att påverka bostadsmarknaden i Karlskoga.

Värdefulla områden

Karlskoga och Lekeberg delar följande riksintressen och andra värdefulla intressen:

- Riksintresse för friluftsliv - Södra Kilsbergen
- Riksintresse för kommunikationer väg - E18
- Riksintresse för totalförsvar - Villingsbergs skjutfält: riksintresse på land, påverkansområde för buller och annan risk, och område med särskilt behov av hinderfrihet
- Två naturreservat över eller i gräns – Trehörningen och Båsbergen

Lekeberg har inga synpunkter på hanteringen av dessa i planförslaget.

Riskhantering

Den riskhanteringsfråga som påverkar över kommungräns är framför allt risken att inte klara miljökvalitetsnormerna för vatten. Det finns gemensamma vattenförekomster som inte klarar dessa idag:

- Leken – sjö med måttlig ekologisk status som ska uppnå god status senast 2027
- Kärmen – sjö med måttlig ekologisk status som ska uppnå god status senast 2033
- Lanforsälven – vattendrag med god ekologisk potential med tidsundantag till 2027

Övriga kommungemensamma yt- och grundvatten klarar miljökvalitetsnormerna, med undantag för överallt överskridande ämnen (kvicksilver och bromerade difenyletrar). Planförslaget medger en relativt stor utbyggnad av bostäder och verksamheter. Om förslaget i det fortsatta arbetet bedöms kunna medföra negativ påverkan på vattenkvaliteten i gemensamma vattenförekomster, förutsätter Lekeberg att översiktsplanen kommer att kompletteras med en beskrivning av hur kommunen kommer att förvalta vattenförekomsterna för att uppnå beslutade miljökvalitetsnormer.

Kommunerna har i övrigt ingen gemensam vatten- eller avloppsförsörjning.

Uttekade områden

Det finns inga utpekade områden i förslaget som bedöms påverka Lekeberg över kommungräns, utöver de generella regionala sambanden som nämns ovan.

Lekebergs kommun

Åse Friberg
Kommunchef

Pernilla Jacobsson Wallner
Översiktsplanerare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tid

15:00-16:30

Plats

Trollkarlen, Kommunhuset i Fjugesta

Beslutande ledamöter

Caroline Elfors (M) (ordförande)
Peter Strömberg (M) (vice ordförande)
Berth Falk (S) (2:e vice ordförande)
Kerstin Leijonborg (FL)
Annica Zetterholm (C)

Övriga

Åse Friberg (Kommunchef)
Anna Bilock (Ekonomichef)
Susanna Göransdotter (Kanslichef)

Protokollet innehåller paragraferna §41

Ordförande

Caroline Elfors (M)

Justerare

Annica Zetterholm (C)

Sekreterare

§41

Dnr:KS 25-84

Samråd om ny översiktsplan för Karlskoga kommun

Sammanfattning av ärendet

Lekebergs kommun har som grannkommun getts tillfälle att lämna synpunkter i ett första informellt samråd om Karlskoga kommuns förslag till ny översiktsplan. Karlskoga planerar att hålla ett andra formellt samråd under hösten 2025, granskning under vårvintern 2026 och antagande sommaren 2026. Lekeberg gränsar i nordväst till Villingsberg-Våtsjötorpområdet i Karlskoga kommun. Planförslaget går att ta del av på karlskoga.se/bygga-bo--miljo/oversiktsplan-och-detaljplaner/var-nya-oversiktsplan.

Samrådsförslaget för Karlskogas översiktsplan är i huvudsak indelat i tre delar, vilka följer Boverkets modell för hantering av kartinformation i översiktsplaner: Utvecklingsinriktning, Mark- och vattenanvändning, och Riksintressen och andra värden. Utöver detta finns en inledande del med bland annat mål och andra utgångspunkter för översiktsplanen.

Överlag är planförslaget väl formulerat och ligger i linje med Lekebergs syn på de mellankommunala frågorna, vilket förs fram i remissvaret.

Sammanfattningsvis framför Lekeberg följande synpunkter:

- Att översiktsplanen bör kompletteras med en beskrivning av hur kommunen kommer att förvalta vattenförekomsterna för att uppnå beslutade miljökvalitetsnormer, ifall planförslaget i det fortsatta arbetet bedöms kunna medföra negativ påverkan på vattenkvaliteten i gemensamma vattenförekomster. I övrigt har Lekeberg inga invändningar mot förslaget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse – Samråd 1 om ny översiktsplan för Karlskoga kommun (157514)
- Remissvar - Samråd 1 om ny översiktsplan för Karlskoga kommun (157356)
- Samråd om ny Översiktsplan för Karlskoga kommun (KS 25-84-1)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott antar föreslaget remissvar i samråd 1 om översiktsplanen för Karlskoga kommun.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott antar föreslaget remissvar i samråd 1 om översiktsplanen för Karlskoga kommun.

Susanna Göransdotter

Kommentar till yttrande 16:

Lekebergs kommun

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
MKB och hållbarhets- frågor	De flesta av de frågor som lyfts i yttrandet kommer att beskrivas tydligare under samråd 2 när översiktsplaneförslaget kompletteras med miljökonsekvensbeskrivning och hållbarhetsbedömning.	Justering översiktsplan

Yttrande 17 - Nora kommun

**NORA
KOMMUN**

2025-03-25
Meddelande

Dnr: KS2025-066

Tillväxt- och fastighet

Karlskoga kommun

691 83 Karlskoga

Yttrande på Karlskoga kommuns översiktsplan

Nora kommun har tagit del av Karlskoga kommuns översiktsplan som är utställd på samråd 1 av 2.

Generella inspel

Nora kommun ser positivt på att Karlskoga tar fram en ny översiktsplan.

Kommunen ser positivt på att en ny väg byggs mellan Länsväg 243 och E18 för att förbättra förbindelsen. Länsvägen och dess standard är av betydelse för att stärka näringslivet och samverkan mellan näringslivet i kommunerna.

Utöver det gör kommun bedömningen att det finns ganska lite kopplingar och gränsöverskridande samarbeten mellan kommunerna. Nora önskar ett närmare samarbete med Karlskoga där fler frågor i gränslandet mellan kommunerna kan få en större del i respektive kommuns översiktsplan och utvecklingen av kommunerna framt. Det gäller bland annat frågor om transportinfrastruktur, energiförsörjning, naturvärden, försvars- och företagsetableringar, kollektivtrafik, utbildningar med mera.

Kartorna i översiktsplanen är svåra att navigera sig i då det inte finns några referenspunkter. Det är svårt att få en uppfattning kring var någonting är. Flera av kartorna är dessutom i låg upplösning.

Med vänlig hälsning

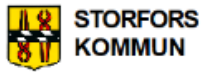
Christina Landoff
Kommundirektör

Kommentar till yttrande 17:

Nora kommun

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Infrastruktur	Förlängningen av Österleden, vilket även innebär en ny och genare sträckning av Länsväg 243 har diskuterats mycket länge och finns även med i gällande översiktsplan, prioriteten är dock relativt låg jämfört med andra trafikinfrastrukturinvesteringar.	Ingen ändring
Utvecklings- område	I det översiktsplane-förslag som skickas ut för samråd 2 finns ett utvecklingsområde för industri inlagt strax norr om Utterbäck, d v s åt Norahållet och där angöring eventuellt kan ske mot Lv 243. Kanske är det en början på aktiva samarbeten med Nora.	Komplettering översiktsplan Komplettering mark- och vattenanvändni ngskartan
Format	Inför samråd 2 har översiktsplane-förslaget i PDF-format lagts upp i en lågupplöst version som kan mailas, en högupplöst version som kan laddas ner från Karlskogas hemsida (där framförallt kartorna kommer att hålla en helt annan kvalitet) samt en digital version som ger helt nya möjligheter att söka runt i översiktsplanen och då framförallt med hjälp av klickbara kartor.	Ingen ändring

Yttrande 18 - Storfors kommun

YTTRANDE
Datum
2025-03-31

Sida 1 (2)
Diarienummer
KS/2025:156

samhallsledningsavdelningen@karlskoga.se

Remissyttrande - Samråd om ny Översiktsplan för Karlskoga kommun

Som representanter för Storfors kommun vill vi härmed lämna våra synpunkter på Karlskoga kommuns översiktsplan och den föreslagna utvecklingen.

Vi ser mycket positivt på den planerade utvecklingen av Lunnedet, då detta är ett område av betydelse även för oss i vårt direkta närområde. Att stärka och utveckla besöksnäringen i Karlskoga har en positiv inverkan på hela regionen, och vi anser att en satsning på friluftsliv, turism och rekreation i Lunnedet bidrar till att stärka områdets attraktionskraft och samverkan över kommungränserna.

Vi vill också lyfta fram den mellankommunala dialogen om potentiell samverkan inom vatten- och avloppsförsörjning (VA), där Karlskoga och vår kommun till viss del redan har upprättade kontakter för dialog. Vi ser oss som en naturlig part i den fortsatta utvecklingen av VA-infrastrukturen och ser med tillförsikt på möjliga framtida samarbeten så att vi utvecklas i enlighet med de långsiktiga målen för en hållbar vattenförvaltning.

Vidare vill vi betona att vi även i vår kommun aktivt arbetar för att främja företagsetableringar, och att industriella verksamheter kan komma att lokaliseras i områden nära vattendrag som ligger inom avrinningsområdet till Karlskogas vattentäkt. Vi är fullt medvetna om vikten av att säkerställa vattentillgång och vattenkvalitet, och vi vill understryka att all etablering av verksamheter sker i enlighet med gällande miljölagstiftning och efter omfattande prövningar av ansvariga myndigheter. Dricksvattenfrågan är viktig för såväl vår framtida utveckling som för vår robusthet.

Storfors kommun ser dock att just dricksvattenfrågan i Karlskoga skulle ha hanterats i en tydligare och mer inkluderande process än den gjorts under senare tid. I synnerhet avser detta en eventuell flytt av kommunens vattenintag.

Där har Storfors kommun nämligen fått information kring detta först genom ett ledningsrättsärende för att dra fram nya ledningar till en planerad intagspunkt, och nu då även tydligt invävt och kravställt i översiktsplanearbetet. Detta innan, så som vi tolkat det, något initiativ över huvud taget påbörjats avseende ansökan om ett nytt vattenskyddsområde. Detta är djupt bekymmersamt då den nya intagspunkten planeras att läggas i kommungränsen mot Storfors kommun och potentiellt utgöra en begränsning för närliggande verksamheter, såväl befintliga som kommande.

Utifrån Storfors kommuns perspektiv hade det varit smakfullt att först hantera den juridiska processen för ett nytt vattenskyddsområde inklusive dialog om närliggande verksamheters konsekvenser och deras ersättningar för intrånget. Innan svepande beskrivningar med hårda uppströmskrav formuleras i en översiktsplan utan juridisk tyngd. Storfors kommun ser det inte som lämpligt att skriva in uppgifter om skyddsåtgärder och förändrade vattenskyddsområden i en översiktsplan förrän frågeställningen är juridiskt hanterad via en ansökan om vattenskyddsområde, där möjlighet och lämplighet tydligt utreds.

Storfors kommun ser att det i en sådan process blir lämpligare att uttrycka konsekvenser, åtgärder mm än vad det innebär att försöka formulera det i ett remissförfarande till en översiktsplan.

Vi uppskattar möjligheten att lämna synpunkter i detta samråd och ser fram emot en fortsatt dialog och samverkan kring frågor av gemensamt intresse.

Johan Rosqvist
Kommunchef

Kommentar till yttrande 18:

Storfors kommun

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Vatten- försörjning	Precis som framhålls i yttrandet är en översiktsplan ett översiktligt inriktningsdokument som inte är juridiskt bindande. Någon kravställning kan det därför aldrig vara tal om, sådant hanteras i andra processer. Men att i översiktsplanen undanhålla så primär funktion som vattenförsörjningen är däremot inte rimligt. Karlskoga kommun har (tillsammans med Degerfors kommun) i ett gemensamt utredningsarbete som startade för över 10 år sedan undersökt möjliga vattenförekomster inom en 2,5 mils radie runt de båda tätorterna (plus Vätternvatten). Utifrån det underlaget har fördjupade utredningar gjorts, vilka nu lett fram till att alternativet Alkvettern blivit Karlskoga kommuns huvudinriktning för en säkrad dricksvattenförsörjning. Och i en översiktsplan ska även konsekvenserna av olika inriktningar belysas, så att detta sker är helt i enlighet med vad en översiktsplan syftar till.	Ingen ändring
Övrigt	Processen inför ansökan till Mark- och miljööverdomstolen rörande nytt råvattenintag har föregåtts av samråd enligt 6 kap miljöbalken, där berörda har fått möjlighet att yttra sig. Storfors kommun har yttrat sig vid detta tidiga samråd.	Ingen ändring
Vatten- försörjning	Inför samråd 2 görs en översyn av formuleringarna som rör den framtida vattenförsörjningen.	Justering översiktsplan

Yttrande 19 - Tillväxt- och Tillsynsförvaltningen

1 (1)

Dnr: ALL.2024.535
Datum: 2025-04-14 10:11:46

Tillväxt- och tillsynsförvaltningen

Handläggare: Stina Vendel

Samhällsledningsavdelningen

samhallsledningsavdelningen@karlskoga.se

Svar på samråd

Ärende: Samråd Översiktsplan Karlskoga

Bygglövsenheten, Tillväxt- och tillsynsförvaltningen har mottagit inbjudan till samråd i rubricerat ärende.

Bygglövsenheten har inget att erinra om nya översiktsplanen, men vill lämna kommentarer/frågeställningar:

- I lagrådsremissen för ändringar i plan- och bygglagen så föreslås en ändring i kapitel 3 som handlar om översiktsplanering. Vad översiktsplanen ska innehålla (3 kap 5 § plan- och bygglagen) får i förslaget en ny punkt att ÖP ska innehålla:

sådana särskilt värdefulla byggnadsverk, allmänna platser och bebyggelseområden som avses i 8 kap. 13 § samt kommunens syn på vilka hänsyn som krävs för att tillvarata de särskilda värdena

Bygglövsenheten avstår från att bedöma om den nya översiktsplanen uppfyller det föreslagna lagkravet, men uppmanar arbetsgruppen att läsa in sig i frågan. Vi tycker att det är positivt att nya ÖP hänvisar till kulturmiljöprogrammet.

- Bygglövsenheten undrar också om LIS-områden? Om de LIS-områden som idag finns automatiskt följer med till den nya översiktsplanen och om det finns planer på nya områden.

För tillväxt- och tillsynsnämnden

Stina Vendel
Byggnadsinspektör
stina.vendel@karlskoga.se

Handlingen upprättad av Stina Vendel, 2025-04-14, ALL.2024.535

Kommentar till yttrande 19:

Tillväxt- och tillsynsförvaltningen

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
LIS-områden	Översiktsplaneförslaget kompletteras med LIS-områden (preliminärt 14 st) till samråd 2.	Komplettering översiktsplan

Yttrande 20 - Kultur- och fritidsförvaltningen

Synpunkter för förslag av ny översiktsplan, Kultur- och fritidsförvaltningen

Sida 21-22

Upprepning I Å

Sida 26

Stavning/grammatik

Sida 32

Immen felstavat

Sida 46

Pumptrack- Bort (samt det övriga i detta stycke)

Sida 47

Knapped/Lunnedet omdisponera detta

Sida 89

Lunnedet stavfel, eventuellt tillägg av Möckeln runt cykel

Lägg till kultur- och fritidslokal- kan bli Bregårdsskolans aula (kanske är klart i samband med att öpn är klar)

Sida 90

Event-ytan vid Nobelhallen måste ersättas på annan plats på grund av det nya badhusets etablering. Den nya ytan för ex för cirkus och andra event skulle eventuellt kunna placeras där förråden idag står, på andra sidan norrleden

Kommentar till yttrande 20:

Kultur- och fritidsförvaltningen

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Redaktionella synpunkter	Kultur- och fritidsförvaltningen har endast synpunkter av redaktionell karaktär. Översiktsplanen revideras därefter.	Justering översiktsplan

Yttrande 21 - Samhällsbyggnads- och serviceförvaltningen

Karlskoga

2025-04-11

Samrådsyttrande på förslag till ny översiktsplan, samhällsbyggnads- och serviceförvaltningen

Introduktion till Översiktsplanen och Hållbarhetsperspektiv

Förvaltningen ser generellt positivt på hur hållbarhetsfrågorna uppmärksammas i översiktsplanen, där höga ambitioner för en ekologisk hållbar utveckling uttrycks, vilket är både positivt och nödvändigt. Förvaltningen förespråkar dock ett förhållningssätt där hållbar utveckling strävar mot en socialt hållbar utveckling inom planetens gränser, med ekonomin som medel. Samtidigt noterar förvaltningen en obalans i beskrivningen av de tre hållbarhetsdimensionerna; ekologisk och ekonomisk hållbarhet är kortfattat presenterade medan social hållbarhet är mer ingående beskriven med fler fokusområden och vägledningar. Detta kan leda till en uppfattning om att social hållbarhet anses viktigare än de andra dimensionerna, vilket inte tydligt framgår som ett ställningstagande i planen. Därför rekommenderas en mer jämnt fördelad och klar presentation av alla tre hållbarhetsaspekter för att säkerställa att ingen dimension upplevs som överordnad de andra. Vidare bör stycket om ekologisk hållbarhet kompletteras till att beskriva mer än enbart natur- och vattenvärden, så som bland annat mobilitet, resurseffektivitet och energi.

Förvaltningen ser positivt på att översiktsplanen gör en tydlig koppling till Agenda 2030. Dock önskas en motivering till utvalda mål i Agenda 2030 som lyfts fram som särskilt relevanta för översiktsplanen.

Tillväxt och Målkonflikter

I inledningen står att *Staden befinner sig i en stark tillväxtfas och det byggs åter många nya bostäder som möjliggör skapandet av ett hållbart samhälle för nuvarande och för framtida invånare*. Tillväxt kan vara positivt utifrån vissa hållbarhetsaspekter, men det finns också en tydlig målkonflikt dem emellan som bör adresseras, i inledningen såväl som genomgående i översiktsplanen. Förvaltningen önskar tydliggöranden kring hur målkonflikten hanteras och hur avvägningar dem emellan görs.

Avvägningar mellan Målkonflikter

Översiktsplanen kan tydliggöras vad gäller avvägningar mellan vissa målkonflikter. Ett exempel är bostadsbebyggelse på landsbygden kontra förtätning. I översiktsplanen står:

"Nvexploatering, samt omvandling av fritidshus till åretruntboende prioriteras i lämpliga vattennära lägen, på landsbygden bejakas ny bostadsbebyggelse förutsatt att VA-försörjning säkerställs"

"Bostadsutveckling bör främst ske genom förtätning kring redan byggda strukturer gärna kombinerat med handel, arbetsplatser, serviceinrättningar och publika funktioner"

Samt

"Förtätning av bebyggelse prioriteras kring befintliga strukturer, infrastruktur, samt fjärrvärmenätet och med hänsyn till miljö- och klimataspekter."

Samma sak gäller områdena Äspenäs, Sandåsen och Högåsen i relation till ställningstagandet:

"Bostadsutveckling bör främst ske genom förtätning kring redan byggda strukturer gärna kombinerat med handel, arbetsplatser, serviceinrättningar och publika funktioner."

Exploatering och Jordbruksmark

Ett annat exempel är exploatering kontra brukningsvärd jordbruksmark:

"En begränsad öppen yta mellan två befintliga bebyggelsegrupper inom Storängsuddensområdet som bör exploateras för bostäder, i huvudsak villor men med inslag av radhus/marklägenheter. I princip en förtätning av befintligt bostadsområde. Ytan finns omnämnd som bostadsutvecklingsområde i tidigare planeringsdokument"

kontra Miljöbalkens

"Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk."

Det behöver tydliggöras hur dessa inriktningar ska förenas.

Mark- och Vattenanvändning

En översiktsplan ska ange inriktningen för mark- och vattenanvändningen. Generellt finns en hel del ställningstaganden som inte har en tydlig mark- och vattenanvändningskoppling, och som därmed möjligtvis inte lämpar sig för en översiktsplan. Exempel är:

"Följande översiktsplan föreslår en modernisering av centrum så att Karlskoga centrum blir en mer modern, uppdaterad och levande stadskärna och att centrum i framtiden förmedlar ett "gott första intryck" för boende och besökare i staden."

"De kommunala naturreservaten bör ha bra skyltning och en karta vid varje entré till området där stigar och intressanta platser är utmärkta. Information om gällande regler ska finnas och gärna på flera språk."

"Karlskoga kommun bör bedriva kalkning utifrån den regionala kalkningsplanen."

"Kommunen bör verka för invånares goda möjligheter till kulturella upplevelser och egna kulturella aktiviteter. Exempelvis behövs ett upprustat bibliotek med flexibla lösningar och en funktionell konsertlokal"

"Karlskoga strävar efter att erbjuda trygga, attraktiva förskolor som erbjuder en modern pedagogisk miljö och med elever som avspeglar hela kommunen."

Språkliga Formuleringar och Konkretion

En översiktsplan är inte juridiskt bindande, men uttrycker kommunens viljeinriktning. Förvaltningen förespråkar att ställningstaganden generellt sett formuleras i ska-form istället för bör-form, för att tydligt visa på kommunens viljeriktning. Med tanke på att ställningstagandena inte är juridiskt bindande görs ändå den slutliga prövningen därefter. Vissa ställningstaganden kan med fördel konkretiseras så att det tydligt framgår vad avsikten är. Ett exempel är; *"Lokalt omhändertagande av dagvatten krävs eller förordas där det är möjligt till rimliga ekonomiska insatser och utan risk för problem och skador på omgivande fastigheter."*

Otydlig Gränsdragning och Tydlighetskrav

Gränsdragningen mellan samhällsbyggnadsinriktningar å ena sidan och ställningstaganden å andra sidan upplevs som otydlig. Vissa samhällsbyggnadsinriktningar är identiska med ställningstaganden, andra är snarlika och vissa återfinns inte alls. Förvaltningen önskar att det tydliggörs vad samhällsbyggnadsinriktningarna tillför, utöver ställningstaganden som följer därefter, alternativt att dessa tas bort.

Lagstiftning och Övriga Inriktningar

Vad gäller strandskydd står i förslag till översiktsplan *"Ny bebyggelse i anslutning till vatten ska inte äventyra allmänhetens eller växt- och djurlivets tillgång till strandlinjen, särskilt beaktas detta vid sjön Möckeln"*. Förslag är att *"särskilt beaktas detta vid sjön Möckeln"* stryks då det innebär en mer tillåtande inriktning än lagstiftningen. Det samma gäller inriktningen om jordbruksmark, där det i översiktsplanen står *"Sammanhängande jordbruksmark ska i största mån undantas från exploatering"*. Ordet *sammanhängande* samt *största mån* bör strykas från inriktningen.

Energiproduktion och Systemperspektiv

Vad gäller energiproduktion behöver ett systemperspektiv tas med, där påverkan även utanför kommunens gränser vägs in. Om vi ska verka för en fossilfri energiproduktion inom kommunen, behöver ett alternativt sätt för hantering av brännbart restavfall först identifieras. Att enbart minska utsläppen inom kommunen, men på bekostnad av utsläpp utanför kommunen är inte eftersträvärt.

Tidsperspektiv och Utveckling

Översiktsplanens tidshorisont är år 2050, vilket innebär att utvecklingen som presenteras bör ha det tidsperspektivet. Förvaltningen ställer sig därför frågande till att ha dubbla tidsperspektiv för utvecklingen vid Storängen, där villakvarter prioriteras på kort sikt och centrumbebyggelse på längre sikt. Den utveckling som förespråkas på kort sikt bör vara förenlig även med den långsiktiga viljeinriktningen.

Verksamhetsetableringar och Hållbarhetsinriktning

Ställningstaganden för hur verksamhetsetableringar kan kombineras med den övergripande hållbarhetsinriktningen behöver utvecklas. Exempel på ställningstaganden för verksamheter kan vara att lokalisera dem på ett sätt som minimerar behovet av transporter av material och människor, att placera personal- eller besöksintensiva verksamheter i lägen där hållbara transportlösningar är väl utvecklade samt att i möjligaste mån hushålla med marken vid verksamhetsetableringar.

Sammanfattning och Tydlighetskrav

Förvaltningen har uppmärksammat den inkonsekventa presentationen i översiktsplanen, vilket försvårar förståelsen av informationens betydelse och relevans. Vi vill framhäva följande exempel där detta är särskilt tydligt:

- Beskrivningen av hållbar samhällsplanering på sidorna 16 och 17 visar på en obalans i hur de olika hållbarhetsaspekterna presenteras. Ekologisk och ekonomisk hållbarhet beskrivs på ett enhetligt sätt, medan social hållbarhet ges mer utrymme och detaljer. Detta kan skapa intrycket att social hållbarhet anses viktigare, utan att det tydligt framgår som ett ställningstagande.
- I de lila rutorna, där ställningstaganden presenteras, används överskrifter såsom inriktningar, ställningstaganden och detaljerade ställningstaganden. Avsaknaden av tydlig skillnad och alla kategorier presenteras i rutor av samma färg gör det svårt att avgöra deras relativa betydelse.
- Beskrivningarna av stadsdelar och projekt varierar avsevärt i detaljnivå. Ibland specificeras exakta bostadstyper för vissa stadsdelar. Vi föreslår att dessa beskrivningar begränsas till övergripande bostadsplaner, med ett senare planprogram för djupare analys vid projektets aktualitet. Den nuvarande detaljeringsgraden riskerar att påverka strategiska beslut, vilket kan leda till avvikande yttranden i detaljplaneskedet och minska medborgarnas tillit. Ett exempel på denna variation återfinns på sida 33, där stadsdelar beskrivs olika, och där Frökenborg avviker genom att redogöra för redan genomfört arbete, vilket inte görs för övriga stadsdelar.

Faktafel och Korrigeringar

Flera faktafel har noterats i översiktsplanen, vilket kräver korrigering:

- Sida 45 beskriver en aktuell detaljplan för Näset som inte är korrekt.
- Sida 53 innehåller inkonsekventa uppgifter om antalet naturreservat.
- Eventuellt är hänvisning på sida 59 till en felaktig lagparagraf.
- Sida 81 saknar uppgifter om riksintresse för kulturmiljövård.
- Information på sida 101 beskriver riksintresse för höga objekt kopplade till Försvarmakten som 45 meter inom tätbebyggt område istället för de korrekta 50 metrarna.
- Sida 21 anger att grönområde ska finnas inom 300 meter, medan grönstrukturplanen beskriver detta som 250 meter. Detta kräver en uppdatering av ställningstagandet för att uppnå en konsekvent beskrivning.

Detaljeringsgrad och Projektfokus

Angående detaljeringsgraden i översiktsplanen anser förvaltningen att viss information bör utelämnas för att skapa ett dokument med lång hållbarhet. Våra synpunkter är i huvudsak riktade mot projektbeskrivningarna:

- Inledningen beskriver världsläget vilket påverkar kommunen till följd av försvarsindustrins betydelse. Omvärldsfaktorer förändras dock snabbt, och beskrivningen bör istället fokusera på Karlskoga som en innovativ industristad. För närvarande står det:
"Samtidigt som Karlskoga blomstrar, befinner sig Sverige och världen i det allvarligaste säkerhetspolitiska läget sedan andra världskriget. Försvarsindustrin som är navet i Karlskogas näringsliv går just nu på högvarv eftersom efterfrågan är stor på försvarsmateriell."
- Projektbeskrivningarna specificerar ofta användningsområden som bostäder och handel, termer som återfinns i detaljplaner. En mer övergripande beskrivning

utan sådan specifikation vore önskvärd för att undvika att vissa användningar framstår som ställningstaganden.

Översyn och Revidering av Ställningstaganden

Vidare anser förvaltningen att följande ställningstaganden i översiktsplanen kräver omformulering eller revidering:

- På sida 17, trots avsaknaden av ett direkt ställningstagande, anges att luftkvalitet ska främjas och trafikbuller minskas i samhällsplaneringen. Detaljplanearbete följer redan lagkrav och hänsyn till framtiden, vilket borde vara tillräckligt. Vid utvecklingen av en ny stadsdel uppstår oundvikligen en ökning i bullernivåerna, vilket är en naturlig följd av urbanisering. Givetvis kan förebyggande åtgärder genomföras för att minimera dessa effekter. En potentiell följd av dessa åtgärder är att omfattande utredningar kan bli nödvändiga, vilket i sin tur kan innebära ökade kostnader för beställaren. Vidare kan det hända att medborgarna ställer krav baserat på intentionerna i översiktsplanen, vilket kan leda till ytterligare arbetsbelastning under detaljplaneprocessen. Som exempel kan en ny stadsdel generera mer trafikbuller, men så länge det ligger inom de stipulerade lagkraven. Medborgare kan då yttra att översiktsplanen anger en minskning av buller, trots att de faktiska värdena har ökat.
- Under Granbergsdal på sida 32, anges att *"planläggning inte behöver vara ett krav"*, vilket är kontextstyrt av lagstiftningen. Inkonsekvens försvårar förståelse av krav på andra platser.
- Vattenmiljöer på sida 51 lyfts, där hänvisning till särskilt värdefulla miljöer bör beakta MKN för samtliga vattenmiljöer för att motivera reningsaspekter vid t.ex. dagvattenhantering inom detaljplaneringen.
- Formuleringen kring geoteknisk undersökning på sida 62 antyder att det skulle ske i fyra steg, vilket framstår som kostsamt och ineffektivt. En revidering av formulering rekommenderas för att undvika syftningsfel.
- Sida 70 leder till oklarhet med ställningstagandet nedan. Detta kräver tydligare definition för att förtydliga avsikten.
"Kommunen bör genom planläggning skapa administrativa förutsättningar för kompletteringar av gång- och cykelvägnätet."

Kommentar till yttrande 21:

Samhällsbyggnads- och serviceförvaltningen

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Social hållbarhet	Den sociala hållbarheten har fått ta en relativt stor plats i Karlskogas kommande översiktsplan. Det har inom ramen för framtagandet av denna översiktsplan känts angeläget att adressera och beskriva de sociala aspekterna av Karlskogas framtida utveckling. Den sociala dimensionen av de tre hållbarhetsaspekterna är svår att adressera då aspekten inte syns inom fysisk planering på samma sätt som exempelvis den ekologiska hållbarheten. Inför samråd 2 kommer ett jobb göras för att få de sociala aspekterna att genomsyra hela översiktsplanen samt att en bättre balans mellan de olika dimensionerna finns i översiktsplanen.	Justering översiktsplan
FN:s globala mål	Utvalda mål i Agenda 2030 relevanta för översiktsplanen motiveras ytterligare.	Justering översiktsplan
Målkonflikter	Översiktsplaneförslaget har justerats för att eliminera de målkonflikter som fanns under samråd 1.	Justering översiktsplan
Jordbruksmark	Översiktsplanen förtydligas vilken jordbruksmark som kan komma att ianspråktagas till föremål för utveckling och hur denna utveckling bedöms vara förenlig med jordbruksmarkens skydd i miljöbalken.	Justering översiktsplan
Språk	Eftersom översiktsplanen inte är juridiskt bindande avser kommunstyrelseförvaltningen inte att ändra ställningstagandena från bör till ska.	Ingen ändring
Ställningstaganden	Kommunstyrelseförvaltningen vill förtydliga att alla ställningstaganden inte alltid har en tydlig koppling till mark- och vattenanvändning. Vissa ställningstaganden är av mer tematisk karaktär och gäller inte alltid ett visst geografiskt område.	Ingen ändring
Strandskydd	Avseende strandskydd kompletteras förslaget till översiktsplanen med LIS-bilaga till samråd 2.	Justering översiktsplan
Redaktionell synpunkt	Gränsdragning mellan samhällsbyggnadsinriktningar och ställningstaganden, synpunkt är noterad.	Justering översiktsplan
Redaktionell synpunkt	För hög detaljeringsnivå på stadsdelar, riskerar att påverka strategiska beslut, synpunkt är noterad.	Justering översiktsplan

Yttrande 22 - Lantmäterimyndigheten Karlskoga kommun

Samråd om ny översiktsplan för Karlskoga kommun

Lantmäterimyndigheten lämnar inga synpunkter

Med anledning av att det är ett politiskt styrdokument avstår Lantmäterimyndigheten att lämna synpunkter.

Lantmäterimyndigheten har ingen lagstadgad skyldighet att granska översiktsplaner och dessa berör normalt sett endast indirekt Lantmäterimyndighetens kommande arbete. Många av de ställningstaganden som beskrivs i översiktsplaner kommer i och för sig att innebära förändringar i fastighetsindelningen eller att fastighetsanknutna rättigheter (servitut, ledningsrätter, gemensamhetsanläggningar etcetera) kommer att bildas eller ombildas. Omfattningen av dessa behov kommer dock att konkretiseras i senare skeden, till exempel då områden detaljplanearter. Lantmäterimyndigheten medverkar däremot i detaljplaneprocessen.

Nina Lübeck

Enhetschef lantmäteri

Kommentar till yttrande 22:

Lantmäterimyndigheten Karlskoga kommun

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
-	Inga synpunkter.	Ingen ändring

Yttrande 23 - Stadsarkitekt

Karlskoga kommun

s. 25 Ligger Karlskoga bara på norra Möckeln strand? Allmänt för hela öp - Bilderna borde vara stöd till texten och väljas rätt.

s.6 Behövs befolkningsmålet till 2030 under planeringsförutsättning så med?

s.26 På vilket sätt förbättras kopplingen mellan Karlskoga och Degerfors om Möckelnleden går parallellt med järnvägen?

s.26 Blir det verkligen bra för Karlskogas utveckling att flyta på E18? Vad blir för konsekvenser? Karlskoga kommer att dö som stad i så fall.

s.27 Karlskoga bilder under vintertid är otroligt vackra men några borde ersättas med vår, sommar eller höst bilder t ex i början av dokumentet.

s.28 Busstation är inte resecentrum. Karlskoga resecentrum istället för Storängens resecentrum.

s.30 Busstationen är ombyggt för två år sedan så här man behöver skriva om utvecklingsmöjligheter istället för förnyelse.

s.31 Jag skulle inte kalla det nya området för stadskärna. Det är bara en ny stadsdel under utvecklingen.

s.32 Bilden är vacker men lite deppig, går den att byta ut?

s. 35 Blir det inte Karlskogas resecentrum istället? Idag finns bara buss station som inte kallas för Resecentrum.

s.40 Busstationen är ombyggt för två år sedan så här man behöver skriva om utvecklingsmöjligheter istället för förnyelse.

s.40 Hur blir det med dagligvaruhandel i Löten (Solvargshagen) och området vid Nobelhallen/Nobelbadet med nya och befintliga bebyggelsen?

s.43 se kommentar på s.31 (Jag skulle inte kalla det nya området för stadskärna. Det är bara en ny stadsdel under utvecklingen.)

s.43 se den andra kommentaren på sida 26 (26 Blir det verkligen bra för Karlskogas utveckling att flyta på E18? Vad blir för konsekvenser? Karlskoga kommer att dö som stad i så fall.)

s.45 Byt bild till en mer passande

s.48 Byt bild

s.65 Under rubriken *Utveckling på bostadsmarknaden i Karlskoga, första stycket*, Går det att förtydliga texten och förhålla sig till ett mål?

s.66 I det andra ställningstagandet under *Ställningstaganden kategoriboenden och särskilda boenden* Är det verkligen viktigt för de som bor på sådana boende med ett centralt läge?

s.70 Byt bild

s.75 Byt bild till en med bådar fastspända vid bryggan

s.76 Byt bild

s.77 Denna bild används två gånger

s.78 Välj en annan bild, ex med fiskebrygga i stället

s.79 Välj en bild på en förskola eller förskola i stället

s.80 Bilderna borde vara kopplade till texterna genomgående i översiktsplanen

s.81 Byt bild

s.81 Det andra ställningstagandet *Underhåll och förändringar bör göras på ett lämpligt arbetssätt för att anpassa riksintresse till nutida och framtida behov* bör det läggas till "tan att äventyra det befintliga kulturhistoriska värdet."

s.82 Byt bild

s.89 Byt bild

s.90 Nobelområdet istället för nobelområdet.

S.94 Ny bild, denna passar på sida 81

Kommentar till yttrande 23:

Stadsarkitekt Karlskoga kommun

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Redaktionella synpunkter	Stadsarkitekten har i första hand redaktionella synpunkter kopplat till ordval och bilder. Översiktsplanen uppdateras på vissa ställen enligt kommentarerna.	Justering översiktsplan Justering digital översiktsplan

Yttrande 24 - Säkerhetschef Karlskoga kommun

s.36 (se bild)

1. ...främst beroende på de krav som (sprängämnes)tillverkningsindustri ställer. Text i parenteser bort
2. (Verksamheter kopplat till försvarsindustrin) Text i parenteser bort, förslag på text: Det finns verksamheter som bör prioriteras...
3. ... (säkerhetsskäl) Text i parenteser bort, förslag på text: Av olika skäl...
4. ... (säkerhetsskäl) Text i parenteser bort, förslag på text: Av olika skäl...
5. ...av (att ett flertal aktörer är verksamma inom försvarsindustrin.) Text i parenteser bort, förslag på text: ... flertalet aktörers verksamhet och industri.
6. (försvars) industri likväl som för andra aktörer (inom försvarssegmentet) i Sverige och norra Europa. Text i parenteser bort
7. (Nuvarande huvudsakliga verksamhetsutövare är Saab Bofors Test Center) Text i parenteser bort
8. ...av vapen- och säkerhetssystem samt avfallsdestruktion av explosiva varor och sprängämnesavfall samt provning/klassning av sprängämnen. Skriv om till : ...av system samt avfallsdestruktion av varor och avfall samt provning/klassning av ämnen.
9. (Skjut)buller Text i parenteser bort

Verksamheter och industri

Områden med verksamheter/industri som kan vara störande för omgivningen. Bostäder bör inte medges i närområdet. Befintliga verksamhetsområden kan utvecklas genom förtätning och komplettering av verksamheter samt genom utvidgning där så är möjligt

Björkborn

Pågående/befintlig användning: Björkborn är till ytan Karlskogas största industriområde, främst beroende på de krav som sprängämnestillverkningen ställer. Området ligger i norra utkanten av tätorten, avgränsat av Timsälven i väster.

Expanderad användning: Björkbornsområdet planeras att utvidgas mot öster och viss mån söderut från till Norrleden. Verksamheter kopplat till försvarsindustrin bör prioriteras och om möjligt i kombination med verksamheter som kan dra nytta av och/eller kopplas till Kraftvärmeverket.

Att beakta: Utökningar inom området ökar trafikbelastningen såväl inom som till och från området. Detta gäller både person- och godstrafik. Minst en ny port till Björkbornsområdet kommer krävas. En övergripande trafikstudie bör göras med syftet att förbättra transportkapaciteten till och från Björkbornsområdet. Nya och/eller kompletterande vägsträckor med hög kapacitet som knyter området med E18 måste sannolikt tillkomma. Laddningsmöjligheter för tunga fordon i anslutning till området bör genomföras. Idag är Kraftvärmeverket klassat som skyddsobjekt. Området kan eventuellt i sin helhet komma att bli skyddsobjekt, vilket ställer krav även på hur omgivande ytor planeras.

Bofors-Backa

Pågående/befintlig användning: Platsen för den ursprungliga industrietableringen i Karlskoga. Ligger helt centralt i tätorten, avgränsat av E18 i norr och sjön Möckeln i söder samt bostadsbebyggelse i öster och väster. Bofors-Backaområdet status som industriområde är stadfäst i gällande översiktsplan. Endast ett fåtal ytor är reglerade med detaljplan och det finns inget önskemål från verksamheterna att detaljplanläggas. En stor del av Bofors-Backaområdet är klassat som skyddsobjekt. På Boforsuddens finns mindre ytor för förtätning. På Backasidan om Timsälven finns något större men ändå begränsade ytor för utveckling/förtätning. Det finns i princip inga möjligheter att utvidga verksamhetsområdet. Av säkerhetsskäl finns behov av visuell skärmning mellan vissa allmänna ytor och verksamhetsområdet. Kommunen har ett långsiktigt önskemål att knyta samma gång-/cykelvägnätet mellan östra och västra Karlskoga längs stranden genom en bro över Timsälven. Av säkerhetsskäl är det sannolikt inte aktuellt i närtid men ytor bör behållas i kommunal äga ifall förutsättningarna förändras i framtiden.

Att beakta: Bofors-Backaområdet är till stor del klassat som skyddsobjekt med anledning av att ett flertal aktörer är verksamma inom försvarsindustrin. Detta påverkar även hur den närmast omgivningen runt Bofors-Backa kan planeras och utvecklas. Preliminära resultat visar att marken inte är förorenad i någon större omfattning men ytterligare undersökningar behöver göras i samband med att oexploaterad

mark tas i anspråk. Det gäller ytor som tillkommit genom utfyllnad i sjön. Industriområdets centrala läge staden innebär utvecklingsbegränsningar för verksamheter som är av störande karaktär, främst mot öster och väster samt i någon mån mot norr.

Bofors skjutfält
Pågående/befintlig användning: Bofors skjutfält är ett riksintresse som en anläggning för industriell produktion och ska därför betraktas som ett industri- och verksamhetsområde. Skjutfältsområdet omfattar ca 10 000 hektar och är inte planlagt. Området är en viktig avgörande resurs för Karlskogas försvarsindustri, likväl som för andra aktörer inom försvarssegmentet i Sverige och norra Europa. Inga inskränkningar i nyttjandet kan eller bör ske. Utöver skjutningar nyttjas fältet även för avfallsdestruktion. Området sträcker sig in i Örebro och Nora kommuner vilka delvis har andra prioriterade intressen jämfört med Karlskoga. Nuvarande huvudsakliga verksamhetsutövare är Saab Bofors Test Center. (Se kap 14 Totalförsvar för uppgifter om Villingsbergs skjutfält.)

Att beakta: Området ges fortsatt möjlighet att utvecklas som testområde för provning och utveckling av vapen- och säkerhetssystem samt avfallsdestruktion av explosiva varor och sprängämnesavfall samt provning/klassning av sprängämnen. Området ska även kunna utvecklas för annan verksamhet som kan kombineras med befintlig inriktning. Bofors skjutfält innebär inskränkningar för var ny bostadsbebyggelse kan lokaliseras i östra Karlskoga. Mätningar av skjutbuller för att identifiera begränsningen för dessa begränsningar har pågått i fyra år och är inte helt slutförda.

Villingsbergs skjutfält
Expanderad användning: Villingsbergs skjutfält tilläts utvecklas som ett övnings- och skjutfält samt för utbildning.

Valösen

Pågående/befintlig användning: Utgörs i sin helhet av Moelvans sågverk med tillhörande verksamhet. Avgränsas av sjön Möckeln i väster och Österviksvägen i öster samt Svartälven och bostadsbebyggelse i norr. *Expanderad användning:* I söder finns en mycket begränsad möjlighet att utvidga området. En betydande förtätning av verksamheten i området har precis skett och ytterligare utvecklingsprojekt finns. Området behålls för industriverksamhet och bör även fortsättningsvis ha järnvägsanslutning.

Att beakta: Verksamheten är delvis bullrig och kan pågå under alla delar av dygnet. Ingen bostadsbebyggelse bör tillkomma i närområdet. Gång-/cykelväg bör ordnas till området från befintlig vägnät i tätorten men Svartälven försvårar en sådan anslutning.

Kommentar till yttrande 24:

Säkerhetschef Karlskoga kommun

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Säkerhet	Säkerhetschefen har i första hand förslag till revidering av text men anledning av säkerhet. Översiktsplanen revideras i enlighet med yttrandet.	Justering översiktsplan

Yttrande 25 - Lantbrukarnas riksförbund Storfors kommungrupp

30-3-25 Storfors

Synpunkter ang. ställningstaganden i Karlskogas översiktsplan gällande skydd av dricksvattnet. Detta är av intresse för skogs o lantbruksverksamhet eftersom det tilltänkta råvattenintaget och ett eventuellt vattenskyddsområde för detta råvattenintaget så gott som uteslutande skulle belasta företagare och boende i Storfors.

- Avseende följande ställningstagande:
"För att skydda dricksvattnet är det viktigt att förorenande verksamheter som idag bedrivs inom dricksvattentäkternas tillrinningsområden har god kännedom och rutiner för att hindra negativ påverkan på vattnet. Både nutida och framtida uttagsområden."

Oavsett vart verksamheten ligger bör det vara givet att verksamheten har god kännedom och rutin för att förhindra påverkan på vattnet. Detta oavsett om verksamheten ligger inom ett vattenskyddsområde eller inte. Vad avser detta ställningstagande att leda till? Vad blir konsekvensen av detta ställningstagande i praktiken för företag inom det tilltänkta vattenskyddsområdet?
- Avseende följande ställningstagande:
" För att skydda dricksvattnet är det viktigt att nya förorenande verksamheter inte tillåts etablera sig inom dricksvattentäkternas tillrinningsområden utan långt gående villkor om att inte påverka vattnets kvalitet negativt, avser både nutida och framtida uttagsområden."
Detta innebär i praktiken att inga nya företag kan tillåtas etableras inom vattenskyddsområdet. Således läggs en död hand över de delar i Storfors som kommer föreslås ingå i ett vattenskyddsområde vilket givetvis LRF Storfors saknar intresse för. Detta ställningstagande behöver ändras så det tydligt framgår att flera intressen kan rymmas inom området. Verksamheter inom området ska kunna finnas, utvecklas och tillåtas utan långt gående villkor.
- Även formuleringen "Beslutade vattenskyddsföreskrifter ska följas." är märklig i sammanhanget då det väl alltid är givet att lagstiftningar och föreskrifter ska följas. Havs och vattenmyndigheten har en ny vägledning (Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden från 2021 som bygger på att föreskrifter och område tas fram utefter råvattnets kvalitet. Det bör vara ett ställningstagande att det nya vattenskyddsområdet och tillhörande föreskrifter tas fram utefter denna vägledning. Detta för att säkerställa att senaste underlaget kommer användas från tillsynsvägledande myndighet för att på så sätt säkerställa att inte ett förlegat synsätt kommer användas avseende instiftandet av vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.
- Inga extra avgifter i form av tillsyns-, anmälnings- eller tillståndavgifter pga. av att verksamheterna är inom ett vattenskyddsområde bör belasta företagare eller privatpersoner i Storfors kommun eftersom eventuella åtgärder är till för att skydda VA-kollektivet i Karlskoga kommun. Således behövs politiska beslut om att dessa avgifter ska bekostas av VA-kollektivet.

LRF Storfors kommungrupp/ Ingemar Olsson

Kommentar till yttrande 25:

Lantbrukarnas riksförbund Storfors kommungrupp

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Vatten- försörjning	En översiktsplan är ett översiktligt inriktningsdokument som inte är juridiskt bindande. Det innebär att beskrivande texter såväl som ställningstaganden i många fall uttrycker självklarheter. Så är fallet med de punkter som tas upp i yttrandet. En kommun är enligt lag skyldig att säkra vattenförsörjningen och de mått och steg som tas för att uppnå detta måste alla inom det berörda geografiska området förhålla sig till. Att detta nämns i översiktsplanen gör vare sig till eller ifrån vad gäller sakfrågan, vilken hanteras i separata processer. Inför samråd 2 görs en översyn av formuleringarna som rör den framtida vattenförsörjningen.	Justering översiktsplan

Yttrande 26 - Hushållningssällskapet

Hej,

Jag har en synpunkt till den nya Översiktsplanen för Karlskoga kommun.

Om förslaget innebär att bebygga jordbruksmark inom kommunen, värdefull åkermark som tillhör Karlbergs gård (se karta nedan).

Det är olämpligt att bygga på mark som har hög potential för livsmedelsproduktion.

Åkermark kan man se som en ändlig resurs – den går inte att återskapa utan en ny istid.

Att bygga på denna typ av mark är inte ett långsiktigt hållbart alternativ, särskilt i tider där livsmedelssäkerhet och självförsörjning blir allt viktigare.

Den aktuella marken är en lerjord med god vattenhållande förmåga och hög näringsstatus vilket är bra förutsättningar för en hög skördekapacitet.

Den klassificerad som lätt- till mellan-lera – en jordtyp som är mycket väl lämpad för odling.

Här produceras idag mat som bidrar till att föda både kommunens invånare och andra delar av landet.

Enligt Statistiska centralbyrån är 68 procent skogsmark och 7 procent jordbruksmark av Sveriges yta, vilket talar för att vi ska vara väldigt rädda om bra odlingsmark och hellre ta annan mark i anspråk vid exploatering.

Vi behöver bevara vår matjord för framtida generationer, speciellt jordar med bra förutsättningar för matproduktion.

Allt gott, Hälsar

Elsa Rozenbeek

Växtodlingsrådgivare, Agronom

Hushållningssällskapet | HS Konsult AB

Besöksadress: Gamla vägen 5G, Örebro

Fakturaadress: HS Konsult AB, Box 412, 751 06 UPPSALA

Digital fakturaadress: hskonsult.leverantorsfaktura@hush.se

Telefon 072-0921625

elsa.rozenbeek@hushallningssallskapet.se

www.hushallningssallskapet.se

Kommentar till yttrande 26:

Hushållningssällskapet

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Jordbruksmark	Den grundläggande inriktningen i översiktsplanen är att mark som brukas eller har potential att brukas på ett rationellt sätt bör undantas från exploatering. Det exempel som nämns (kartbilagan ni nämner kom inte med), fälten vid Karlberg ut mot Västerleden är inte tänkta att exploateras, vilket är en förändring jämfört med gällande översiktsplan. Det finns däremot ytor som bedöms möjliga för bostadsutveckling i direkt anslutning till jordbruksmarken. Det finns undantag från grundinriktningen och det tydligaste exemplet här är områden i och runt Storängen där en ny järnväg med tillhörande station, plus annan bebyggelse som kopplas till en sådan resehubb, prioriteras. Till samråd 2 finns en särskild karta som redovisar registrerad jordbruksmark men där även förslag på annan framtida markanvändning är markerad. En tanke som lyfts i översiktsplaneförslaget inför samråd 2 är om kommunen, när jordbruks- eller betesmark tas i anspråk, kan kompensera detta genom att förvärva mark som tidigare brukats men som kanske växt igen på senare år och på så sätt öppna för återskapande av jordbruks- och betesmark. Frågan är i vilken omfattning detta skulle vara genomförbart. Här är det öppet för en dialog i frågan.	Justering översiktsplan Komplettering karta

Yttrande 27 - Gullspångsälvens vattenvårdsförbund

2025-04-10

Yttrande från Gullspångsälvens vattenvårdsförbund (GVVF) och vattenråd (GVR) på Karlskoga kommuns första samråd om översiktsplan (ÖP).

Inledning:

Gullspångsälvens Vattenvårdsförbund och Vattenråd välkomnar möjligheten att lämna synpunkter på Karlskoga kommuns översiktsplan (ÖP). Vi ser positivt på kommunens ambition att planera för en hållbar utveckling, men vill lyfta några viktiga aspekter kopplade till Vattenförvaltning, energi, säkerhet och miljörisker som behöver förstärkas i den slutliga planen.

Bakgrund:

Vatten är en av våra mest värdefulla resurser och en förutsättning för ett hållbart samhälle. Gullspångsälvens Vattenvårdsförbund och Vattenråd är en kraftfull samverkansplattform som säkerställer ett helhetsperspektiv inom Vattenförvaltning, där övervakning och åtgärder går hand i hand.

Vi representerar **53 medlemmar** – kommuner, regioner, företag, intresseorganisationer och privatpersoner – som tillsammans verkar för en långsiktigt hållbar vattenanvändning. Genom vår expertis och breda samverkan skapar vi **kostnadseffektiva lösningar** och säkerställer att rätt åtgärd genomförs på rätt plats. Vårt arbete styrs av EU:s vattendirektiv och omfattar vattenkvalitet, kalkning, sedimenthantering, NAP:en och datainsamling – frågor som påverkar allt från ekosystem till samhällsplanering och näringslivsutveckling.

Med **10 medlemskommuner över fyra län** är vi en viktig resurs för strategisk Vattenförvaltning på lokal, regional och nationell nivå. Vi är också en erkänd remissinstans av Regeringskansliet, vilket ger våra medlemmar en stark röst i vattenfrågor på nationell nivå.

Under 2025 ligger ett särskilt fokus på att stötta våra medlemskommuner i att utveckla strategiska vattenfunktioner – ett område där 9 av 10 idag saknar en etablerad struktur. Här finns en unik möjlighet för kommunerna att genom samverkan både stärka sin kompetens och bidra till en långsiktigt hållbar Vattenförvaltning.

Karlskoga kommun är värdkommun för plattformen, geografiskt belägen i hjärtat av avrinningsområdet – från Vansbro och Ludvika i Dalarna ner till Väneren. Genom att integrera vårt samarbete i kommunens vattenarbete kan vi tillsammans skapa en mer hållbar och resiliert Vattenförvaltning för framtiden.

Vi bjuder in er att bli en aktiv del av detta viktiga arbete – för bättre vattenkvalitet, hållbar samhällsutveckling och framtidens generationer.

Synpunkter:

1. Hållbar energi och globala miljömål

Vi noterar att översiktsplanen kopplar till de globala miljömålen, men vi saknar en tydlig hänvisning till det sjunde målet – "Hållbar energi för alla". I en tid där energifrågor är centrala för klimat och hållbarhet är det anmärkningsvärt att vattenkraftens roll och arbetet med att säkerställa moderna miljövillkor inte tydligare adresseras i planeringen. Vattenkraft är en viktig del av Sveriges energimix. Vi rekommenderar att detta mål inkluderas och att dess koppling till kommunens framtida energiförsörjning och miljöanpassning av vattenkraften förtydligas. I Karlskoga kommun och i Gullspångsälvens avrinningsområde finns koncernen Karlskoga Energi och Miljö AB och dotterbolaget Karlskoga Vattenkraft AB med samhällsviktiga funktioner.

2. Kärnkraftens påverkan på vattenresurser

Vi noterar med viss förvåning att översiktsplanen innehåller ett helt avsnitt om kärnkraft. Vi efterfrågar en tydligare motivering till detta samt en fördjupad analys av hur eventuella kärnkraftsrelaterade åtgärder påverkar kommunens vattenresurser och miljömål. Kärnkraftens kylbehov innebär stora uttag av vatten från vattensystem, vilket kan få betydande ekologiska konsekvenser, särskilt i mindre vattendrag där temperaturförändringar påverkar ekosystemen negativt. Eftersom ca 70 % av kärnkraftens energiproduktion går åt till kylning, måste konsekvenserna för vattenbalansen och vattenkvaliteten i regionen utvärderas mer ingående.

Karlskoga är en av Sveriges mest betydelsefulla kommuner inom försvarsindustrin, och vi ser säkerhetspolitiska risker med att kombinera kärnkraftsverksamhet med denna strategiska näring. Etablering av kärnkraftsverksamhet inom kommunen kan utgöra en säkerhetsrisk ur ett försvarsstrategiskt perspektiv, särskilt i tider av ökade geopolitiska spänningar. Kombinationen av försvarsindustri och kärnteknisk verksamhet kan öka kommunens exponering för säkerhetsshot och påverka framtida nationella säkerhetsbedömningar. Vi anser därför att översiktsplanen bör inkludera en mer detaljerad analys av dessa säkerhetspolitiska aspekter och att en eventuell etablering av kärnkraftsverksamhet i kommunen bör utvärderas utifrån dessa risker.

3. Karlskoga kommun som värdkommun för Gullspångsälvens vattenvårdsförbund och vattenråd

Karlskoga kommun har en unik möjlighet att stärka sin roll i regional Vattenförvaltning genom att lyfta sitt värdskap för Gullspångsälvens vattenvårdsförbund och vattenråd. Genom att synliggöra detta i översiktsplanen kan kommunen framhäva sin strategiska betydelse som en samordnande aktör för vattenfrågor i hela avrinningsområdet. Som värdkommun har Karlskoga en central position i vattenflödet från Dalarna ner till Väneren.

Att lyfta detta värdskap i översiktsplanen kan:

- Stärka kommunens profil inom hållbar Vattenförvaltning och samverkan.

- Underlätta strategisk planering av åtgärder för vattenkvalitet och ekosystemtjänster.
- Bidra till en starkare kommunal röst i regional och nationell vattenpolitik.

4. Kommunöverskridande påverkan och behov av helhetssyn

Vi vill betona vikten av en tydlig samordning och kontinuerlig dialog mellan berörda kommuner för att säkerställa en helhetssyn i arbetet med att uppnå en långsiktigt hållbar vattenanvändning – för såväl dagens som framtidens generationer.

Vid en nyetablering av råvattenintag kan föreslagna skyddsåtgärder och föreskrifter få betydande konsekvenser för redan etablerade verksamheter, samt försvåra möjligheterna till nyetablering av näringsverksamhet i grannkommunen.

Vi vill även uppmärksamma att nedströms Karlskoga, efter Möckeln och Letälven, ligger sjön Skagern – ett viktigt dricksvattenintag. Det är därför av största vikt att potentiella risker för olyckor eller föroreningar uppströms beaktas, då sådana händelser kan få allvarliga konsekvenser för vattenförsörjningen i nedströms liggande kommuner.

5. Rättelse av felaktigheter

Vi noterar att det förekommer en felstavning i dokumentet – Svartälven har felaktigt benämnts som "Svartbäcken". Vi föreslår att detta rättas till för att undvika missförstånd och säkerställa korrekt geografisk information.

Avslutning:

Vi vill avslutningsvis framhålla att översiktsplanen innehåller många intressanta perspektiv och viktiga framtidsanalyser och trots mastigt innehåll är materialet lättsmält. Vi tror att en starkt samverkan mellan kommunen och Gullspångsälvens vattenvårdsförbund och vattenråd kommer bidra till att vattenfrågorna hanteras på ett långsiktigt och hållbart sätt, där Karlskoga som värdkommun har chans till att axla en ledande och nationellt inspirerande roll.

Vi ser fram emot en fortsatt dialog och hoppas att våra synpunkter beaktas i den slutliga översiktsplanen.

Med vänliga hälsningar,

Gullspångsälvens Vattenvårdsförbund
och vattenråd,
Elaine Viklund
Samordnare/Vattenrådgivare
Telefon: 0586-61541
E-post: elaine.viklund@karlskoga.se
www.gvvf.se

Kommentar till yttrande 27:

Gullspångsälvens vattenvårdsförbund

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
FN:s globala mål	Anser att översiktsplanen saknar en tydlig hänvisning till det sjunde målet – hållbar energi för alla. Kommunen delar denna åsikt och kompletterar översiktsplanen.	Komplettering översiktsplan
Energi-försörjning	Eftersom energiproduktion genom kärnkraft inte längre avser ett fåtal befintligt verk där det långsiktiga målet varit att avveckla dessa, utan att inriktningen på nationell nivå är nya kärnkraftsanläggningar så är det rimligt att detta energislag lyfts i Karlskogas översiktsplan tillsammans med en rad andra alternativ för energiproduktion. I översiktsplanen anges att utvecklingen ska följas inom kärnkraftsområdet (i praktiken endast de nya mindre SMR-reaktorerna). I översiktsplanen tas ingen ställning till kärnkraft som sådan eftersom det inte finns något underlag för detta. Den säkerhetsaspekt som lyfts är fullt relevant och måste absolut beaktas.	Justering översiktsplan

Yttrande 28 - Karlskoga Naturskyddsförening

Hej.

Karlskoga Naturskyddsförening har läst igenom samrådshandlingarna för kommunens nya översiktsplan som förmedlats till kretsen genom Naturskyddsföreningens länsförbund. Mycket är positivt, men vi har några synpunkter på den del av planen som berör vår organisations intresseområde, utom vad gäller Nobelbanan som vi inte tar upp här. Det finns ett pågående samråd speciellt för den.

Vi vill först påtala att många länkar till väsentliga dokument i ÖP, inte fungerar. Det gäller länken till kommunens miljöprogram, "miljöprogram-karlskoga.kommun.pdf". Vidare alla länkar till adresser som börjar med "nvpub.vic-metria.nu" ("Webbplatsen kan inte nås. Kontrollera om det finns ett stavfel i nvpub.vic-metria.nu"). Kanske har filerna flyttats.

Det saknas en länk till den miljömall som lämnas ut vid kommunens upphandlingar. Den borde också finnas med i ÖP.

Vi önskar därför att samrådstiden förlängs något, så att alla får möjlighet att läsa även de dokumenten.

Det skulle göra den iallafall så otympligt stora översiktsplanen mer överskådlig, om där översiktsplanen medger ändringar i nuvarande förhållanden, finns en förteckning med benämning på befintliga detaljplaner som isåfall kommer att beröras. Har man inte exakt namn, kan man inte söka fram dem på kommunens hemsida. Det framgår inte heller klart i vilka berörda områden som detaljplan saknas i nuläget.

Grundförutsättningarna för översiktsplanen är enligt säkerställd statistik och alla tillförlitliga analyser, en helt realistisk befolkningsutveckling inom kommunen. Från ekologisk-klimat-och hållbarhetssynpunkt, är detta en mkt stor brist. Man planerar här till stor del för helt andra behov och krav, än de som finns och de som framtiden kommer att ställa.

ÖP:s mål och vision är att Karlskoga kommun ska vara ett "grönt, robust och hållbart samhälle". Klimatanpassningen och skyddet för den livsnödvändiga biologiska mångfalden i ett hållbart samhälle, kräver mer energieffektivisering, resursbesparing och större återhållsamhet med vatten och markanvändning. Den form av ny bebyggelse som bäst uppfyller kraven, är flerfamiljshus inom tätorten. Redan idag finns ett stort överskott av villabebyggelse i kommunen. Ändå är kommunens ställningstagande och inriktningen i ÖP, att exploatering av mark för byggande av enfamiljshus i anslutning till vatten, både inom tätorten och på landsbygden, ska vara det mest prioriterade.

Strandnära bebyggelse ökar risken både för erosion och översvämning, när växtlighet tas bort och marken hårdgörs. Klimatförändringarna innebär att nederbördsmängderna ökar, 100-årsregn blir allt vanligare. Den mest skyddsvärda växtligheten, som till stor

del skyddar vattnet från att förorenas genom sitt upptag, försvinner, bl.a. de strandnära skogarna. Fåglar och djurs tillgång till vatten och häckningsplatser försvinner till största delen, p.g.a. av alla störningar bebyggelse innebär. Den biologiska mångfalden bevaras inte, utan minskar. När fågel- och amfibiepopulationer, som är predatorer på insekter, minskar, ökar skadeangrepp på grödor, vilket innebär ökad användning av kemiska bekämpningsmedel. Mark och vatten förorenas ännu mer, vilket negativt påverkar den återstående biologiska mångfalden etcetera.

Mål, ställningstagande och inriktning, är alltså till stor del helt motsatta i kommunens ÖP. Målet kommer inte att nås.

Man planerar att exploatera mark i Hägnan för bostadsbebyggelse. ÖP redovisar redan en hel del betänkligheter mot de planerna, men vi vill ändå tillägga att det inom området finns säkra observationer av både nordfladdermus (NT) och vattenfladdermus.

Man planerar också att bygga ett hotell ute på udden vid Näset. Förutom på Björkborns industriområde, är det här ungefär det mest olämpliga stället inom tätorten att bygga det på. Det finns enl. ÖP på den tilltänkta byggplatsen, en hög potentiell risk för erosion (figur 21, sid 62) och förorenad mark (figur 24, sid 85), i nuläget riskklass 3. Figur 26 på sidan 88, visar också risk för radonförekomst. Dessutom är det här det enda område på stranden vid Näset, där det sammanhängande naturligt växer träd, som ger svalka och genom skuggning "skyddar från skadligt UV-ljus". Väldigt många invånare använder området året runt för rekreation och sina dagliga promenader. Många kommer också att få längre än de 300 m från bostaden till ett grönområde, som är ett annat av ÖP:s mål.

Naturreservatet Fisksjön är ett Natura2000-område, fågeldirektivet, vilket innebär det har starkast tänkbara skydd.

Kommunen skriver följande i ÖP; "Gränsdragningen för Natur 2000-området Fisksjön är olämplig då den går i ett husliv och därmed på ett onödigt sätt begränsar rimlig utbyggnad av bostäder, exempelvis enklare tillbyggnad så som en veranda. Gränsdragningen bör därför ses över".

Detta överensstämmer **inte** med Lantmäteriets kartmaterial och flygfoton. På bostadshusets västra sida, mot reservatet som enl. skötselplanen här består av åkermark, skötselområde 5 (viktig för häckande och rastande fåglars födosök), har efter naturreservatets bildande och under senare tid, med kommunens medgivande, byggts en runt 107 kvadratmeter stor veranda (inom strandskyddet men utan att överskrida reservatsgränsen och med ca 4-5 m tillgodo dit) och en komplementbyggnad på mer än 80 kvadratmeter. Fastigheten är stor, gårdsplanen finns på bostadshusets östra långsida, vilken befinner sig utanför strandskyddet och här är det bara eventuella områdesbestämmelser som kan innebära begränsningar för vidare utbyggnad.

Det kan ändå finnas sakliga skäl för att reservatsgränsen bör ses över av kommunen, men om en granskning av reservatsgränsen ska tas upp i ÖP, så är det dessa skäl som ska anföras, inte det felaktiga påståendet.

Det finns planer på nya vägar, som kopplar ihop Norrleden-Österleden-väg 243 efter Lerängen. Vi förutsätter att det är de odefinierade streck-punkt-markeringarna på figur 9 sid 42, som är de tänkta nya vägavsnitten. Det är positivt att tung trafik, ofta med

farligt gods, minskar genom Bråten, centrum och på Filipstadsvägen. Frågetecknet är om någon miljökonsekvensanalys är gjord och vad den har visat? Det skulle inte kunna bli någon förbättring i boendemiljö, om länken som binder ihop Österleden med väg 243 vid Lerängen, inte läggs så långt från bebyggelsen i Stackfallet och Bråten som möjligt. Vad vi kan se, kommer vägen då att hamna alldeles intill gränsen till naturreservatet Torkesviken och efter ca 550-600 m kommer den att bli tvungen att gå alldeles på gränsen. Just här är enl. topografisk karta marklutningen ner till Svartälven mkt stor, med en höjdskillnad på 35 m och en sträcka på ca 180 m ner till våtmarken intill älven. Med tanke på den stora risken för ras och erosion, de ökande nederbördsmängderna och att föroreningar och att utsläpp från trafiken kommer att föras ut i vattendraget och sedan vidare ut i Möckeln, är det inte alls någon bra lösning.

Vi förstår att det är svårt att lösa det här trafikproblemet på ett bra sätt inom kommunen. Om man inte helt sonika förbjuder all tung trafik som kommer från Norahållet på väg 243, att köra vidare in i korsningen Lerängen/mot Granbergsdal och tvingar tunga fordon att köra vidare till Örebro från Gytorp och ta E18 till Karlskoga istället. Vi skulle kanske inte bli sedda som en välkomnande, vänlig kommun av en del transportörer och deras företagskunder, men om det i samarbete med grannkommuner utvecklas bättre möjligheter att frakta gods med befintlig järnväg från Nora/Pershyttan, vore det en jättebra klimatanpassning och miljövänligare alternativ till vägtrafiken.

Glamping, dvs lyxcamping, är inte på något sätt en mindre belastning på naturen än traditionell hotellverksamhet, utan innebär precis lika stor påfrestning, med föroreningar, slitage på växtlighet och störningar för djurlivet. Tillstånd för sådan verksamhet bör bara tillåtas i direkt anslutning till mindre lantbruk med ekologisk inriktning och små orter, "byar", med ett utvecklat kulturellt utbud och miljöanpassad verksamhet. Campingstugor och halvpermanenta konstruktioner, jurtor, tält etc. ska inte få sättas upp i naturreservat, nationalparker, på biotopskyddad mark, störningskänsliga habitat eller inom strandskyddat område.

Med vänlig hälsning / Karlskoga Naturskyddsförening

genom ordförande: Eva-Lena Christensen

Tel. nr. 073-828 93 42

evalena.christensen.knf@gmail.com

Kommentar till yttrande 28:

Karlskoga Naturskyddsförening

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Redaktionella synpunkter	Noterar att länkar behöver uppdateras.	Justering översiktsplan
Utvecklings- område	Karlskogas nya översiktsplan är uppdaterad med info om förekomst av fladdermöss i Hägnan.	Justering översiktsplan
Bostads- utveckling	Synpunkt noterad. Följande översiktsplan skapar förutsättningar för en mix av bostadstyper.	Justering översiktsplan
Utveckling- område	Justeringar är gjorda i nya översiktsplaneförslaget avseende utveckling av Näset.	Justering översiktsplan
Utvecklings- område	Förslaget till Karlskogas nya översiktsplan är uppdaterad med text som uppmärksammar en framtida exploatör på identifierade risker med rekommendationer om fördjupade utredningar vad gäller utbyggnad av Björkborns industriområde.	Justering översiktsplan

Yttrande 29 - Privatperson 1

Som ung företagare gillar jag utveckling och för en stad som Karlskoga så går utvecklingen framåt. De senaste åren har många nya satsningar gjorts för att säkra att de som bor och verkar i Karlskoga ska ha goda framtidsmöjligheter.

Som ung lantbrukare ser jag tyvärr inte lika ljus på saken då det i flera omgångar byggs på värdefull åkermark runt om vår stad. Jag är ej trångsynt, och vill att varje gräsplätt ska lämnas ifred till lantbrukarens fördel men i stora drag måste vi enas om att den mark som man kan odla och bruka rationellt på bör lämnas i fred för att säkra staden i händelse av kris eller krig. Sverige är idag till 50% självförsörjande. Det betyder att varranan tugga vi äter är importerad. Sverige har vart självförsörjande tidigare och i landet har den totala brukade arealen uppgått till 3,7 miljoner hektar. Idag är den siffran nere i 2,5 miljoner hektar och går för varje år i rask takt nedåt.

Med Karlskogas nya översiktsplan finns det i gränsområdet runt flygplatsen, kilsta byn, Klastorp, Brickegården m,fl områden med just värdefull åkermark. Dessa områden bör skyddas från bebyggelse för att säkra den unga lantbrukarens hopp om att kunna bedriva ett ekonomiskt och konkurrenskraftigt lantbruk i framtiden.

Idag bedriver jag tillsammans med min familj kött produktion ute i Lämås. Vi producerar 72 000kg kött om året och 80% går till den lokala butiken i staden. Resterande 20% går till privatkunder främst inom 2 mils radie. Vi bedriver växtodling på ca 550 hektar och odlar framför allt gräs som blir till foder till våra djur. Runt om Karlskoga finns mycket mark som lämpas just till betesmark, skulle djuren försvinna skulle dessa marker snabbt växa igen och mycket av den biologiska mångfalden som trivs i dessa betesmarker skulle också ta skada. För att hålla betesmark öppen går det åt betande djur, för att hålla de betande djuren med foder under vintern går det åt högpresterande åkermark för att täcka foderbehovet under de månaderna djuren går inne.

Sparka inte undan fötterna för framtida generationer eller i händelse av kris. Bygg inte på åkermark

Kommentar till yttrande 29:

Privatperson 1

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Jordbruksmark	I princip är inriktningen i översiktsplanen den du beskriver. Mark som brukas eller har potential att brukas på ett rationellt sätt bör undantas från exploatering. De exempel du nämner en sådan mark där t ex en förändrad inriktning gjorts för marken väster om flygfälten jämfört med gällande översiktsplan. Det finns dock undantag och det tydligaste exemplet här är områden i och runt Storängen där en ny järnväg med tillhörande station, plus annan bebyggelse som kopplas till en sådan resehubb, prioriteras. Till samråd 2 finns en särskild karta som redovisar registrerad jordbruksmark men där även förslag på annan framtida markanvändning är markerad. En tanke som lyfts i översiktsplaneförslaget inför samråd 2 är om kommunen när jordbruks- eller betesmark tas i anspråk kan kompensera detta genom att förvärva mark som tidigare brukats men som kanske växt igen på senare år och på så sätt öppna för återskapande av jordbruks- och betesmark. Frågan är i vilken omfattning detta skulle vara genomförbart. Här är det öppet för en dialog i frågan.	Justering översiktsplan

Yttrande 30 - Privatperson 2

Hej, lämnar synpunkter.

1, Jag vill inte att någon etablerar kärnkraft i en redan skör kommun. Vad jag menar med skör är den känsliga situationen med försvarsindustri i KGA, den är ständigt utsatt för cyber och övrigt hot.

Hur skulle det se ut vid en eventuell terrorsituation, två flugor i en smäll?

Jag är inte påläst angående SMR men jag antar om det händer något så blir det ett nytt, fast mindre Tjernobyl?

2, Vad gör ni för de som bor jäms med DFS-vägen, alltså Björkhagsvägen Jordgubbsvägen etc.

Ni vill(!) att trafiken skall öka till Storängen utan att bry er om de som bor längs vägen dit (funderar ni ens på utsläpp?). Det var ju så viktigt att nya området i Finnebäck inte skulle störas av all trafik!

Jag har själv lämnat förslag om jordvall, plank men aldrig hört något mer än att det är Vägverkets bekymmer.

Kommentar till yttrande 30:

Privatperson 2

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Energi- produktion	Eftersom energiproduktion genom kärnkraft inte längre avser ett fåtal befintligt verk där det långsiktiga målet varit att avveckla dessa, utan att inriktningen på nationell nivå är nya kärnkraftsanläggningar så är det rimligt att detta energislag lyfts i Karlskogas översiktsplan tillsammans med en rad andra alternativ för energiproduktion. I översiktsplanen anges att utvecklingen ska följas inom kärnkraftsområdet (i praktiken endast de nya mindre SMR-reaktorerna). Den säkerhetsaspekt du lyfter är fullt relevant och måste absolut beaktas. De så kallade SMR-anläggningarna är som nämns i texten inte fullt utvecklade än men utifrån den information som finns är tekniken utformad så att ett scenario likt Tjernobyl inte kan inträffa. Ifall detta stämmer eller inte är en av många frågor som behöver säkerställas inom ramen för att följa utvecklingen på området.	Ingen ändring
Trafik	Ifall det blir en ökad trafik på Degerforsvägen, och mycket talar för det, inkluderar det även säkerhet- och störningsfrågor. Det finns riktvärden för trafikbuller som såväl Trafikverket som alla kommuner förhåller sig till. I det fall beräkningar (inte mätningar) skulle visa att dessa riktvärden överskrids kan det bli aktuellt med olika typer av åtgärder. Frågan om befintliga bullernivåer för den aktuella sträckan flyttas över till ett eget ärende för vidare bedömning.	Ingen ändring

Yttrande 31 - Privatperson 3

Hej! Har lite synpunkter på den del som tar upp eventuell satsning på kärnkraft i Kga.

Tycker att det numera pratas alldeles för lite om det avfall som blir kvar till framtida generationer, även om det gäller ett litet modulärt kärnkraftverk. Det nämns knappt i dagens kärnkraftsdiskussioner. Vill att det satsas på förnyelsebar energi som belastar miljön så lite som möjligt samt effektivisering av energiförbrukning.

Kommentar till yttrande 31:

Privatperson 3

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Energi- produktion	Eftersom energiproduktion genom kärnkraft inte längre avser ett fåtal befintligt verk där det långsiktiga målet varit att avveckla dessa, utan att inriktningen på nationell nivå är nya kärnkraftsanläggningar så är det rimligt att detta energislag lyfts i Karlskogas översiktsplan tillsammans med en rad andra alternativ för energiproduktion. Det ena utesluter inte det andra. I översiktsplanen anges att utvecklingen ska följas inom kärnkraftsområdet (i praktiken endast de nya mindre SMR-reaktorerna) och i detta ligger även avfallsfrågan.	Ingen ändring

Yttrande 32 - Privatperson 4

Det finns planer på en eventuell solcellspark på södra delen av Granåshöjden, på kanske ca 80 hektar, se karta, ytan är inte alls bestämd, men kanske något liknande på någon av kartorna.

Kommentar till yttrande 32:

Privatperson 4

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Utrednings- område	Med anledning av yttrandet läggs föreslagen yta in som ett så kallat utredningsområde in på mark- och vattenanvändningskartan i översiktsplanen. Beteckningen utredningsområde används när det är oklart vilken användning ett specifikt område kan förväntas få eller när kunskapen om en föreslagen användning (som i detta fall) bör utredas för att en bedömning av lämpligheten ska kunna göras.	Komplettering mark- och vattenanvändni ngskarta

Yttrande 33 - Privatperson 5

Hej. Den grundläggande "planeringsförutsättning" gällande befolkningsutveckling som anges i översiktsplanen, bl.a. på sidan 66 bör kompletteras med en uppgift om den bedömning av befolkningsutvecklingen som görs av SCB.

Hej. I översiktsplanen bör det tydligt framgå att kommunen ska eftersträva social hållbarhet. Segregation ska motverkas. Bl.a. under "Ställningstaganden bostäder" på sidan 66 bör det poängteras.

Hej

Vill framföra att avsnittet om kärnkraftverk i Karlskoga som finns på sidan 92 i förslaget till ny översiktsplan bör tas bort.

Argumenten mot kärnkraftverk kan läsas via nedanstående länk. Därutöver finns en stor säkerhetsrisk genom den försvarsindustri som är verksam i kommunen.

https://protect.checkpoint.com/v2/r02/_https://www.dagensarena.se/essa/en-ytterst-primitiv-teknik/.Y3AxZTprYXJsc2tvZ2Frb21tdW46YzpvOjI4YWNIbMDNIbMTJhZGFmNDFjN2ZlZWFiODhjNjY5MjVhOjc6OTk3ZjoyYzk3MzdIMTgzZTEwMmQ1MGViZjA3MjkwZjQ4MjcwYjMxZDU1NGNmOGJiMzQzNTkyZjNIOTE5ZDI1ZDdiZjg2OnQ6VDp0

Kommentar till yttrande 33:

Privatperson 5

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Energi- produktion	Eftersom energiproduktion genom kärnkraft inte längre avser ett fåtal befintligt verk där det långsiktiga målet varit att avveckla dessa, utan att inriktningen på nationell nivå är nya kärnkraftsanläggningar så är det rimligt att detta energislag lyfts i Karlskogas översiktsplan tillsammans med en rad andra alternativ för energiproduktion. I översiktsplanen anges att utvecklingen ska följas inom kärnkraftsområdet (i praktiken endast de nya mindre SMR-reaktorerna). Den säkerhetsaspekt du lyfter är fullt relevant och måste absolut beaktas.	Ingen ändring

Yttrande 34 - Privatperson 6

Hej. I avsnittet om teknisk försörjning finns ett ställningstagande om kärnkraft i Karlskoga. Avsnittet borde kompletteras med en karta med beredskapszonerna (5 resp 25 km) runt en möjlig placering markerade. Den informationen är viktig så att val av boende mm inom zonerna kan undvikas. Bif länk till Strålsäkerhetsmyndigheten.

<https://protect.checkpoint.com/v2/r02/> <https://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/omraden/beredskap/karnenergiberedskap-vid-karnteknisk-olycka-i-sverige/beredskaps--och-planeringszoner/> .Y3AxZTprYXJsc2tvZ2Frb21tdW46YzpvOjRiNzRmOTUzMGM2NDRhZDdjMjU0NTk1MWQxYTE3YzYzOjc6NGU3MT05ZmM2MTIyZTQ0YzM1MjMwY2Q5MmMxNmZlYzhjYWYxMmQ3ZDc2YTc3ZTdYzdhMTg2ZGY1NjM3MDcxNjZhN2VhOnA6VDpO

Kommentar till yttrande 34:

Privatperson 6

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Energi- produktion	Eftersom energiproduktion genom kärnkraft inte längre avser ett fåtal befintligt verk där det långsiktiga målet varit att avveckla dessa, utan att inriktningen på nationell nivå är nya kärnkraftsanläggningar så är det rimligt att detta energislag lyfts i Karlskogas översiktsplan tillsammans med en rad andra alternativ för energiproduktion. I översiktsplanen anges att utvecklingen ska följas inom kärnkraftsområdet (i praktiken endast de nya mindre SMR-reaktorerna). Den säkerhetsaspekt du lyfter är fullt relevant men avser storskaliga verk, inte SMR-reaktorer. Inriktningen i översiktsplanen avser endast kunskapsinhämtning, inget mera. Det finns således inga underlag för att peka ut några som helst placeringar i nuläget.	Ingen ändring

Yttrande 35 - Privatperson 7 (12 fastighetsägare)

Hej

Tack för att vi får möjlighet att lämna synpunkter på översiktsplanen.

På sidan 39 vill vi som fastighetsägare eller nyttjanderättshavare till berörda hus lämna synpunkter på skyddsområde för Aggerud reningsverk enligt bifogat dokument.

Synpunkter angående skyddsområde Aggerud reningsverk (sid 39 i ÖP-förslag):
Husen på Stora Aggerudsudden ligger på avståndet 200-400 m från Reningsverket. Husen används både som fritidshus och permanentboende. Samtliga byggnader är välvårdade och i bra skick där det ligger en idyllisk miljö. Flera av husen är byggda i början av 1900-talet och har ett högt kulturhistoriskt värde.

Som fastighetsägare på Stora Aggerudsudden så har vi levt i närheten av reningsverkets verksamhet under de 51 år som reningsverket har funnits. Under denna tid har ingen av oss

störts av lukt från verksamhet. Inga klagomål har kommit från oss och vi ser inga problem

framöver som gör att vi skulle klaga på reningsverkets verksamhet.

Med vår erfarenhet är vårt förslag att skyddszon på max 200 m för bostäder skall gälla. Då kan samtliga hus på Aggerudsudden och Folkhögskolan bevaras och fortsätta nyttjas som de har gjort under lång tid.

Kommentar till yttrande 35:

Privatperson 7 (12 fastighetsägare)

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på översiktsplanen
Ställnings- tagande	Karlskoga kommun har när frågan lyftes för några år sedan hänvisat till att ett ställningstagande avseende Stora Aggerudsudden kommer göras i den nya översiktsplanen. Detta är fortfarande avsikten och till samråd 2 hösten 2025 har nu ett förslag till ställningstagande lagts in i översiktsplaneförslaget. I korthet kan ställningstagande beskrivas så att den detaljplan som 1970 tillkom inför byggandet av avloppsreningsanläggningen på Stora Aggerudsudden kommer låtas ligga kvar oförändrad. Detaljplanen ger kommunen rätt och skyldighet att lösa in berörda fastigheter inom planområdet, med tillhörande byggnader. Kommunen har så här långt valt att inte nyttja inlösenrätten och ingen av berörda fastighetsägare har begärt att få bli inlöst. Under rådande omständigheter kommer detta förhållande att kvarstå. En skyddszon på 200 meter anses av ansvariga för verksamheten vara alltför litet. Det skulle vara en alltför stor risk för eventuella framtida klagomål med avseende på att andra personer än nuvarande kommer vara fastighetsägare och bo på platsen under den tid anläggningen kommer vara i bruk. Detta kan leda till omfattande åtgärdskrav på denna samhällsviktiga funktion, en risk som Karlskoga kommun inte är beredd att ta.	Komplettering översiktsplan Ingen ändring